

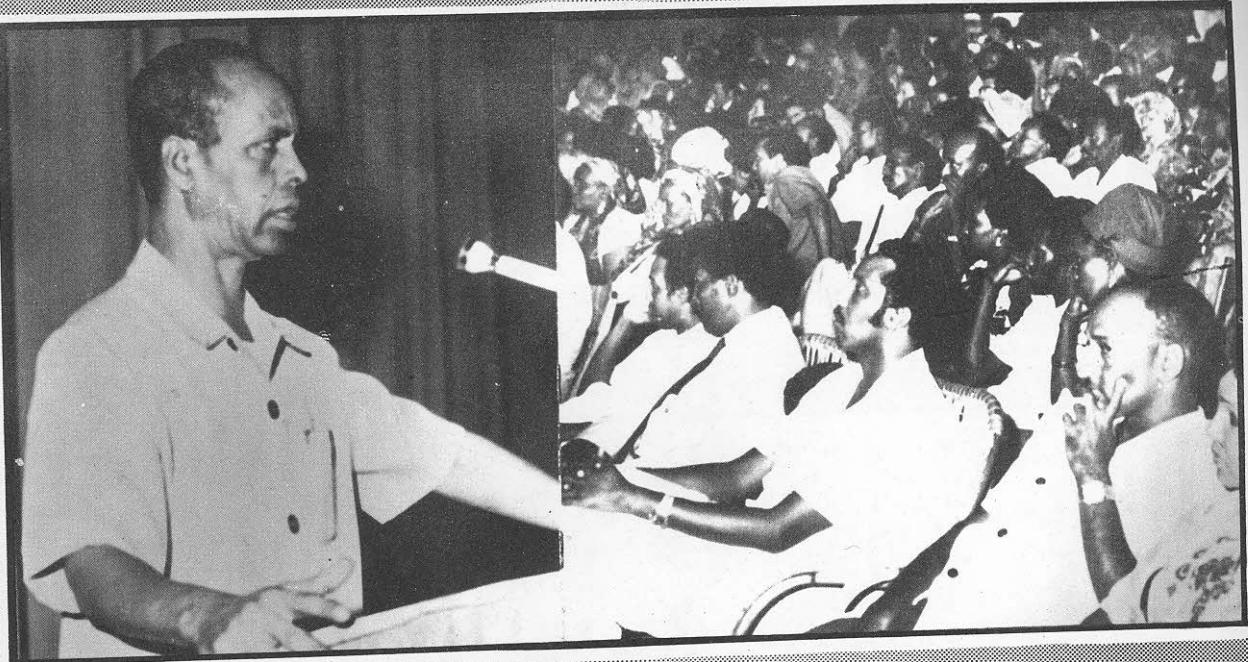
waaga cusub

Maarso 1976 - Sannadkii 4aad - L. 31 — Wargeys bil walba soo baxa waxaan oo saara W.W. iyo Hanuuninta Ummadda J.D.S.

**WAFDI LAXAAD
LEH EE JDS
OO KA QAYBGELAY
SHIRKII 25aad
EE XISBIGA
SHUUCIGA EE
M. SOOFIYEETI**

8da Maarsop maalintii haweenka adduunka

FAALLO**SHIR WEYNAA EE**

Dabaadigii Feberaayo 1976dii Muqdisho waxa ka ambabaxay wafdi laxaad leh oo uu hoggaaminayay Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre Madaxweynaha Golaha Sare ee Kacaanka ee dalkan Soomaaliya.

Wafdigaa si toos wuxuu u aaday Moosko magaalamadaxda Midowga Soofiyetti dalkii u horreeyey ee hantiwadaag noqday, dalkii Liinen, meeshaasoo lagu qabanay shirweynihii 25aad ee Xisbiga shuuciga ah ee Midowga Soofiyetti.

Shirweynahaa taariikhiga ah waxa ka soo qayb galay wafdiyo badan ee ka socday xisbiyada shuuciga ah ee dunida, kuwa hantiwadaagga ah iyo kuwo kaloo faran badan ee horusocod ah. Dhammaan wafdiyadaasi ma ahayn ismana oranayn in ay tageen ama joogaan dal ay marti ku yihiin. Dhammaan waxay qabeen qabaanna in ay tageen joogaanna dalkoodii.

SOO DHOWEYN**GAAR AHAANEED**

Maxay sidaa u qabeen? Jawaabtu way fududahay, waa jawaab uusan qabayn qof daneyste ah mooyaane «opportunist». Jawaabtu waxa weeye in dhammaan wafdiyadii dalkaa tegay, dalkii curiyay Kacaankii Oktoobar ee hantiwadaagga ay garanayeen tabayeenna in ay joogaan dalkii Liinen aabbihii dhaqdha-qaaqyada gobannimedoonka caalamiga ah. Dhammaan wafdiyada ka qaybgalay shirkii 25aad xisbiga shuuciga ah ee Midowga Soofiyetti waxay ahaayeen kuwo naftooda u huray dalalkooda goortii ay u dagaallamaayneen gobannimada dalkooda, kuwo faynuusta waddada toosan ee gobannimada ka helay gartyna in ay tahay mabaadiida Maarkismo Liineniismada. Sidaa daraadeed ayaysan ugu noqon marti dalka Midowga Soofiyetti, ayaguna isaga dhigin.

Wafdigii Soomaaliyeed oo uu hoggaaminayay Jaalle Maxamed Siyaad Barre wuxuu ahay wafdiyadii sida gaarka ah loogu soo dhoweeyey dalkaa waayo wuxuu ka socday matalayana dal iyo dad aan ka gabban kana welwelint hirgelinta mabaadi'da toosan ee dad iyo dal u horseedda nolol gobannimo, sinnaan iyo barwaaqo, mabd'a Hantiwadaagga Cilmiga ku dhisan, dal iyo dad iyagoo ogaa in qaaradda Afrika geeskeeda bari ay keli ku noqonayaan bilowga halganka hirgelinta hantiwadaagga, imbeeriaaliyadda caalamiga ahna og weyraxeeda iyo cududdee-

TAARIKHDA GALAY

da haddana af buuxa ku yiri kuna dhawaaqay 21kii Oktoobar 1969, in Soomaaliya ay noqotay dawlad hirgelinaysa hantiwadaagga cilmiga.

Dalka iyo dadka Midowga Soofiyetti sidaa awgeed ayay u tixgeliyeen Jaalle Maxamed Siyaad Barre iyo Wafdigii Soomaaliyed oo uu hoggaaminay kana qaybgalay shirkii 25aad ee xisbiga shuuciga ah.

Ha noqdo Radiyowga la iska arko, ama warfidiyeennada kala duwan ee dalka Midowga Soofiyetti, madaxda laamaha kala duwanee dawladda Soofiyetka, dadweynaha caadiga ah ee fursadda u helay, iyo wafdiyadii shisheeyaha ahaa ee ka soo qayb galay shirweynihii 25aad ee xisbiga shuuciga ee Midowga Soofiyetti. Jaalle Siyaad wuxuu u ahaa una arkayeen dhamaan inuu yahay halyeeyada Afrika ee dadyowgeeda tusayay waddada madaxbannaanida waddaniga ah iyo qiimaha hantiwadaagga.

Qiiimaha ka qaybgalkii Jaalle Siyaad ee shirweynihii 25aad ee xisbiga shuuciga ah ee Midowga Soofiyetti kuna fadhinoo qura ka qaybgal shirkaa ee Jaalle Siyaad shirar kala duwan ayuu la yeeshay badi madaxdii wafdiyadii shirweynahaa ka qaybqaatay, wuxuuna kala hadlay sidii loo xoojin lahaa midnimada iyo dagaalka xoogagga hantiwadaagga ah iyo kuwa horuscodka ah ay kala soo horjeedaan imbeeriyaaliyadda caalami-ga ah, midabtakoorka iyo dabadhiliskeeda ah sahyuuniyadda.

Sababtaa weeye sababta kumaankun ka mid ah dadweynaha deggan Xamar ay si diirran ugu soo dhaweeyeen Jaalle Siyaad iyo Wafdigii uu hoggaaminayay ee ka qayb galay shirweynihii 25aad ee xisbiga shuuciga ah ee Midowga Soofiyetti.

Jaalle Siyaad iyo wafdigaa la-xaadka leh ee uu hoggaaminayay guulo waaweyn ayay soo hooyeen, waxayna si muuqata u tusaaleeyeen kaalinta weyn ee ay Soomaaliya kaga jirto hirgelinta iyo baahinta mabda' caalaminnimada xoogsatada dunida, «L'internazionalismo proletario».

Waxaannu hadalkeenni ku soo koobeynna hanoolaado hana waaro shirweynihii 25aad ee xisbiga shuuciga ah ee Midowga Soofiyetti, ha jiro hana joogo mabada' caalaminnimada xoogsatadu, hanoolaato saaxiibtinnimada JDS iyo Midowga Soofiyetti.

GUULIHIID LA

GAARAY

KHUDBADDII XOGHA YAHA

W. W. IYO HANUUNINTA UMMADDA OO UU KA JEEDIYEY SHIRKII 29 aad EE WARFIDINTA CARBEED

Shaki kuma jiro in guulihii iyo libihii ay Ummada Carbeed gaartey — ayna ka gaartay Golayaasha Caalamiga ah sannadkii go'ay gudhiisii. Gaar ahaanna Golaha Qarammada Midoobay in guulahaasi haddii aynu fiiro gaar ah siinno arrimeheenna arrinta dadweynaha Falastiin. Arrintaasoo uu agoonsaday Ururka Caalmiga ah, shaki geli maayo in aan ku sii kalsoonaan doonno kaalimmaha aynu ciyaari doonno, hase yeeshee waa haddii aan mideynno dadaalkeenna.

Intaa waxaa weheliya in dambisaarka iyo cambaareynta Sahyuuniyadda ahaanshaha ay tuhay awgeed qaab ka mid ah midabtakoorka iyo kala sooca aadami-ga, in arrintaasi ay naga dooneysyo in aan ku talo gal-no hor imaad nalaga hor-imaanayo weliba xagga Israa'iil iyo Dawladaha waaweyn xagga Warfaafinta qoran, mappaqalka iyo mappaqalka.

Waxa si aad ah tiiraanyo noogu dhalinaya in Carabtu aysan ka feejignaan cadawga ka hor-imaanaya, hadday baraarugaanna ay tahay goor laga daahay wax walbana ay yihiiin «Hal bacad lagu lisay» goor libe-heennii iyo guuleheennii ay nagu noqonayaan fallaaro wadneheenna ku dhacaya, Yurub ahaatayaa, Aasiya, iyo Laatiin Ameelika, qaaradahaasoo qalabkooda Warfaafinta ee kireysani habaabiskana loo abuuray uu muqalka Carbata ka dhigo mid midabtakoor ah ee kala sooca aadanaha cuskan.

Hadalkaa micnihiisu waxa weeye in ay lagama maarmaan tahay xoojinta Xafiisyada Jaamacadda Carabta ee dalalka Carabta xag Lacageed iyo in lagu hu-beeyo dad dhiif-dhiifoon ee awood u leh inay dhaqdha qaaqan amase in la soo jiito abwaanada, qorayaasho

ah iyo Warfidiyeennada si ay maqaallado taageero ah ugu qoraan arrimaha Carbeed.

Arrintaa awgeed ayaa Jamhuuriyadda Dimograadiiga ah ee Soomaaliyeed ay ugu dalbeysaa Xoghayinta Guud ee Jaamicadda Dawladaha Carbeed iyo Maamulka Guud ee Warfaafinteeda in ay taageerto xoojisana qor mooyinka baahinta Idaacadda Soomaaliyeed idaacadaas oo loo jeediyo Bariga Afrika iyo bartamaha laguna jeediyo afafka Sawaaxiliga, Amxaariga, Gaallada, Dankaliga, Ingiriisiga iyo Faransiga si ay awood ugu yeelato ka soo baxa xilalka ka saaran qawminimada carbeed, iyo inay ka hor tagto dhammaan idaacadaha gumeysiga ee Afrika loogu talo galay waxa aynu u dalbeynno taageeradaasna waxa weeye in Soomaaliya ay u leedahay tixgelin gaar ah arrinta wadajirka carabta iyo Afrika arrintaasina run lagu dhaamo ma noqon karto iyadoo aan-naan taageerin gobannimadoonka Afrika ee Angoola, Namiibiya iyo Simbaabwe maxaa yeelay madaxbannaani da dalalkaasi waa tiir taageeraya aayaha carbeed waa ka hortag dacaayadda imbeeriyaaityadda, iyo sahyuu-

niyadda ee ka soo horjeedda Ummadda carbeed.

XOGHAYAHA GUUD

MADAXDA WAFDIYADA SHARAFTA LEH
XIBNAHA WAFDIYADA SHARAFTA LEH

Mahad waxaannu u celinaynnaa Guddiga Joogtada ah ee Warfaafinta Carbeed, mahaddaas waxaannu ugu celinaynna go'aannadii ay ku qaadatay fadhigee-dii 28aad go'aannadaasoo taageero buuxda u fidiyay Jamhuuriyadda dimuqraadiga ah ee Soomaaliyeed oo ay soo food saareen abaro iyo tabaaloooyin waaweyn sanooyinkii ina soo dhaafay go'aannadaasoo suurogeliyyay warfaafin tusaaleysay dhibaatooyinkaas na soo food saaray kuna boorrisay inaan si degdeg ah naloo kaalmeeyo.

Gaar ahaan waxaan ku mahadinayaa wafligii warfaafinta oo ay Xoghaynta Guud inoo soo diray wafdigaa-soc uu madax u ahaa kaaliyaha Xoghayaha Guud Doktoor Ascad Al-Ascad sidoo kale waxaannu mahad u jee-dineyaa walaalaheenna sida deg-degta ah noo kaalmeeyay kalsoonina waxaannu ku qabnaa in walaaleheenna carabeed ee kaalintoodii xagga kaalmada aysan soo gaa-rin walaalahooda Soomaaliyeed ee tabaaleysan in ay dhowaan kasoo bixi doonaan kaalintooda.

Mar kale waxaan:uu ku boorrinaynnaa dhammaan dalalka walaaleheena ee carbeed in ay ka qayb qaataan dejinta dadkii Soomaaliyeed ee abaaruhu waxyellee-yeen, kuwaasoo tiradoodu maanta gaareyso 250.000 «labo boqol iyo konton kun».

Dhinac kale haddii aynu wax ka tilmaanno wa-xaannu oran karnaa in qalbka warfinta carbeed uusan u gudan kaalintiisa sidii laga doonayay xagga muujinta runta arrimaha Soomaaliyeed loogu dhex muujinayo mujtamaca dawlaiga ah guud ahaan gaar ahaanna dalalka carbeed ee walalaha ah, sidaa daraadeed ayaan-nu ku boorrinaynna xagga warfaafinta carbeed inay garab istaagaan walaalahooda Soomaaliyeed oo had iyo jeer halis u ah dacaayado sumaysan ee gumeysigu ka baahiyoo, oo danta laga leeyahay ay tahay nasaqaad-da sumcadda Soomaaliyeed xagaa Mujtamaca dawliga ah.

Jamhuuriyadda Dimuqraadiga ah ee Soomaaliyeed waxay si dhab ah isugu deydaa inay ka adkuato dham-maan dhibaha ka horyimaada gudaha dalkeeda ama di-bettiisa.

Haddii Soomaaliya ay maanta ku sii jeeddo horu-marinta dalkeeda, xag dhaqaale, bulshadeed, dhaqan iyo xag siyaasadeedba iyo ka hortagga dibudhaca oo wa-

ta aqoondaro, saboolnimo iyo cudur, waxa aynu ka sugeynu walaaleheenna carbeed waxa weeye gaar ahaan kuwa warfidinta inay si qoto dheer u muujiyaan dadaal-kaa Soomaaliyeed gaar ahaanna xilliganoo gumaysigu isku dayeyo in uu naafeeyo taagteenna dagaallo aan-naan u tabar helinna nagu dhex tuuraan, si ay nooga horistaagaan horumarka aan damacsannahay.

Goor aynu la legdamaynnay dhibbaha dabeecad-daa iyo qallafsanaanta abaaraha si aynu u nabadgelin-no malyuumaad aadami ah ayaa waxaannu aragnay gu-meysigii oo nagu soo qufaya sun dacaayado been ahna soo hufayo, cay aan sal iyo baarna lahayn Kacaankeen-na ka sheegaya si uu u hakiyo halganka aan ugu jirno dhismaha iyo horumarka.

Weli fari kama qodna kaalmada iyo taageerada ay Jamhuuriyadla Dimoqraadiga ah ee Soomaaliyeed ay ka sugeyso walaaleheed Dawladaha Carbeed, si ay ugu suuro gasho ku socodka waddada horumarka dhaqaale tan bulshadeed iyo mappa dhaqaneedba.

Si marka arrintaasi u suurogasho waxa looga baa-han yahay qalabka Warfaafinta Carbeed in uu ifkiisa ku sii daayo muujiyana arrimaha Dawladda labaata-naad ee Ururka Dawladaha Carbeed.

WALAALEYAAL,

Soomaaliya waxay idinka dalbeysaa inaad taageer-taan oo aad u faahfaahisaan dunida Carbeed gaar ahaan iyo dunidoo dhan arrinta Xeebta Soomaaliyeed ee Faransiisku gumeysto si dhulkaasi u gaaro madax-bannaani, gobannimo buuxdana uu u helo.

Weerarkii dhowaa ee dawladda Faransa ay soo weerartay Lowyacaddo oo ah tuullo ka tirsan JDS bi-shan Feberaayo 4teedii waa garadarro foolxun oo cadaan ah iyo dhaawacid gobannimada waddankeenna. Faransa oo gumeysata, qayb ka mid ah dhulkeenna, ayaa isla ku soo gardarrootay Jamhuuriyada Dimoqraadiga ah ee Soomaaliya madaxdii xisbiyada Waddaniga ahna xabsiyada u taxaatay erideyna kumaankun wad-daniyiin ah, sidaa daraaddeed waxaannu ka dalbeeyn-naa walaaleheen xildhibaannada qalabka Warfidinta Carbeed iyo kuwa ka shaqeeyaba inay codkooda cod-keenna ku biiliyaan si loo soo daayo dadkaa halgama-yaasha waddaniyiinta ee gumeysiga Faransiisku xabsi-yada u taxaabay.

WALAALEYAAL,

Ummadda Carbeed ee «Jabuuti» deggani waxay halis u tahay rafaadkii, dilkii cadaadiskii iyo cadaabitii gumeysiga Faransiiska ee dadkeenna Carbeed ee Jasa'a'ir uu kula kacay, markii walaaleheennaasi ay la dagaalayeen gumeysiga una dagaalayeen gobannimada.

Gardarrada Faransa ay ku gardarrootay «Jabuuti» iyo Jamhuuriyadda Dimoqraadiga ah ee Soomaaliyeed waa gardarro lagu gardaroonayo gabal ka mid ah dhulka weyni Carbeed, ujeeddadiisuna tahay ka hor-tagga mideynta Soomaaliweyn oon shaki ku jirin in ay qaayo weyn u yeeleyso istaraateejiyada Carbeed oo diirriaysa dagaalka Carbeed iyo Sahyuuniyadda dabaahilifka Imbeeriyaaliyadda u ah.

Waxa tiiraanyo leh in qalabka warfidnita Carbeed uusan kaalin weyn ka gelin gardarradaas cadawiinimo iyo taageerada Ummadda Soomaaliyeed iyo dabool ka qaadidda aayaha looga dan leeyahay gardarradaas sida uu nagu khasbayo wadajirka Carbeed.

Waxa aannu ugu baaqeynnaa walaaleheenna Carbeed in ay taageeraan midnimada Dalka Soomaaliyeed oo gobollo ka mid ahi ku hoos jiraan xukunka dawla-do daris nala ah oo dhammaadkan qarniga labaatanaad

u diiddan dalka Carbeed ee Soomaaliyeed inuu midoobo.

Qalabka warfidinta Soomaaliyeed inkastoo horumar gaaray kaadib ku biirkii Ururka Carbeed, iyo inkasta oo uu fidiyey baahinta qormooyinka afka Carabiga, socna uui saaray Wargeys Maalin waiba ku soo baxa af Carabi iyo warside bishii mar soo baxa haddana welidibudhac wuxuu ka tebeyaa awoodda Farsanmidaeed iyo midda lacageedba, sidaa awgeed ayaannu rajo waxaannu ka qabnaa in aad kaalmo nooga fidisaan dhinacaas si aannu u dhabar jebinno go'doonka iyo gadaal u dhaca xagga warfidinta ay Soomaaliya ka sheeganayso... go'doonkaasoo ay sabab u yihiin imbeeriyaaaliyadda, sahyuuniyadda iyo Xogagga dibusocodka ah.

**XOGHAYAHA GUUD,
MADAXDA WAFDIYADA&
XIBNAHA SHARAFTA LEH EE WAFDIYADA,**

Ummaddeenna Carbeed waxay u baahan tahay midnimo iyo wadajir xoog leh si ay uga gaarto guule iyo libo badan cadowga gobannimada iyo nabadda.

Nabadgelyo korkiinna ha ahaato iyo naxariistii Eebbe.

**Kacaanka Oktoobar wuxuu aqoonsan yahay
dhallinyarada Soomaaliyeed inay yihiin ubixii
waddanka, iftiinkii waddanka iyo Ummadda oo
berrito waddanka hoggaamin doonta.**

Jaalle Siyaad

8da MAARSO WAA MAALINTII HAWEENKA ADDUUNKA

SINNAANTA RAGGA IYO HAWEENKA
WAA SIYAASADDAA KACAANKEENNA

8da MAARSO

MAALINTII HAWEENKA

W.Q. Faadumo Hiirad (Faadumo Kiinya)

Haweenka ifka ku nooli xuquuq-doodii mar qur ah ma wadahelin, waxay soo mareen cadaadis, xaqi-raad iyo addoonsi muddo dheer lagu hayey, ilaa maanta waxaa jira nasiibdarro Haween badan oo weli aan helin wixii ay xaqaa u la-haayeen. Wax ay Haweenku min-tidaanba waxay hadba heer dagaal-koodu soo ahaadaba 1910kii 8dii Maarso magaalada Koobanheegen ee Xarunta Danimaarka waxaa lagu qabtay shirkii caalamiga ahaa ee labaad oo aay yeeshen Haween-

ka horusocodka ahi, shirkäasi wuxuu guddoomiyey oo sacab ku aqba lay hindisihii ay shirkä soo hordhitay Jaalle Kalaara Sedkin oo u dhalatay dalka Jarmalka. oo ahaa in 8dii Maarso noqoto maalintii Haweenka oo Dunidoo dhan laga xuso 8da Maarso waxaay calaamo u noqotay Halganka Haweenka Dunida waxaa dalalkii u horeeyey oo siddeedi Maarso laga xusay ka mid ahaa Jarmalka, Awstriya, Siwitsera, yio Danimaarka. 1913kii Magaalada Leeningaraad oo mar-

kaa loo yiqin Beterbuуро waxaa aad loogu weeyneeyey sideedii Maarso.

Qodobkaan waxaannu ku soo qaadeynnaa xuquuqdii Haweenka adduunka iyo 1975tii oo ahaa sanadkii Haweenka sidii loo hirgeliyey.

Sida la wada ogyahay Golaha loo dhanyahay ee Jimciyadda Quruumaha ka dhixeyyaa wuxuu soo saaray go'aankii tiradiisu ahayd 3010 ee 18kii Disember 1972dii go'aankaas oo tilmaamayey in sanadkii 1975kii uu noqdo sannadkii caalamiga ahaa ee Haweenka. Adduunweynuhu wuxuu isku raacay in sannadkii 1975tii laga sameeyo dawlad kasta dalkeeda ka hirgeliso amuuraha soo socda.

ba la tixgeliyo 10ka sanna-lad kasta dalkeeda ka hirgeliso amuuraha soo socda.

1. In kor loo qaado sinnaanta ka dhixeeysa ragga iyo du-marka.
2. In laga qeybgeliyo Haweenka dhismaha bulshada iyo horumarinta dhaqaalaha wad dan ahaan, gobol ahaan, iyo Degmo ahaanba iyadoo wali-ba la tixgeliyo 10ka sanna-dood ee labaad ee horumar-ka Ummadaha Midoobey.

3. In la aqoonsado waxtarka Haweenka iyo qaybta ay ka qaadankaraan xoojintii nabadda iyo kordhinta tacabka.

Golaha loo dhan yahay wuxuu ku geesinnimo geliyey in si fiican loo hirgeliyo barnaamijkaas aan soo sheegnay. Sanadkii naga dhammacy ee 1975kii halku dhagiisu wuxuu ahaa sinaan, hurmar iyo nabadgeliyo, sannadkaasi wuxuu muujiyey hawsha wada jirka loo qabanayo ee ku saabsan ammuuraha xuquuqda aadamiga ah. Hindisayaashii ay isku raaceen Ummadaha Midocbey waxay isla garteen u jeedocyinka caalamiga ah ee lagu meelmariyo barnaamijyada iyaga ah kuwaa oo ay ka mid yihiin baaqii caddaa ee xuquuqda Haweenka.

Haddii aannu tixgelinno shirarkii xuquuqda aadamiga ah ee lamiga ah, baaqii baabi'inta faaquiidda Haweenka baaqii hore ee Ururka bulshada iyo hore u kaca iyo sida caalamiga ah ee loo daryeelayey hadii aannu qodobo ka soo qaadano go'aankii tiradiisu ahayd 2626 ee bulshada iyo hore u kaca iyo go'aankii soo baxay Oktoober 1970kii Golaha Guud oo ku saabsanaa xaaladda caalamiga ah ee Du marka 10kii sanadood ee labaad ee Ummadaha Midocbey. Go'aankii tiradiisu ahayd (716 ee 15tii Disember 1970kii ee golaha guud oo ku saabsanaa sida caalamiga ah ee loo daryeelayo xuquuqda hore marka

Haweenka waxay giddi muujinaayan in Haweenka dunida hellaan xuquuqdii mudada dheer ay sugaa yeen hadii aan qodobkaa soo qaadanno sinnaanta Qaruumaha Midoobey ku baaqeen waa in kor dhaqaalaha taas oo ay ka mid tahay xaga shaqada iyo sinnaanta mushaa rka shaqada qiimaheedu simanya-ka shaqada qiimaheedu simanya-hay in la meel mariyo inta haweenka iyo raggu sifiican oo buuxda uga qeeybgeliyaan iyagoo wada jira, u siman sameeynta siyaasaddu qorsheynta horumarka dalka dhinac kastaba.

Jaalleyaal, aan imminka wax ka sheegno barnaamijyada waddaniga ah, iyo sida loo kala horreysiinaayo, waa in la sugaa heerka la gaaraayo tan iyo 1980-1985, taa oo ku xirneeyd ujeeddadii sanadkii 1975 ee hore aannu u sheegnay, sidaa darteed waa in la meelmariyo, go'aanadii quruumaha midocbey. Qalabka wax lagu qabanayo iyo hab kale waa in loo sameeyaa si had iyo jeer dib loo faaqidi karo loo na qeymeynkaro sida haweenku u dhex galeen dhammaan kaalinaha dhaqaalaha iyo nolosha bulshada heer kasta. Barnaamijyada kuwooda muddada gaaban iyo kuwa muddada dheerba, iyo sida loo kala horreysiinaayo, waa in ay ku habeeyanyihiin barnaamijyo kharajkooda la sugay si loo gaaro dantii laga leeyahay iyo sidii loo hora marin lahaa xaaladda haweenka, habantina looga dhigi lahaa sidii ay

dhamaan uga qeyb geli lahaayeen awoodda wax qabadka gaar ahaan waxaa la isku raacay in dal walibaa ugu yaraan uu fuliyo hal bar-naamij oo muddo dheer qaata ee ku saabsan kuwii aaru hore u soo xusnay. Guddi waddani ah ama koox la mid ah waa in laga abuu-ro meeshii aaney hore u jirin iyo meeshii ku habboon guddiyo hoo-se awoodna ay u leeyihiin in ay dib u faaqidaan qiimeeyaana talaa-bocyinka la qaaday iyo sida ay wax u kala horreeyaan siday u hubiyaan sinnaanta ka dhexeysa ragga iyo haweenka iyo sida buuxda ee ay haweenku uga qeybgaleen dhismahii dalka meel kasta oo ay suut-towdo waa in guddiyadaas ay rag iyo dumarba ka koobnaadaan ayna ka mid yihiin wakiillo dawladda iyo dadweynahaba ka tirsan. Gud-diyadaas ama kooxahaas la mid ahi waa inay hawsha uga hooseeyaan guddiyo hoose iyo kooxo hawsha qabta oo xilqaada xog ogaaalnimada iyo baahida Haweenka.

Jamhuuriyada Demoqraadiga ah ee Socmaaliya waxay ka mid ahayd dalalkii sida wakan u hirgeliyyey go'aankii ka soo baxay jamci-yadda Quruumaha Midoobey ee ka dhexeysa ee ahaa in Haweenka loo cgolaado xuquuqda, go'aankii 11kii Jannaayo iyo sidii Haweenka xuquuqdocda loo dhowro waxaay ku dayasho wanaagsan u tahay dhammaanba dalalka soo koraya.

ANGOOLA: KACAAN GUUL KUQAAANGAARAY

W.Q. Wacays

Dhalashadii Jamhuuriyadda dadka ee Angoola ee uu hoggaamina-yey Ururka MPLA 11kii Noofam-bar 1975kii waxay irridaha u xi-dhay mugdigii habeenkii dheeraa ee Boqortooyadii gumeysigii Bor-tuqiiska ee muddada shanta boqol ee sannadood ahayd ku dulgawdii-day Ummadda reer Angoola .... Wawaanay ahayd guul u soo hoyatay oo ay gaareen dadweynaha reer Angoola ee gobanimada u ooma-naa, kacaanka Gobanima doonka qaarradda Afrika iyo ka dunidaba guud ahaan, libin ay gaareen xoogagga dunida nabadda iyo dimu-qraadiyadda jecel ee Fashisti-iyi Gumeysi-diidka ah .... Waxay ahayd cadceed cusub oo u iftiim-isay jidka Nolosha iyo madaxban-naanida bustihii Fashiistaha Bor-tuqiisku ku hadoodishay ummadda reer Angoola wuxuu dhaqdha-qaaqa gobanimo doonka Angoola soo dhashay dhismihiisii ugu horeeyena hurtay ungugeedii 1956kii iyadoo u soo dhalatay qayb ka mid ah oo aan laga sooci karin xarakada guud ee dhaqdhaqaayada gobanimo doonka waddaniga iyo maa-jiraha taariikhiga ah ee geeddigii-su ku hanuunsan yahay: madax-bannini buuxda, tirtiridda raadad-

ka Gumeysiga iyo dhismaha nolosha cusub .....

Ilaa iyo dhalashadii ururka MPLA laga soo bilaabo wuxuu la-haa barnaamijiisa tafatiran ee uu u higsanayo gobanimada, istaraate jiyadiisa cad oo ahayd dadweynaha iyo xoogagga waddaniyiinta ah oo uu ku soo xidho lixaadka kacaanka gumeysi-diidka ah, abuuridda kaa-darka hoggaanka u qaban doona xis biga, tirtiridda astaamaha dhaqanka gumeysiga, dhismaha ummadda madaxbannaan oo aayaheeda ka talisa, dibu habeynta dhulka iyo u qaybintiisa beeraleyda aan dhul ay qotaan lahayn ... wuxuu culays gaar ahna saaray MPLA fulinta iyo hirgelinta si qumaati ah ee bar-naamijkaa oo usoo jiidday kalsoonida iyo taageerada buuxda ee xoogagga horusocodka ah ee duni-da ee lidka ku ah gumeysiga iyo imberiyaaliyadda

Dalka Angoola oo ahaa dhawri-ki dal ee gacanta gumeysiga kusii haray markii uu hanaqaaday Ka-caankii gobanimo doonka Afrika

indho gaar ah ayey imberiyaaliyad-du u lahayd isbeddellada xaalada-ha Angoola ilaa dhalashadii hal-ganka gobanimo doonka badhta-

mihii kontoneeyadii. Haddii aan isweydiinno waxyaabihii sababay waxay noqonaysaa jawaabteedu mid salka ku haysa xididdadeedu-na ku duugan yihiin hodantoo yadaabiiciga ah ee dalka Angoola oo ilaa laga soo bilaabo labaataneeyad-dii qarnigan ku jirtey gacanta shirkadaha Monobooliga ah ee imberiyaaliyadda .... Angoola ilaa xilligaa laga soo bilaabo istaraatejiyad dha-qaleed iyo tu millitariba waxay ugu fadhiday imberiyaaliyadda oo awgeedna muddo dheer ayey ku taamaysey sidii ay gacanta ugu dhi-gi lahayd barwaqaqada hurudda ciid-da dalka Angoola.

MAXAA LAGU GALAY ANGOOLA?

Dagaalkii hubaysnaa dadweynaha iyo xoogagga waddaniyiinta ah ee reer Angoola ay kala soo horjeedeen gumeysigii Bortuqiiska ka sokow, waxaynu la soconney intii dhawr sannadood ku sinaydba loollan iyo dagaal ka dhex alos-naa xoogga MPLA iyo ururro-is-ku-sheegga UNITA, FNLA oo labacuba yihiin gaashaan ay ku ugaarsadaan imberiyaaliyadda iyo shirkadaha hantikobka ah ee ka tanaada barwaqaqada Angoola.

Bal dhinac kale aan u yara leexan nee, maxay ahaayeen shirkadaha ugu waaweyn ee dalka Angoola ka tanaadi jirey? Heerkeebuu se ku sinnaa macaashkii ay ka daldalan jireen Angoola? Shirkadaha ugu waaweyn ee Angoola ka gooshi jiray waxaa ka mid ahaa:- Harry Oppenheimer oo ay leedahay Jarmalka Galbeed Anglo-America Corporation Gulf Oil oo maraykan ah, Elfcongo oo farasnsiis ah, Petrofina oo Beljim ah, Cabinda Oil company iyo Taxaco oo maraykan ah, ANSA petroleum oo koonfur Afrika ah, petrangol pp Beljim iyana ah, ITT oo ah Maraykan kuwaasoo macaashka kasoo galaa 1,000 Malyun oo doollar kor u dhaafay Mar-ka la isu geeyo dhammaantoodba.

Haddii aan sii kala qaadqaadno sida ay ugu qaybsan tahay iyo heerka uu gaadhsisan yahay boobka shirkad kastaaba, Dheemanka qodiddiisa iyo macaashka kasoo baxaba waxaa afka u dhigata shirkadda la yiraahdo «De Beers Consolidated Mines» oo uu leeyahay Taliska Midabtakoorka Koonfur Afrika, iyo shirkadda loo yaqaanno Diamong oo ay wadajir ugu shuraakoobeen Maalqabeen Maraykan, Faransiis, iyo Boortuqiis isugu jira. Soo saaridda Bunka oo ah shayga ugu badan ee dibadda dalka Angoola looga dhoofiyoo sannadkii 40% waxyabaha dibadda loo dhoofiyoo 1962kii waxaa isna soo saariddiisa gacanta ku haya shirkaddaha beljimka ah. Soo saaridda Macdanta birta waxaa wadajir ugu bahoobay shirkado Jarmal, Ingiris, Talyaani iyo Maraykan isugu jira oo ay ka mid ahayd Krupp Consortium oo macaashkii ay kala soo baxday Angoola gaadhsiisnayd 1961kii 1.500.000 oo tan oo bir ah gaar ahaanna gobolka loo yaqaanno (Casinga) oo dalka Angoola ka mid ah. Shirkaddaasi Birta ay dalka kala soo baxdaa wuxuu kor u dhaafay sannadkii 1974kii 7.000.000 oo tan, sidaasoo kalena waxaa ka shaqaysata shirkadda (Oppenheimer) ee Jarmalka Galbeed oo iyana 1961kii kala soo baxday 600.000 karats oo dhemman ah, sannadkii 1974kiina gaadhsiisay wax soo saariddeeda Dheemanka 2.200.000 malyuun oo tan.

Dhinaca saliidda soddoneeyo shirkadood oo ay ka mid tahay shirkadda marayakanka ee la yiraahdo (Sinclair) ayaa bilaabay baadhista saliidda ee dalka Angoola muddo haatan laga joogo lixdaneeyo sannadood. Shirkadda Gulf Oil waxay keli ahaaneed kala soo baxday Angoola 7.000.000 oo tan saliid ah sannadkii 1972kii. Sannadkii ku xigay ee 1973kii waxay

gaadhsiisay 10malyuun oo tan, qorshaeeduna ahaa inay gaadhsiso ilaa 100 malyuun oo tan dhawrka sannadood ee foodda innagu soo haya ilaa 1980ka.

Guud ahaan haddii aan usoo qaadno waxay tiro koobyada rasmiga ahi caddeeyeen inuu macaashka hantigoosadku ka daldalan jireen barwaqaqada Angoola inuu ahaa 160 malyuun sannadkii 1961kii, taasoo sannadba sannadka ka dambeeya sii kordhaysey, sannadkii 1968kii wuxuu macaashkaasu foodda lagalay 400 malyuun doollar sannadkii 1975kiina wuxuu isku shareeray 1.000 malyuun oo doollar in ka badan. Halkaasi waxa inooga muuqanaysa sida ay shirkaha monobooliga ahi ugu qabeen faa'iidooyin aan la koobi karin laba gacmoodsiga boobka ah ee ay ku hayeen dalka Angoola ilaa waqtii aan dhoweyn oo kontoneeyo sano laga joogo.

Koonfur Afrika ayaa iyana daaalkaa la safan xoogagga imberiyaaliyadda oo 12000 oo askarteedii rigliga ahayd ka mid ah usoo dirtay inay kasoo dagaallamaan Angoola, taasoo ay ku rumaynayo xukunka xaqdarrada ahee Namibiya ay ku haysato, iyo dhismaha biyo xidheenka webiga Kunene (Cunene) ee 1969kii ay ku heshiyeen bortuqaal.

Xaaladaha cusub ee dunida ka curtay, barnaamijka taxan ee ururka MPLA gobanimada ugu horseedey dadweynaha Angoola, iyo guusha lama gafaanka ah ee foodda kusoo haysey Angoola waxay ku dhaliyeen imberiyaaliyadda werwer aan la koobi karin.

Taasi waxa usii raacdya iyadoo meelo badan oo shirkadahaasi ka gooshi jireen laga xakameeyey sida Mosaambiik, Gini-Bisaw iyo Koonfur Bari aasiya. Middaa laf ahaanteeda ayaana sababtay inay dagaal la galaan imberiyaaliyaddu halganka MPLA ilaa laga soo bilaabo bi-

lawgii lixdaneeyadii. Hase yeeshee, taasi waxay ku dhaqaaqueen iyagoo raacaya istaraatejiyadii caanka ay ku ahayd, iyagoo ku soo daba gabbanaya dibu socodka Gudaha, sida caado u ah imberiyaaliyadda.

Waxa kaloo in la soo qaado aad muhim u ah, in shirkadaha ka gooshi jiray khayraadka Angoola ay badankoodu ahaayeen shirkadaha ku caanka ah dunida kharbuu daadda xaggeeda, dhagar farabada danna dadyawga dunida kasoo galay. Kasoo qaad shirkadda Gulf Oil iyo Elf Congo waxay ahaayeen shirkadihi abidkood Afrika kula dhex wareegayey kharbudaadda. Waa kuwii geystey dhagartii Kataanga iyo dilkii Halyeygii Batrays Lamumba, waa kuwii abuuray goonni-goosteyaashii Tshoombe, iyo Ujuuke, huriyeyna qalalaashii Biyaafara. Shirkadda Maraykanka ah ee la yiraahdo ITT waxay ka mid ahayd kuwii ka sameeyey afgembigii dibusocodka ahaa dalka Jili iyo dilkii Jaalle Salfaddoor Al-lende.

Gar ayaan u leennahay, kumana gefsanin haddii aan nidhaahno kama waantoobin shirkadahaasu kharbudaaddi iyo shaqooyinkoodii shir-qollidda ahaa, taa macaashkoodaa ku xidhan. Shirkadahaasi waxay bilaabeen inay ciidda dalka Angoola ka abuuraan TSHOMBE-YAAL CUSUB, oo danahooda u ilaaliya. Waxay usoo kiraysteen Ciidammada Calooshooda u shaqaysta ee hore uga soo dagaallami jiray Fiyat Naam, Laos iyo Kaamboodiya calooshooda u shaqayste-yaashii Biyaafara iyo kataanga kaso dagaallamay ee waaya araggaku ah sida looga dagaallamo kaymaha Equatorka, waxay soo ijaarteen ururrada dunida ee kharbuu daadda ku caanka ah sida «Coluna Infernal», Blue Goose Club, french foreign Legion, death squadron (Brazil) CIE PIDE iwm.

Kumay ekayn duullimaadka imberiyaaliyaddu intaasi ee waxa usii dheeraa hubka iyo lacagta xad dheefka ah ee imberiyaaliyaddu in muddo ah ay kusoo daldalayeen ciidammada daba dhilifyada ah ee UNITA iyo FNL si ay xukunka dalka Angoola ay gacanta ugu geliyaan. Ugu yaraan hubku wuxuu uga iman jiray kooxahaasi dhuuni-raacyada ah in ka badan 12 waddan oo ka tirsan waddammada ku bahoobay Gaashaanbuurtta NATO. Haddii se aan soo duubno ujeedadu waxay isugu ururaysaa dhawr qodob oo ahmiyadda ay lahaayeen salka ku hayso:-

1. Waa marka hore iyagoo sidii aan horeba usoo sheegnay ka werwersan inay khayraadka dalka ay ka dhuransteen ka go'ayso haddii MPLA xukunka qabsato, Angoola ka baxayso xuduudda istraatejiyadii ay ugu talagaleen. Sidaa daraadeedna ay doonayeen inay taliska gacanta u geliyaan urur daba dhilif u ah.
2. Iyadoo Koonfur Afrika oo ah xarunta imberiyaaliyadda kagasii hadhay qaaradda Afrika ay meel ciriiri ah gelayo, jiritaankeeduna shaki gelayo marka Angoola dhinaca kale dab kaga shiddo, iyadoo Mosaambiik iyo waddammaada xorta ah ee kalena dhinaca kale ay kala deris yihin. Taa-suna ay sii baraaru jindoonto halganka gobanimo doonka Namiibiya oo faraheeda ka baxaysa.
3. Iyagoo ka werwersan nidaam ka horusocodka ah ee ufadiisu soo hayso oo ka horjogsan doona qorshadii ay ugu talagaleen inay dalkaa ka fuliyaan sannadaha soo socda sida dhismaha saldhigiyada ee dhinaca Koonfureed ee dalka ay ka maagganaayeen

inay ka abuuraan, iyo Boobka khayraadka

MAXAA SABABAY GUUSHA ANGOOLA?

Dhamacda dhimbilaheedu ka hurayaan dacallada dunida iyo xarakada Kacaaneed ee casrigennan, dunida oo idil saamaysey waxay ka soo dareeraysaa xeerka dabiiciga ah ee taranka bulshada iyo socodka taariikhda oo isku fasiraya nolosha Q a rn i g a n. Xaaladaha ka soo curtay dunida i y o heerka sare ee uu Kacaanka gobanimo doonku gaaray waayahan dambeeto waxay saadaalinayaan guusha kama dambaysta ah ee kunaaniga kusoo haysa dadyawga xuquuqdooda u halgamaya ee nabadda, horumarka iyo hantiwadaagga hal-kudheggoodu yahay waa midaana waxa sababay:-

1. Waa midaa hore, iyadoo daweynaha iyo xisbiga Kacaanka gobanimo doonka Angoola ay kusoo bislaadeen halgankii gobanimo doonka ahaa ee muddada 15ka sannadood ah ka shidnaayeen dhimbiliisu kaymaha dalkaasi oo isku duubmay, barnamijkooda taxan hirgelintiisa iyo himiladoodu aanay ka qasnayn jidka ay ku gaari karaan. Dhuumalaysina aan loogu soo gabban karin.
2. Iyadoo taageerida caalamiga ah ee xoogagga horusocodka ah, dimuqraadiyiinta iyo beesha hantiwadaagga ahiba siinayeen iyo aydiyoolojiyada horusocodka ah ee ku dhex fidday xoogagga gobanimo u dirirka ay aad u saamaysay oo aan lagu dagi karin tabaha iyo xeeladaha imberiyaaliyaddu la hoos geblaynayso.
3. Iyadoo xoogagga gobanimo doonka ahi ka waaya aragnimo qaateen heerkii hore ee ka caanka gobanimo doonka

Afrika ee markii uu hanqaaday bilawgii lixdaneeyadii afka uga galay gumeysi ga cusub oo dhabar jab weyni ku dhacay. Waxyeelladiisiina ilaa hadda uu la dhutinayo horumarka waddammada Afrika Kaasuna uu yahay marxal ay kaga soo gudbeen Gobanimo doonka Angoola intii halganka gobanimo doonku socdeyba.

4. Dhimbilaha oogtoodu ka muuqatay waayahanba ciidda dalka Angoola waxay xiiddadeedu ku aasan yihin, guushana u horsedaysa iyadoo dagaalkaasu ahaa mid xaq ah dhinaca Angoola, dagaal ay imberiyaaliyaddu ugu badheedhay inay isku hor-taagto socodka taariikhda iyo horumarka dayalaktiga ah ee taranka bulshada. Ha-se yeesh ee waa mid aan suuragal ahayn oo waqtiga iyo taariikh duba beeniyeen. Kacaanka Angoolana muu ahayn mid ay ku keliyeysteen dadka waddaniyiinta ah ee reer Angoola. Wuxuu ahaa mid ay safka kala soo jeedeen xoogagga dimuqraadiyadda iyo horumarka jecel, waddammada beesha hantiwadaagga, Afrikada xorta ah, iyo xoogagga gumeysi iyo fashisti diidka ah ee dunida oo hiil iyo hooba aan loola kala hadhin. Waa qadiyaddii xaqaa ahayd oo guul ku hanqaadday. Kacaan guul ku qaangaadhay markii uu muddo shan iyo tobansannadood ah usoo rafaaday. Mabda'a xaqaa ah iyo nidaamka horusocodka ah oo saxnimadooda nolosha iyo waayaha casrigan iskood isugu fasiraya inaan la is hortaagi karin.

ARRIMO DHALLINYARO:

WAAYO ARAGNIMADA MIDOWGA SOOFIYEETI
EE KORRIMDA XAQA AH EE WAXBARASHADA

W.Q. Saciid Cabdisalaam

Waxbarashadu waa xaqqof kasta leeyahay oon lagu inkiri karin. Dawlada kastana waa inay xaqaa u ogolaato dadweyneheeda. Hase yeeshi sida facil lagu arkay xaqaa waxa sidhab ah oo qoto dheer u hirgeliya dawladaha rumaysan kuna dhaqma han-tiwadaagga dhabta ah.

Dalka Midowga Soofiyeeti mabaadiidiisa ugu waaweyn ee waxbarashada ee u kafaala qaadaya dhammaan dadweynaha waxbarasho hubanti ah, waxa weeye: In tacliintu ay tahay tacliin dawladdu waddo, waxaana reebban dugsiyada gaarka ah; u sinnaanta waxbarashada ee ragga iyo dumarka waa wax caan ku ah dhammaan Midowga Soofiyeeti afka hooyo ayaana wexlagu bartaa, afka dhammaan Jamhuuriyadaha xiiriya ee Midowga Soofiyeeti.

Horraantii Kacaankii hantiwadaagga ahaa ee Midowga Soofiyeeti sadeex meelood wax ma qori aqoon waxna ma akhrin aqoon 1906dii, wargeys ayaa wuxuu sheegay in dhinaca Yurub ka tirsan ee Ruusiya looga ciribitirtiro wax akhris iyo wax qorid la'aanta 120 sanno oo soo socoda kaddib, Quuqaaska iyo sibeeriyaana 430 sano kaddib turkista-anna 4.600 sano kadib.

Hantaatacas waxa bee-niyay taliska Soofiyeetka, waxa laga bilaabay dalka tallaabadii u horreysay dugsiyada hoose oo laga simo dalka dhamaan iyo tacliinta khasabka ah. Kadibna waxa la bilaabay tacliinta toddobaada sano, haatanna waxa loo gudbaaya tacliinta dhexe ee 10ka sano. Maanta 107,7 malyan oo Soofiyeet ah ayaa tacliinta toddobaada sano, iyo mappa, dhexe leh. Dugsiyada dhexe waxa ku jira 50 malyan oo qof in ka badan 9 malyanna dugsiyada Sare iyo kuwa dhexe ee takhasuska ah, «specializzazione».

Dugsiyada Sare sanad kasta sare ayay u Kacaan, haatan tiradoodu waa 834, jaangoyadii 5ta sano ee «1971-1973» waxa la filayay 9malyun oo qof oo leh takhasus jaamici ah iyo mid diploom.

Sannad kasta waxa sii fidaya dugsiyada mihnad-daha «MESTIER» mee-shaas oo dhallinyarada lagu dhiso heerka aqoon-tooda iyagoo la siinayo wax kastay u baahan yihiin Dugsiyada farsamada mihnadeed ee jaangooya-da 5ta sano waxa la diyaarinaya 9 malyan oo ah shaqaale shaqadiisa u go'doomay «Operai Qualificati»

Hadii aan isniraahno ka sii hadla waxbarashada

iyo dhallinyarada dalka Midowga Soofiyeeti hubaal waxa ah in waqtibay arrintaasi nagu qaadanayso. Dalka Midowga Soofiyeeti iyo guud ahaan dalalka hantiwadaaga ahi waa dalal dhammaan dadkiisu ay xaq u leeyihin waxbarashada oo aan mar naba la oggolaanayn qof aan waxbarnayn.

Tan iyo intii uu Kacaankii barkaysanaa ee Jamhuuriyada Dimoqraadiga ah ee Soomaaliya uu ka curtay daikeenna si gaar ah ayaa loo tixgeliyay waxbarashada, iyadooлага faa'iideysanayay waayo aragnimadii Midowga Soofiyeeti ee dhinacaa, haddii fiiro ama faaqidaad aan ugu noqonno xaaladahii ay tacliinta dalkeennu ku sugnayd Kacaanka barakeysan ka hor, waxa dhammaan aynu ognahay in heer aynu gaarnay kuman-kun dhallinyaro ahi ay waayeen dugsiyo ay wax ku bartaan. Kacaanka kadibna waxa aynu gaarnay heer aan tacliinta khasabka ah hirgelinnay, afki hooyo oo aynu qornay wax qoris iyo wax akhris la'aantii, oo aynu la dagaalnay, dhammaan tallaabooinkaa ay qaadday mahad waxa ku leh faa'iideysigii aan ka faa'iideysanay waayo-aragnimadii dalalka hantiwadaagga ah ee crrimahaas.

Jaalle Siyaad oo

khudbad ka jeediyay

shirweynaha 25aad ee

Xisbiga Shuuciga

Midowga Soofiyetti

Halganka AYdiyooloojiyadeed ee ka
 dhexeeya Hantiwadaagga iyo
 Hantigoosiga weligii ma qaboobayo
 waana innu socdaa

KACAANKA SOOMAALIYEED WAA QAYB KA
 MID AH DHAQDHAQAAQQA KACAANEED
 EE ADUUNKA

MOSKA, MAARSO:

Madaxweynaha Golaha Sare ee Kacaanka, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre, wuxuu manta ka hadlay Shirweynaha 25aad ee Xisbiga Shuuciga ee Midowga Soofiyetti. Jaalle Siyaad wuxuu khudbuddiisi ku yiri:

Jaallayaal,

Sharaf weyn ayey noo tahay in nalagu marti qaado Shirweynahan taariikhiga ah ee 25naad ee Xisbiga Shuuciga Midowga Soofiyetti. Wawa si aad ah noo taabtay soo-dhoweyntii saaxiibtinimo ee aannu ka helnay Moosko. Wawaanuu kaloo ku faraxsan nahay inaanu u gudbinno dadka Midowga Soofiyetti, Xisbigooda weyn, hoggaanka caafimaadka qaba ee uu wakiilka ka yahay Jaalle Brezhnev oo warbi-xintiisii ifaysey ay dhammaanteen ina hiyi kicisay, salaanta diirran, walaalnimo oo jaallannimo ee dadka Soomaaliyed, Golahooda Sare ee Kacaanka iyo Dawladdaba. Dadka xoogsatada ah ee Soomaaliyed, sida kuwayowga kale ee badan ee u halgamaya inay xididdada u saaraan hababka dhaqaneed ee xunxun halkoodana ay geliyan bulsho dhab ah, waxay u hayaan dadka Midowga Soofiyetti iyo Xisbigoodaba ixtiraam iyo jecayl. Xisbigan weyni, isagoo daafacaya, horeyna u marinaya Markism-Leninism, wuxuu ku guulaystay inuu dadka Midowga Soofiyetti ku hoggaamiyo Kacaankii guulaystay ee Oktober, iyo inuu ka adkaado weerarkii imberyaaliyadda.

Waxay kaloo ahayd hawsha dadka Midowga Soofiyetti, oo uu horseed u yahay Xisbigan weyni, inay jeexaan marinkii adkaa si ay u dhisaan hantiwadaagga, inay u adkaystaan dhibihii si ay u jebyaan fashiistada iyo nasiisimada, inay mar labaad dib u dhisaan dalkoodii uu baaba'shay dagaalku, iyo inay tub-

ta u banneeyaan horumarinta habka hantiwadaageed ee adduunka iyo shaqaalaha iyo Dhaqdhaqaqyada Xoraynta Waddaniga ee Qaaradaha oo idil.

Xisbigiinnu wuxuu u soo halgmay nabadda isagoo soo maray xilliyadii xiisadda ee lagu tilmaami jirey «dagaalka qabow», iyadoo ay halista Nukleerku had walba taagnayd. In kastoo halganka loogu jiro nabadda uu yahay socod isdabajoog ah, haddana horumarka ilaa hadda la gaadhey, gaar ahaan xagga debcinta xiisadaha iyo dhimista halista dagaalka nuklearka, waa kuwo loo bogo. Taasi waxay ka marag kacaysaa siyaasadda nabadeed ee uu dejiyey Jaalle Leonid Brezhnev.

Maanta, labada raysimo ee waaweyn — habka hantiwadaageed ee adduunka iyo habka hantigoosadka — way is-eegayaan. In kastoo imminka la aqbalay mabda'a nabad-ku-wada noolaanta dalalka ku kala dhaqma hababka bulshadeed ee kala geddisan, halgankii aydiyooloojiyadeed weli-gii ma qaboobayo waana inuu socada. Halgankaas, wawa la hubaa inuu hantiwadaaggu si nabad ah ugu guulaysan doono. Hantigoosadku weligii ma gaadhi doono awoodda hantiwadaagga.

Habka hantiwadaageed ee adduunka ka sokow, laba mawjadood oo kale oo kacaaneed ayaa la halgamaya imberyaaliyadda: dhaqdhaqaqa dabaqadda xoogsatada ee dalalka hantigoosadka ee hodanka ah, iyo Dhaqdhaqaqyada Xoraynta Waddaniga ee imberyaali diidka ah. Hantigoosadku, muddogaaban oo taariikhed ayey u suura gashay inuu hakiyo hiyiga kacaaneed ee dabaqadiisa xoogsato isagoo adeegsanaya ka faa'iidaysiga imberyaali ee dadyowga liita. Hase yeesh, waa mid la hubo inayan khiyaamadaasi shaqayn doonin.

Dadyowga la kadeedaa way keceen, waanay kacayaan, waxa soo ifbaxaya iska hor imaadka habkaas, dhibaatooyinku way ka sii darayaan, dabaqadda xoogsataduna waxay ogaanaysaa ballaadhashada tiradeeda, aqoonetedana waxa naixinaya horukaca farsameed.

Dhaqdhaqaqyada Xoraynta Waddanigu aad bay u dheeraynaayaan. Galbashada nidaamkii gabobay ee haysadka imberyaali-gumeysi wuxuu isu rogayaa hab gu-meysi-cusub. Halganka lala gelayo habkan cusub ee haysasheed aad buu u adag yahay, una hawl badan yahay. Si loo jebyo gumeysiga dabaqiga ah, wawa ku filan dhaqdhaqaq waddani ah oo la hubo oo abuura Qaran madax bannaan, iyadoon wax badan laga beddelin halgankii bulshadeed iyo dhaqaaleed ee la dhaxlay.

Dhammaanteen waynu soo joognay xaaladdaas: Qaranka madax-bannaan oo noqonaya abuur-sare aartifishal ah, iyadoo aan la taabanayn xidhiidhkii runta ahaa ee cadaadiiska iyo ka-faa'iidaysiga. Si taas looga hortago, waxay u baahan tahay dhaqdhaqaq cusub oo habka soo-saaridda u dacareeya imberyaaliyadda, weerarna ku qaada habkii duqobay ee xidhiidhka bulshadeed — haddii si kale loo qeexo, xal hantiwadaageed. Dalal badan oo xoroobay ayaa rumeyey midaas, isla markaasna qaaday marinka horumarka ce aan hantigoosadka ahayn, kuna hayaamay Hantiwaadagga. Dhaqdhaqaq wuxuu ka aloosan yahay kuwayow kaloo badan si ay u burburuyaan qoqobka afduubka imberiyaaliyadda. Ta aynu aragnaa waxay rumaynaysaa saadaashii Leninkii weynaa uu ka bixiyey Shirweynihii Sadde-xaad ee Shuuciga Caalamiga markii uu lahaa «.... Dagaallada adag ee loogu jiro kacaanka adduunka, dhaqdhaqaqa dadka tirada badan

ee u xaglinaya xoraynta qarameed, ayaa ku biya-keeni doona hantigoo-sadka iyo imberyaaliyadda...».

Iyadoo ay hor taallo runtaasi imberyaaliyaddu way carataa marka danaheeda halis la gesho. Waxay uga jeeddaa inay ka hor tagto isbeddel bulshadeed oo xoog lagu d'halijo. Qofna ma sharxi karaa dagaalkii bahalnimo iyo axmaqnimo ee lagu qaaday dadyowga Indo-Shiina? Hollintii aan lagu libaanin ee lagu manjajaabin lahaa Kacaanka Kuuba iyo dabinnadii iyo shirqoolladii qaawanaa ee lagulla kacay Dawladda Hantiwadaagga ee Allendi ee Jili? Xagga Bariga Dhexe oo ay jiifaan khayraadka shidaalka ee ugu badan adduunka, imberyaaliyaddu waxay goosatay inay si kastaba uga hor tagto isbeddel bulsho iyo midnimo — oo taxan ilaalil dhaqaaleed ilaa duulaan badheedh ah.

Waxaannu hubnaa in ay dadyowga Carbeed ugu dambeysta guuleysan doonaan, waxaannuna rumaysan nahay in sugitaanka xuuquqda waddaniga ah ee dadka reer Falastiin uu abuuri karo aasaaska nabab waarta oo garsooreed oo ka dhalata Bariga Dhexe.

Xagga Afrika, hab fool xun ayey leedahay gardarrada imberyaaliyaddu. Talisyo midabtakoo-reed ayaa laga sameeyey qaaradda dhankeeda Koonfureed, kuna fadhiya ka faa'iideysiga iyo kadeedka dadweynaha leh carriagaas, iyo iyadoo la dafiray dhalashadoodii iyo xuquqdoodii bani-aadminnim. Talisyadaas waxa ku adeegta imberyaaliyadda si ay u hesho ma-caash iyo khayraad, isla markaasna ay jaha-wareer ku riddo horumarka dhaqaaleed iyo bulshadeed ee Afrikada xorta ah. Hase yeesh, markii ay guuleysteen mustacmara-dihii Boortuqaal, waxa bilaabmay gunti-isku-gijis sidii oodaha looga rogi lahaa talisyada midabtakoo-

reed ee ku hadhay Koonfurta. Ka dib waxay bilaabeen dadaalkoodii xumaa - oo taxan taageero ay sii-yaan dibusocodka, qoritaanka uur-kiraalahi ilaa faragelin milliteri oo badheedh ah - si loo wiyo gobannimada dhabta ah ee Angoola oo uu hoggaaminayo Xisbiga MP LA. Waxyaalahaas oo dhammi waxay noqdeen wax-kuma-taal, maantana waxa sugnaatay gobannimadii Angoola iyadoo ay mahadeeda leeyihiin geesinnimada dadka reer Angoola ee ay caynaanka u hayaan madaxda la hubiyey, laguna kalsoon yahay ee MPLA, iyo taageeradii aan shardiga lahayn ee dalalka hantiwadaagga iyo dadyowga horusocodka ah ee Afrika. Waa caadada imberyaaliyadda in aanay baran casharrada taariikhda. Hadidii ay meel ku hungowdo, waxay had iyo goor hollisaa meel kale, iyadoo isticmaalaysa habab iyo dabinno kuwii hore la mid ah. Sidaa darteedna waxaannu hubnaa in ay tii ugu dambeysey ka sameyn doonaan Namiibiya, Xeebta Soomaaliyeed iyo Koonfurta Afrika. Dhammaanteen waa inaynu marka u diyaar-garawnaa arrintaas.

Jamhuuriyadda Dimuqraadiga ee Soomaaliya waa qayb ka mid ah dhaqdhaqaaqa kacaaneed ee ad-duunka. Iyago soo maray waaya-aragnimadii qadhaadhayd ee habkii gabobay ee cadaadiska gumeysiga, dhadhamiyeyna ku kor-noolaadka gumeysiga cusub, dadka Soomaaliyeed waxay maanta heegan u yihiin, kaddib Kacaankii 21kii Octoobar, 1969kii, inay sii ambaqaadaan halgankooda ay ugu jiraan xoraynta bulshadeed iyo qarameed ilaa ay ka gaadhsiinayaan halka ugu dambeysa - oo ah HANTIWA-DAAGGA. - Si loo dejiyo aasaaska horukac bulshadeed iyo dhaqaaleed oo meelmar ah, Kacaanku wuxuu bilowgiisiiba ku tallaabsadav in uu beddelo dhismihii uu dhax-

lay isagoo toleeyey meelayowga uu ka hinqado dhaqaaluhu, xoojiyey qaybta dawladda, isla markaasni bilaabay dhaqdhaqaaq iskaashiyeed oo ka unkama meelayowga baadiyaha iyo kalluumeysiga. Dib-u-dhisiddaasu aasaasiga ah waxa garab socdey dhalan-rogid xagga saynsaabka bulshadeed iyo siyaa-sadeedba:

Waxa la baaba'shay Ururradii siyaasadeed ee ku xidhnaa gumeysi-ga cusub ee duqobay, waxa laga tegey waxyalihii dibudhaca ee waagii hore, waxaana la kiciyey dadweynihii, laguna hubeeyey aydiyoolojiyada hantiwadaageed ee hawlaho isku-fillaanshaha iyo dhis-maha Ummadda.

Dhowr sano oo la waday haw-shaas kacaaneed — ha noqoto xagga heerka tiyoriga amase baratikada — waxay keentay inay midho dhaliso loogu sii durkayo horuka-ca, xagga dhaqaalaha iyo dhaqan-kaba. Waxa la jarribay xoogga xaa-ladda kacaanneed iyo niyadda dad-kayagaba. Waxyale kale ka sokow, waxaannu ka soo guddubnay dhibaatooyinkii dhaqaaleed ee dho-waantan ay hantikoobadka raasa-maaleed u soo dhoofisay dalalka saboolka ah, iyo abaartii masiibada ahayd ee waxyeellaysay khay-raadkayaga dabiiciga ah iyo daka-yagaba.

Abaartaasi, oo ahayd tii ugu wey neyd ee ku habsata dalkayaga, waxay galaafatay saddex-dalooloo hal dalool oo khayraadkayaga xoo-laha, waxay caydhaysay 260.000 oo reerguura ah, waxaanay siyaboo kala geddisan u taabatay ugu yaraan 1.200.000 oo qof. Kacaanku wuxuu si kastaba ugu dadaalay inuu badbaadiyo nolosha dadkaas, kuwa kalana ka kaalmeeyo xagga biyo-waraabinta iyo kabitaanka cuntada. Waxaannu kaalmo ka he-inay saaxiibadayo iyo Beesha Ad-duunweynaha, hase yeesh ee guu-

shii laga gaadhay barnaamijkii gar-aarka waxa badiba keenay nafhu-riddii dadka Soomaaliyeed iyo ma-mulkii Dawladda Kacaanka ah.

Dawladda Soomaaliyeed waxav dejisay barnaamijj Dejineed oo ku saabsan in dadkii ku tabaaloobay abaartii, kuna xoola beelay laga dhigo beeraley iyo kalluumeyasto, waxaanay adduunweynaha weydii-satay taageero si ay u rumeysa barnaamijkaas. Dadka Soomaaliyeed marnaba illaawi maayaan dheereyn tii Midowga Soofiyeteet uu durbadiiba u soo gurmaday kaalmayntayada iyagoo noo keenay dayuurado iyo baabuur ay wadaan jaallayaal dhallinyaro ah oo Soofiyeteet ah, si loogu soo daadgureeyo 120.000 oo reer guuraa ahaa oo ku kala baahsanaa qaybihii ay abaartu tabaaleysay ee dalka, lana geeyo meelihii ay mustaqbalka deg-ganaan lahaayeen. Arrintaas, oo lagu dhammeeyey 45 maalmood, amankaag ayey ku noqotay taariikh da waddankayaga. Taasi waa tu-saale labaad ee kaalmada jaallan-nimo ee Midowga Soofiyeteet uu sii-nayo dadkayaga, iyadoo isla waqtigaas ay kuwayow kale naga fidinayeen dacaayad qudhmoon si ay u joojiyaan kaalmada caalamiga oo na soo gaadha. Markaas, annagoo dhisan ayaannu ka soo baxnay ma-siibadii iyo annagoo natijjooyin faa'iido leh u soo kordhinney geddigaa bulshadayada iyo dhaqaalahayaga-ba. Taas waxa u sabab ahaa diyaarsanaanta aydiyoolojiyadeed ee dad-kayaga.

Hugunka kacaaneed ee ka oo-gan Soomaaliya buuq xoog leh ayuu ka kiciyey raysinta imberyaaliyadeed. Imberyaaliyaddu waxay isku dayday, iskuna deyeysaa, in ay Kacaankayaga go'doon geliso : i ay uga hortagto dhimbiisha oo dab isu rogt a. Iyadoo ogsoon degsii mada istraati jiga juqraafiyadeed ee dalkayaga, wa-

xay ku adeegatay cadaadiska gu-meysiga Faransiiska ee ka taagan Xeebta Soomaaliyeed iyo khilaaf-ka nága dhexeeya Afrikaanka aan-nu deriska nahay, si ay u abuu-raan qulqulad, ayna diyaariyaan ci-milo xiisadeed iyo dhibaato oo an-naga na waxyeellayn karta. Kacaanka Soomaaliyeed bilowgiisii ayuu gartay macnaha xiisaddaas, wuxuu-na raacay hab xilkasnimo oo ku saabsan dhibaatooyinka, ay huwan tahay xiisaddaasi, had iyo goorna door bidiya waddada gorgortan nabadeed.

Ammuurtta Xeebta Soomaaliyeed waa caddaan in ay tahay kadeed-kii duqobay ee sifaha gumeysiga oo diiddan xaqa qadiyadda goban-nimada. Mawqifka Kacaanka Soomaaliyeed, oo cad, waxa muujiyey go'aannadii kala geddisnaa ee Urur-ka Midowga Afrika, Jaamacadda Carabta iyo Ummadaha Midoobay. Dadka ku nool Xeebta Soomaaliyeed waa inay helaan xaqa ay u leeyihiin in ay aayahooda ka tali-yaan, iyo gobannimada. Dhowaantan, xukunka gumeysiga Faransiis waxay kordhiyeen kadeedkii ay ku hayeen dadka ku nool halkaas wa-xay kordhiyeen xoogagga milleteri oo ay taageerayaan reer NATO wa-xaanay ku soo xadgudbeen dhulka Jamhuuriyadda Dimuqraadiga ee Soomaaliya. Ujeeddadu way cad-dahay. Ma aha oo keliya in Xeebta Soomaaliyeed lagu hayo heeryada gumeysiga, hase yeeshi la abuuro ceeryaamo ay imberyaali-yaddu ku soo gabbato si ay u hol-liso burburinta kacaankayaga cur-danka ah. Laakiinse ma mooggan-in. Weligayo uma debcayno imber-yaaliyadda, dhegna u jalqin mayno cagajugleynta. Annagoo hubna in Xeebta Soomaaliyeed ay heli doon-to gobannimadeeda, bir-adaygnima-da kacaankayaga, iyo taageerada xad-dhaafka ah ee dadyowga hor-usocodka ah ee adduunka waxaa-

nu ku hayaamaynaa jidkayaga ka-caaneed.

Jaallayaal, Midowga Soofiyeteet, oo si sax ah u hirgelinaya mabaadidii Lenin ee hantiwadaageedi wuxuu durbadiiba markuu cagaha dhulka ku qotomiyey, bilaabay in uu si aan shuruud lahayn u taagee-ro dhammaan dhaqdhaqaqayada Hantiwadaageed ee Adduunka, ku-waasoo wakiilladooda sharafta leh ay maanta Shirweynahan joogaan. Wuxuu kaloo kaalmo hiil iyo hoo-ba ah isla barbar taagay dhaqdha-qaaqayada gobannimadoonka ee Afrika, Aasiya iyo Laatiin Ameerika. Haddii aanay jirin kaalmadaas adagi, may suura gasheen guul la-ga dhaliyo imberyaaliyadda.

Waxaannu salaamaynaa dadka Midowga Soofiyeteet, Xisbiga iyo hoggaankiisa kuwaasoo si aan daal lahayn ugu socda waddadii loogu adeegayey nabadda, hantiwadaagga, xornimada iyo saaxiibtinnimada ka dhexaysa dadyowga.

Saaxiibtinnimada Soomaaliya iyo Midowga Soofiyeteet ma aha arrin cusub. Sidaa darteed, xiriir-ka aannu la leenahay dadka Midowga Soofiyeteet maalinba maalin-ta ka dambeysa ayuu ka sii adkaa-nayaa, waxaana sii xoojinaya hal-ganka wadajireed ee loogu jiro Hantiwadaagga iyo nabadda.

Dadka Soomaaliyeed waxay si aad ah ugu bogeen xiriirkaas, wa-xaanay saaxiibtinnimada ay la leeyihiin dadka Midowga Soofiyeteet ku qoreen xuruuf dahab ah.

Ugu dambeystii waxaan jeclahay inaan salaan kal iyo laab ah u gudbiyo, wafdiyada jaallayaasha ah ee ka yimid dalalka kalee walaa-laha ah ee ka soo qayb galay shir-weynahan maamuusan.

**Ha noolaado Shirweynaha
25aad ee Xisbiga Shuuciga ee
Midowga Soofiyeteet!
Ha noolaato Xoogsatada
Caalamiga!**

Warbixintii uu Shirweynaha

25aad u jeediyey

Leonid Breshneef oo kooban

Shirweynihii joogtada ahaa ee 25aad ee Xisbiga Shuuciga ee Midowga Soofiyeti ayaa ka furmay Golaha Kremlinka ee shirarka ee magaalada Moosko. «Warbixintii Guddiga Dhexe ee Xisbiga Shuuciga ee Midowga Soofiyeti iyo ulajeeddooyinka degdegga ah ee Xisbigu ka leeyahay siyaasadda gudaha iyo tan dibadda», waxa akhriyey Jaalle Leonid Breshneef, Xoghayaha Guud ee Guddiga Dhexe ee XShMS.

Isaga oo ka hadlayey warbi-

xintaa qaybteeda la xiriirta «xaaladda dunidu ku sugar tahay iyo hawlahaa caalamiga ah ee Xisbiga Shuuciga Midowga Soofiyeti», waxa uu Jaalle Leonid Breshneef ku nuuxnuuksaday in Xisbigu ah-miyad weyn siiyo xoojinta midnimada iyo iskaashiga ballaaran ee uu la leeyahay dawladaha hantiwadaagga ah. Isaga oo hadalkiisii sii wata waxa uu Leonid Breshneef yiri, «Iyada oo ay mahadda iska leedahay midnimadoodu, ayey dallaka hantiwadaaggu guul ka soo hooyeen ulajeeddooyinkii ay mud-dada dheer u soo halgamaayeen.

«Marka aan arrintaa ka hadlayno, waa in hor iyo horraan la xusa guusha ay soo hooyeen dadka reer Fiyatnaam, waa in la sheegaa aqoonsiga caalamiga ah ee Jamhuuriyadda Dimuqraadiga ee Jarmalka iyo dhismaha sida adag hantiwadaagga looga dhisay arliga Kuuba. Waqtiyadan xaadirka ah hantiwadaaggu wuxuu raad xoog leh ku leeyahay fikradaha iyo yuhuunta boqolaal milyan oo dad ah oo ku uuman cirifyada dunida oo idil».

Jaalle Leonid Breshneef waxa uu yiri, «Xiriirka uu Midowga Soofiyeti la leeyahay dalalka soo korayaan waa sii ballaartay, siina xoogeystay. Midowga Soofiyeti i buuxda ayuu u taageerayaa qadiyadda sharciga ah ee dalalka dhowaan xoroobay, iyo mintidnimadoc da ay ku rabaan inay tuuraan heeryada dhiigmiiradka imberiyaaliyada.

«Qodobka ugu weyn siyaasad-da Midowga Soofiyeti ee ku taxalluqa dalalka hantigoosigu, waxa weeye in aan u halganno rumaynta la rumaynayo mabaadi'da nabad-ku-wada noolaanta. Shantii sano ee tegeyna horumar weyn ayaa arrintaa laga soo hooyey. Waxa si gaar ah loo taaban karaa isbeddelka ku dhacay xiisaddii dunida ka aloosnayd iyo nabaddii Yurub oo dhidibbada loo aasay. Iyada oo ay sabab u tahay Shirweynihii Yurub u dhammayd oo lagu

qabtay magaalada Helsinki, ayay abuurantay duruuf fiican oo u adeegaysa dhowrista iyo xoojinta nabadgelyada qaaradda oo idil. Waqtiyadan xaadirka ah arrinta ugu weyni waxay tahay in la hir-geliyo gebi ahaanba mabaadi'da iyo is-afgaradyadii lagu gaaray Helsinki.

«Xiriirka Midowga Soofiyetti iyo Maraykanka ee soo fiicnaaday, waxa uu qaayo aad u weyn u leeyahay yareynta cabsidii laga qabay dagaal cusub oo dunida ka holca... Wuxuu qaayo weyn u leeyahay dhaabista nabadgelyada. Hase yeeshee, horudhingga xiriirka Soofiyetiga iyo Maraykanka waxa murugsanaan gelinaya, rabista ay kooxo xoog leh oo arliga Maraykanka ku uummani rabaan in ay hakiyaan, oo dhagax turunturro u dhigaan majarahaasi».

Leonid Breshneef, waxa uu ku nuuxnuuxsaday in halganka ay dadyowgu ugu jiraan nabadgelyada, gobannimada iyo madaxbannaanidu uu imminka u baahan yahay in laga gun gaaro arrimahan soo socda ee aad muhiimka u ah: in si aan leexleex lahayn loo adkeeyo midnimada ka dhxeysa dawlada-ha hantiwadaagga ee walaalaha ah, horena loo sii dhigo iskaashiga ballaaran ee ku taxalluqa dhismaha beesha cusub, in la kordhiyo hawsha firfircoo ee ay dawlada-haasi u dhan yihiin, uguna jiraan xoojinta nabadgelyada in loo hawl galoo joojinta beretenka hubka halista ah, yaraynta hubka la kaydsaday iyo hub-dhigistaba, in hawla-ha dalalka nabadda jecel la isugu geeyo sidii loo tirtiri lahaa meelaha xiisaddu ka sii aloosan tahay, hor iyo horraanna in loo shaqeeyo sidii amuurta Bariga Dhexe looga gaari lahaa nabad waarta oo cadaalad ku dhisan; inaan waxba la isula harin si loo xoojiyo isku-soo-

dhawaanshaha dawlada (detente) iyo isku-soo-dhawaanshahaasi lagu tarjumo wax wada qabsi iyo iskaashi labada dhan waxtar u leh; in si mintidnimo ah loogu halgamo dhaqan gelinta go'aannadii ka soo baxay Shirkii Badbaadada iyo iskaashiga Yurub, si loo gaaro iskaashi nabadeed; in la sii wado sida ay farayaan mabaadi'da nabad-ku-wada noolaanshuhu, horena loo mariyo iskaashiga faa'iidada leh ee dhan walba ah ee lala leeyahay waddammada hantigoosadka ah in la xaqiijiyo badbaadada qaaradda Aasiya iyadoo ay isgarabsanayaan dawlada ku nool Aasiya, in la gaaro heshiis caalami ah oo mammuucaya isticmaalka hubka halista ah, in xil weyn la iska saaro ciribirkira raadadka gumeysiga iyo ku xadgudubka sinnaanta iyo madaxbannaanida dadyowga iyo guud ahaan, tirtiridda saldhigiyada gumeysiga iyo midab-faquuqa, in loo guntado sidii loo baabi'in lahaa exeda iyo carqalada ku jira ganacsi-ga caalamiga ah iyo in asalkaba laga tanaasulo xoog sheegadka, dhiigmaaradka iyo sinnaan la'aanta uu ku dhisan yahay xiriirka dhaqaalaha ee adduunweynuhu.

Jaalle Leonid Breshneef wuxuu sifatfiraa uga hadlay guulaha uu gaaray dhaqdhaqaaqa kacaaneed ee caalamiga ah waayadan lagu jiro qaska dhaqaaleed ee ku haabseday waddammada hantigoosadka ah, waxaana uu ku nuuxnuuxsaday in sumcadda axsaabta shuuciga ee ka dhisan waddammada hantigoo-sadku ay kor u kacday.

Qaybta warbixinta ee ka hadlaysa «Natijjooyinka laga gaaray qorshaha shanta sano iyo qodob-bada ugu muhiimsan siyaasadda dhaqaalaha ee Xisbiga». Leonid Breshneef wuxuu ku nuuxnuuxsaday in marka la eego korriinka dha

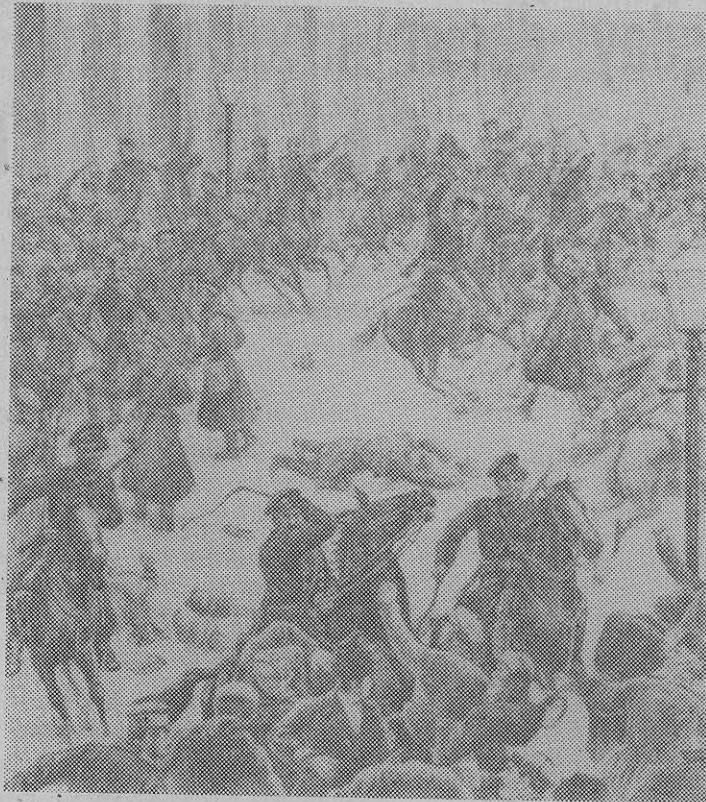
qaalaha dalka aan korshaha 9aad wax u dhigmaa jirin. Sidii awalba loogu tala galay, soo saarka war-shadhuu sare ayuu u kacay isaga oo gaaray baqalkiiba 43 (43%).

Ujeeddooyinkii ugu muhiimsanaa ee laga lahaa qorshaha 9aad waa sare u qaadidda heerka nolosha dadweynaha, taana aad baa loogu guulaystay. Dakhliga saafiga ah ee qofka soo galaa waxa uu sare u kacay bokolkiiiba 25 (25%). Shantii sano ee la mooday 56 mal-yan dad gaaraya baa guryo cusub helay.

Inkastuu dalku soo maray abaartii ugu xumayd, haddana soo saarka beeruhu wuxuu sare u kacay, dhedhexaad ahaan, baqolkiiiba 13 (13%) marka loo eego qorshihii 8aad.

Jaalle Leonid Breshneef wuxuu warbixintiisii kaga hadlay istratee-jiyada dhaqaalaha ee Xisbiga, taaso ujeeddadeedu tahay kor-u-qaadidda heerka dhaqaalaha iyo dhaqanka ee dadweynaha. Qorshaha 10aad intuu socdo waxaa lagu tala jiraa in mushaharka dhedhexaadka ah ee shaqaalaha warshadaha sare loo qaado boqolkiiiba 16, kuwa ka shaqeeyaa beerahana-boqolkiiiba 24-27, iyadoo aan waxba lagu kordhin sicirka ay daw-laddu dadka wax kaga iibiso.

Qaybta dabayaqaqada ah ee warbixinta oo ku saabsan kaalinta Xisbiga waqtigan uu dhismay hanti-wadaagguna hana qaaday, Leonid Breshneef wuxuu ku tilmaamay in Xisbiga Shuuciga Midowga Soofiyetti uu si sharaf leh uga soo baaxyo xilka ah abbaanduulennima-da dabaqadda shaqaalaha iyo xoo-gsatada Soofiyetiga ah oo idil. Xisbigu intaa wuu sii korayaa

tiro ahaan. Maantana waxaa ku jira ku dhawaad 15.7 malyan oo ruux. Dadka ku soo biiraya bo-qolkiiba 58 (58%) ayaa shaqaale ah, taasoo ina tusaysa kaalinta hor-seednimada ah ay dabaqadda shaqaalu kaga jirto bulshada Soofiyetiga. Dhallinyarada Xisbiga ku soo biiraysa intaa tiradoodu way sii badanaysaa.

Muddadii u dhexeysay Shirweynayaasha 24aad iyo 25aad Xisbigu wuxuu fiiro gaar ah u yeeshay shaqada ay qabtaan Golayaashu (Bar-lamaannada), hagaajinta, dejinta sharciyada, hawlahaa waaxaha daw-ladda, sare u qaadidda awoodda,

adkaynta gaashaandhigga dalka iyo isku dubbaridka ciidammada qalabka sida.

Ururrada shaqaalahi iyo Kom-somoolka, oo ah kuwa ugu muhiim san ururrada bulshada, waa qayb aan ka go' karin dhiska ama qaabka siyaasiga ah ee Soofiyetiga. Horumarinta dimuqraadiyadda han tiwadaagga ah, ayuu yiri Leonid Breshneef, waxaynu u hayssanna inay ka kooban tahay ballaarenta ka qayb galka ay shacbigu ka qayb galayaan maamulka hawlahaa bulshada, taabba gelinta ama adkeynta saldhigiyada dimuqraaddiga ah ee habka duwaliga ah iyo in la

Mooska 1905tii Booliskii Boqortoo yadii tasaariska oo kala Firdhinaya bannaanbaxa.

Jammaayo 9kii Maalintaa oo la magac baxday Axaddii dhiigga lahayd (Bloody Sunday).

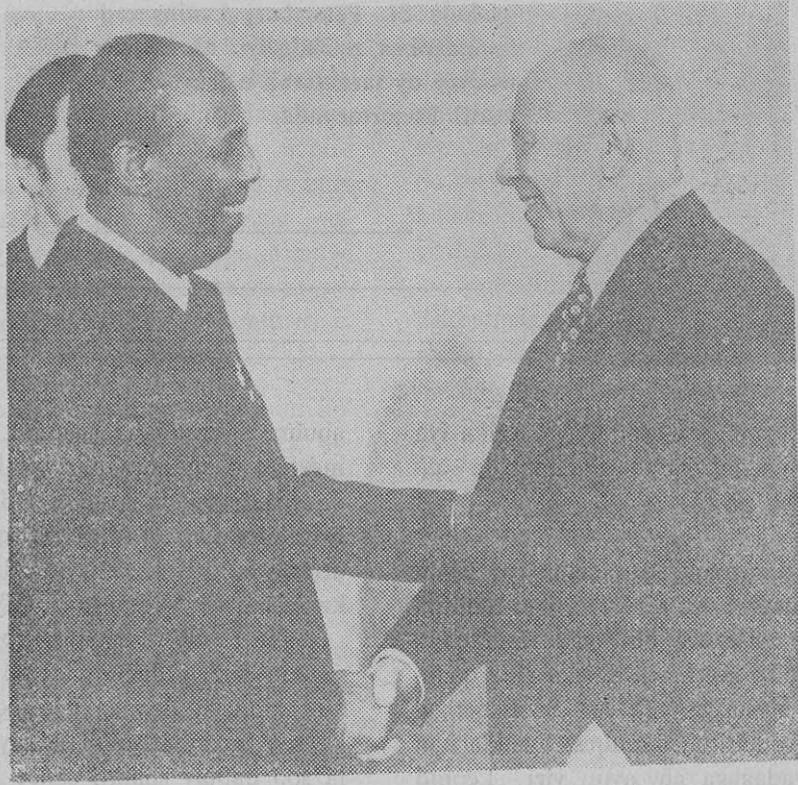
kumanaan qef oo shaqaalahi magaalada St. Petersberj Leningrad bannaanbax nabadgelyo ah ka sameeyey oy tarabtarab u laayeen askartii Boqortooyada.

abuuuro shuruudaha lagama maarmanka u ah korriinka iyo laacidha shakhsiyadda qofka. Leonid Breshneef wuxuu soo hadal qaaday arrinta la xiriirta samaynta dustuur ka cusub ee Midowga Soofiyeteti.

Gabagebadiina Leonid Breshneef wuxuu yiri: «Shirweynahani wuxuu qiimeyn doonaa natijjooyinku ka soo baxay hawshii adkayd ee la soo qabtay shantii sanee la soo mooday. Natijjooyinku waa qaar lagu diirsado. Waxaynnu kaloo ka hadli doonaa qorshaha aan ugu talo galnay shanta sanee foodda inagu soo haya. Qorshooyinku waa qaar adag, hase yeesh ee suuragal ah si fiicanna loo dersay».

Jaalle Siyaad oo booqday dhewr meelood oo ka tirsan Midowga Soofiyetti

riikhda macallinka Jaalle V.I. Lenin.

Jaalle Siyaad oo si gacaltooyo ah
u gacan qaadaya Madaxa Golaha
Madaxtooyada Jaalle N. Bodgoorni

Madaxweynaha GSK, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre, iyo wafdigii ballaarnaa ee uu hoggaaminayey oo ay u socoto ka qaybgalkii Shirweynaha 25aad ee Xisbiga Shuuciga ee dalka Midowga Soofiyetti waxa yaboqasho ku tageen magaalada la yiraahdo Gorki oo u dhow Moosko, hai-

kaa oo uu ku yaal gurigii uu ku noolaan jirey maalmihii ugu dambeeyey noloshiisa geesigii, macallinkii Hantiwadaagga, Jaalle V.I. Lenin.

Jaalle Siyaad iyo wafdigaa sharafta leh ee la socdey waxay kaloo booqdeen guryo lagu kaydiyo ta-

Jaalle Siyaad iyo wafdigisa meel kastoo ay tagaanba si diirran ayaa loogu soo dhoweynayey, waxaan si tifaftiran looga warramayey taariikhda Lenin, hoggaamiyihii kacaankii ugu horreeyey dunida ee hantiwadaagga.

M a d a x w e y n a h a   GSK
Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre iyo wafdigaa uu hoggaaminayey waxay booqdeen meelo ka mid ah magaalada Moosko dhendeeda, halkaasoo la tusay mashaaariic dhowaan laga hirgeliyey magaaladaa.

Macallinka K a c a a n k a waxa uu ku qaabbilay guriga uu deggan yahay Jaalle Bernardo Alves Batista oo ka tirsan Xafiiska Siyaasadda Guddiga Dhexe ee Xisbiga MPLA.

Jaalle Bernardo waxa uu macallinka Kacaanka uga xog-warramayxaaladda dalka Angoola halka ay haatan marayso, wuxuuna u sheegay Madaxweynaha in ay xoreeyeen dalka dhammaantii in yar oo ka tirsan dhanka waqooyi mooyaane. Wuxuuna caddeeyey in Xisbiga MPLA uu xukumo Angoola. Jaalle Bernardo waxa uu soo qaaday isaga oo wada xog-warrankiisa in ay dibusocodka Afrika ay qirsan yihiin guul-darradooda, waxayna is-

ku dayayaan in ay beddelaan wajigoodii hore si ay ku helaan waanwaan iyaga oo ku raadinaya baryo, taasina waxa ay muujinaysaa in ay taya beeleen oo ayan qiima lahayn.

Jaalle Bernardo waxa uu soo qaaday dibusocodka Afrika oo haatan taahaya guuldarrada ku dhaday ma aha mid imminka madaxa la soo kacday kolkii ay Angoola gobannimadeedii ay soo dhawaatay ee

Jaalle Bernardo wuxuu yiri «dibusocodka Afrika qandhada oo ay ka dawoobaan daayoo waxa ku dhacay ceeb iyo naclad kaga timid gaar ahaan Afrikada horusocodka ah, guud ahaanna adduunweynaha horusocodka ah. Wuxuu kaloo uu ku daray warbixintiisa in dhowaan khudbad uu jeediyej Jaalle Agostino Neeto uu ku soo qaaday sida ay Angoola u tirsaneyso dadka horusocodka ah ee Afrika oo ay ugu

ee ay kula garab istaageen walalahooda Angoola.

Jaalle Siyaad oo u mahad celinaya Jaalle Bernardo wuxuu sheegay in uu aad ugu faraxsan yahay Angoola in ay ku guuleystay daaalka xaqa ah.

Kolkaa kaddib waxa uu uga warramay sida uu isugu dayayo imberiyaaliistaha caalamiga ah in uu

Jaalle Siyaad oo kulan kalgacaltooya ah la yeeshay muslimiinta ku nool dalka Midowga Soofiyeti.

qandhada xanuunkeeda waxay qaadeen kolkii uu dhacay shirweynihii ugu horreeyey Xisbiga MPLA kaasoo dhacay 1964, markaa oo ay isku dayeen in ay kala faquuqaan Xisbiga. Taasi waxa u markhaatiya dibusocodka Afrika ee taageerayey Safimbi iyo Holden Roberto.

horreeyaan dadka Jamhuuriyadda Dimuqraadiga ee Soomaaliya uu hoggaaminayo halyeyga gobannimada Afrika, Jaalle Siyaad.

Wuxuu ku soo xiray warbixin-tiisaa dadka Angoola in ayan mar-nna illoobeyn dadka J.D.S. taageeradii hiil iyo hooba ka koobnayd

kufiyo kacaannada Hantiwadaagga ah ee Afrika, wuxuuna soo qaaday macallinka Kacaanku si ay horusocodka Afrika ku gaaraan himiladooda waqt gaaban in ay lagama maarmaan tahay in ay meel uga

Wafdigii ballaarnaa ee J.D.S. oo ka qayb galay shirkii 25aad ee Xisbiga shuuciga ee M. Soofiyeti oo dhegeysanaya warbixin nadii shirka.

soo wada-jeestaan cadawga nabadda, xorriyadda iyo caddaaladda.

Macallinka kacaanka kolkaa ka dib waxa uu ka codsaday Jaalle Bernardo isaga oo ku hadlaya magaca Golaha Sare ee Kacaanka, Xog hayayaasha iyo dadweynaha kacaaniinta ah ee J.D.S. inuu ka gaarsiiyo Jaalle Agostiino Neeto, Madaxweynaha Jamhuuriyadda, madaxda kale, Xisbiga iyo dadweynaha geesiga ah ee Angoola, salaan diirran.

Kulankaa Jaalle Siyaad iyo Jaalle Bernardo waxa goobjoog ka ahaa Jaalle Cali Xaaji Xaashi, Danjiraha J.D.S. u fadhiyo dalka Midowga Soofiyeti.

Madaxweynaha GSK, Jaalle Si-

yaad wuxuu xalay waraysi la yeeshay Weriyeyaa ka socda Raadiyaha layska arko (Television) oo ka wareystay Shirweynaha X. Shuuciga ee Midowga Soofiyeti iyo xiriirka u dhixeyya Soomaaliya iyo Midowga Soofiyeti.

Macallinka Kacaanka oo weydiimaha ka jawaabaya waxa uu caddeeyey in shirweynahakan wax weyn uu ku kordhinayo dagaalka ummadaha horusocodka ah ay ugu jiraan adkeynta nabadjelyada adduunyada, wuxuuna soo qaaday Midowga Soofiyeti in uu guul weyn uu ka gaaray fikradaha caafimaadka leh ee uu ku hoggaamiano Xisbiga Shuuciga.

Jaalle Siyaad oo ka jawaabaya xiriirka labada dal, waxa uu cad-

deeyey in Midowga Soofiyeti isagoo gudanaya waajibaadkiisa internationalismka ah ee uu u jeexay Macallinkii weynaa, Jaalle V.I. Lenin in dadka J.D.S. gacan weyn ka siiyey sidii ay muddo gaaban kaga soo kaban lahaayeen dibudhicii dhaqaalaha oo ay ka dhexleen guameysigii muddada dheer dalka u talinayey iyo dibusocodkii kolkiidambe gacanta ku dhigay awoodda dalka.

Jaalle Siyaad waxa uu ku nuuxnuuxsaday in xiriirka labada dal uu ku dhisan yahay iskaashi iyo wada shaqeyn dhan kastaba ka kooban, «waxaana hubaal ah socdaalkan aan ku imid in uu wax weyn ku kordhin doono xiriirkaa», ayuu yiri Madaxweynuhu.

Jaalle Siyaad

OO KA

HADLAY

ASBAABIHII

DHALIYAY

KACAANKII

2IKII

OKTOOBAR

Madaxweynaha Golaha Sare ee Kacaanka, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyad Barre waxa uu wareysi la yeeshay Jaal'e Vsevold Rybakov, oo madax u ah Xafiiska Afro-Aasiya ee Wargeyska la yiraahdo (World Marxist Review) oo ka faallooda arrimaha nabadda iyo Hantiwadaagga, xarun tiisuna ay tahay magaalada Prague (Praga), isla markaana weriye u ah Wargeyska kale ee la yiraahdo (Journal of the International Communist Movement).

Jaalle Vsevold waxa uu ka warestay Macallinka Soomaaliya sida ay u hirgelineyo Hantiwadaagga, sida ay u diyaarinayo urur siyaasiya iyo Internashnaalisamka Mabaadi'da Hantiwadaagga.

Macallinka Kacaanka oo ka jawaabaya, Weriyaha waxaa uu uga xogwarramay dhibaatooyinkii biseleyey curashadii kacaankeenna oo ay ka mid yihin musuqmaasuqii iyo laaluushkii qabyaaladdii uu dibusocodkii dalka uu ku maamuli jiray sidoo kale dhaqaalihii dalka ee basanbaasay, wuxuuna soo qaaday Jaalle Siyaad kacaankeenna barakaysan kolkii uu curtay dhibaatooyinkii uu dhaxlay, wuxuuna soo qaaday in ay ka mid ahayd shaqaalaha oo aad u yaraa, isla markaana ay ka fursanweysay in dalka dhamaantii laga abuuro shaqaale karti u leh difaaca himiladiisa, taana markeeda waxa loo baahday in la dhiso warshado, Madaxweynuhu wuxuu halkaa ka muujiyey in aanu guul weyn ka gaarnay. Jaalle Siyaad oo ka jawaabayey su'aasha ah nidaamka Hantiwadaagga sida uu caalami u yahay, wuxuu yiri: «Mabaadi'da ayaaba faraysa in dal kasta oo ku dhaqmaa fuliyo wuxuuna ku daray in dalalka hantiwadaagga

iskaashigooda iyo wada shaqayntoo da in ay ku dhisan tahay mabaadi'daa», Macallinka Kacaanka oo ka jawaabaya urur siyaasiya kolka dalkeenna laga furaayo, wuxuu tu-saaloyin u soo qaatay sida ay u dhisan yihin Guddiyada Kacaanka ee Gobollada, Degmooyinka iyo Tuuloooyinka, sidoo kale xaafadaha magaaloooyinka sida ay u shaqeeyaan Guddiyada Ijtimaaiciga ee ka dhisan iyo awoodda ay leeyihin oo waafaqsan mabaadi'da wuxuuna, caddeeyey dalkeenna in tallaaboo-yinkiisa iyo fulinta go'aannada ay yihin kuwo ku hirgala iyaga oo ka yimaadaa hoos ama dadweynaha isla markaana taga dusha ama labada gole, amase ka soo fula gola-yaasha markaana taga hoosta. Goor maa la dhisayaa Urur Siyaasi?

Macallinka oo ka jawaabaya waxa uu caddeeyey ururkaasi in uu si la taaban karo uu u jiro, magac ahaan mooyee, haddiise ay tahay goormaa lagu dhawaaqayaa ayuu yidhi? Macallinku isaga oo u jawaabaya Vsevold, amuurtaas waxaa go'aankeeda leh Golaha Sare ee Kacaanka iyo Golaha Xoghaya-yaasha.

Macallinka oo ka jawaabaya su'aal ah xiriirka Midowga Soofiyeti iyo Soomaaliya, waxa uu caddeeyey in uu ku dhisan yahay iskaashi iyo wada shaqayn dhan kastaba ah, maalinba maalinta ka dambeysana waa sii kordhayaa waayo dadka JDS waxa ay si wanaagsan ula dhacsan yihin siyaasadda Xisbiga Shuuciga ee Midowga Soofiyeti uu dhawaanna si wanaagsan u muujiyey Jaalle Leonid Breshnev kolkii uu khudbaddiisii xiisaha bad nayd ka jeediye Shirweynaha Xisbiga.

MADAXWEYNAHA GSK OO QABTAY SHIR JARAA' ID

Madaxweynaha GSK, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre wuxuu caddeeyey in ummadaha xoroobay ilaa iyo dagaalkii labaad ee caalamiga ahaa inaysan u suuragashen in ay helaan xornimadaa haddii aysan jirin dawladda Midowga Soofiyetti iyo nidaamka Hantiwadaagga ah.

Madaxweynaha GSK Jaalle Siyaad oo ka warramayey shir jaraaid oo uu la yeeshay warfidiyeenno ka tirsan dalka Midowga Soofiyetti, waxa uu yiri «Midowga Soofiyetti wuxuu gargaar ballaaran oo nooc kasta ah u fidiyey dadyowga u halgamaya gobannimadooda, taa ayaana suuragelisay inay dad badan oo adduunka ku nooli xor noqdaan, inta hartayna aan hubo in ay xoroobi doonaan iyagoo ku tiirsanaya gargaarka Midowga Soofiyetti iyo ummadaha kale ee ka dhashay mabda'a caalamiga ah ee hantiwadaagga».

Jaalle Siyaad, wuxuu caddeeyey in ummadda Soomaaliyeed iyo dawladda Kacaanka ahi ay ka faa'iideysanayaan waaya-aragnimada dalka Midowga Soofiyetti.

Madaxweynuhu wuxuu ku nuuxnuxsaday in xiriir qota dheer uu ka dhixeyyo Midowga Soofiyetti iyo ummadda Soomaaliyeed kaasoo maalinba maalinta ka dambeysa sii adkaanaya. «Saaxiibtin nimada iyada ah waxay ka imaaneya mabda'a isku midka ah oo ay ku dhaqmaan labada dal iyo tusaalahay ay ummadda Soofiyetti, madaxda iyo xisbigooda ay tuseen dadka Soomaaliyeed taa oo aan ku xirneyn wax shuruud ah ee ku dhisan iskaashi dadyowga adduunka» ayuu yiri Jaalle Siyaad.

Madaxweynaha GSK, Jaalle Siyaad wuxuu u tilmaamay ragga war fidiyeennada ah ee ka tirsan dalka Midowga Soofiyetti in ummadaha Afrikaanka ah ee xorta ah ay lagama maarmaan u tahay in ay qataan mabda'a hantiwadaagga si ay u helaan gobannimo buuxda xag dhaqaale, siyaasad iyo bulsho intaba.

«Waxaa haddaba lagama maarmaan u ah waddammada Afrika» ayuu yiri Madaxweynuhu «inay dhaqan geddiyaan habkii dhismaha dawliga ahaa kuna fadhiisiyaan midka hantiwadaagga ah, taas oo aan ahayn mid layska dooranayo oo ah mid lagama maarmaan ah haddii Afrika ay dooneysa horukac».

Mar uu ka hadlayey Madaxweynaha GSK, Jaalle Siyaad xaaladda Angoola wuxuu sheegay in adduunka oo idil maanta aqoonsaday Jamhuuriyadda Dadka ee Angoola, dadka Angoolana ay maanta gaareen guushii ay u soo dagaallameyen.

Jaalle Siyaad, wuxuu sheegay in gobannimada ay gaareen dadka Angoola uu qayb ballaaran ka qaataay Midowga Soofiyetti oo had iyo jeer taageero buuxda dhinac kasta siinayey dadkaa.

Jaalle Siyaad, wuxuu caddeeyey in dagaalkii dhowaan ka dhaacay dalka Angoola uusan ahayn mid xigtonimo ka dillaacay ee uu ahaa mid ay abaabuleen isticmaarka caalamiga ah ujeeddadiisuna ahayd in ay ku demiyaan dagaalka dadkaasi u soo galeen gobannimadooda.

«Waxay kaloo isticmaarku isku dayeen» ayuu yiri Madaxweynaha

GSK, Jaalle Siyaad, «in Midowga Soofiyetti, Kuuba iyo waddamma Afrika ee horusocodka ah ay la simaan Koonfur Afrika iyo cadaanka ay u soo ijaarteen weerarkii ay ku soo qaadeen Angoola».

Madaxweynaha GSK, wuxuu su'aalay «Xaggee isticmaarku haatan ka hadlayaa danaha Angoola uu jirey kolkii MPLA ay u soo halgameysay gobannimada iyadoo garab iyo gaashaan ay siinayaan Midowga Soofiyetti iyo waddammada kale ee horusocodka ah?».

Madaxweynuhu wuxuu ku nuuxnuxsaday in isticmaarka caalamiga ah iyo dabadhiliyadii ay ku adeeganayeen lagu jebiyey dagaalkii dadka Angoola ee uu horseedka u ahaa Xisbiga MPLA.

Jaalle Siyaad, wuxuu ammaan ballaaran u jeediye dadka Midowga Soofiyetti, Xisbiga iyo madaxda Midowga Soofiyetti sidii wanaagsanayd ee loo soo dhoweeyey loona martigeliyey muddadii ay joogeen dalka.

Madaxweynaha GSK, iyo wafdigaa ballaaran ee uu hoggaamina-yo waxa weli u socda ka qaybgalka shirweynaha 25aad ee Xisbiga Shuuciga ee dalka Midowga Soofiyetti oo haatan galay maalintisii saddexaad, waxaana weli socda khudbadihii ay shirweynahaasi ka jeedinayeen madaxda wufuudda ka kala socota dalalka hantiwadaagga ah iyo kuwa kale ee horusocodka ah.

Jaalle Siyaad, Madaxweynaha GSK, waxaa isna la filayaa in dhowaan shirkkaasi khudbad qiima leh uu ka jeediyo.

JAALLE SIYAAD OO

LA KULMAY

HOGGAAMIYA YAASHA

XISBIYADA

HORUSOCODKA AH

Madaxweynaha G S K, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre iyo wafdigii uu hoggaamineyey waxaa u s o c d a booqashadii ay ku joogeen dalka Midowga Soofiyeteeti.

Macallinka Kacaanka waxa uu ka qayb galay maadeys lagu dhigay Guriga Kremlin oo lagu martiqaa-day Madaxweynayaasha, madaxda Axsaabta horusocodka ah ee ka soo qayb gashay shirweynaha shan iyo labaatanaad ee Xisbiga Shuu-ciga ee u taliya dalka Midowga Soofiyeteeti.

Maadeyskaas oo ay soo diyaariyen Hooballada fanka ee Jamhuuriyadda Xiriirka iyo Gobollada iskood isugu taliya ee dalkaasi waxa uu soconayey muddo dhawr saacadood ah, taasoo ka sheekey-neysay horukaca siyaasadeed, dhaqaaleed iyc dhaqanka Midowga Soofiyeteeti, tusaalaynaysayna iskaa shiga iyo wada shaqaynta dunida horusocodka ah dhammaantoo ahaydna mid aad ay ugu bogeen martidii halkaasi ku daawanaysay.

Kaddib markii uu dhammaa-day maadeyskaasi, Jaalle Siyaad waxa uu qaabbilay Jaalle Gu.tav Gusag, Xoghayaha Guud ee Gud-diga Sare ee Xisbiga Shuu-ciga Jekoslafaakiya oo isla markaana ah, Madaxwyenaha Jamhuuriyadiia Hantiwadaagga ee Jekoslafaakiya, waxaana la sciday Jaalle Lubamir Shatrogal oc ah Madaxa Wasaaradda dalka Jekoslafaakiya.

Macallinka Kacaanka iyo Madaxweynaha Jekoslafaakiya iyo madaxdii kale ee ka tirsanayd labada dhinac wada hadallo ay yeesheen waxa ay ku soo qaadeen xiiriirka wanaagsan ee ka dhexeeya labada dal ee hantiwadaagga ah iyo sida ay lagama maarmaan u tahay in xiriirkaa la sii xoojiyo,

kaddib Jaalle Gustav waxa uu Madaxweynaha uga xogwarramay horukaca dalka Jekoslafaakiya, wuxuuna soo qaaday dadka reer Jekoslafaakiya inay si xiiso leh ula soodaan isbeddelkii ka dhacay dalka Soomaaliya 1969kii kolkii uu ka curtay Kacaanka hantiwadaagga ah oo ay curiyeen xoogsatada oo ay horkacayeen Ciidammada Qalabka Sida ee daacadda u ah horukaca iyo barwaaqaynta bulshadooda.

Jaalle Siyaad isaga oo uga madacelinaya Jaalle Gustav hadalladaa qimaha weyn waxa uu uga warramay dagaalka ay ummaddeen nu ugu jirto sidii waqt gaaban ay u noqon lahayd bulsho ka caaggan aqoondarro, gaajo iyo cudur, wuxuuna ka faalloiday tallaaboooyinkii lixaadka lahaa ee uu Kacaankeenna barakaysan ka qaaday xagga siyassada, dhaqaalaha iyo dhaqanka.

Madaxweynaha GSK, Jaalle Siyaad, waxa uu ka qayb galay shirkii xiriitinka shirweynihii Xisbiga Shuuuciga ee Midowga Soofiyetti, shirkasii waxa uu bilaabmay saacaddu markay ahayd 13,00, waxaana khudbad gaaban ka jeediyeen Jaalle Leonid Breshneef oo ka hadlay go'aankii uu gaaray Guddiga Sare ee Xisbiga, wuxuuna caddeeyey kaddib kolkii uu Guddigu qaataay shir albaabbaada ay u xirnaayeen in uu doortay Guddiga Xafiiska Siyaasadda ee Xisbiga, ragga loo doortay waxa ka mid ah, Jaallayaasha soo socda.

Jaalle Breeshneev, Andropov, Gejko, Grisin, Gromiko, Krilenka, Kosigin, Kulakov, Kunajer, Mazarov, Pelse, Podgorni, Romanov, Suslov, Ustinov, iyo Scherbiski.

Dabeeto waxa uu sii watay hadalkiisi uu ka soo qaaday mahadinaq uu u celiyey Madaxweynayaashii dalalka hantiwadaagga oo uu ka mid yahay Jaalle Siyaad ee ka soo qayb galay shirweynaha iyo madaxdii kale ee hoggaaminaysay wufuudda ka socotay Axsaabta Shuuuciga, iyo hantiwadaagga ee dalalka hantigoosiga, iyo ururrada kale ee horusocodka ah.

Jaalle Leonid Breshneev wuxuu kaloo caddeeyey in uu guul ku dhammaaday shirweynihii shan iyo labaatanaad ee Xisbiga, wuxuuna soo qaaday taasi in aanay guul u ahayn oo qura dadka Midowga Soofiyetti iyo dalalka kale ee hantiwadaagga ah ee waxay guul u tahay adduunka horusocodka ah ee jecel nabadda, xorriyadda iyo sinnaanta.

Kaddib waxa uu caddeeyey shirweynihii Xisbiga in uu xiran yahay, kolkaana waxaa laga qaaday shirkii dhexdiisa iyaga oo ay ka qayb gelayaan madaxdii shirkii goob joogga ka ahayd heesta Caalamiga ah ee ay caanka ku yihiin Shuuciyinta dhammaantood.

Warku wuxuu kaloo intaa raaciyeen in Macallinka Kacaanka, Jaalle Siyaad uu ku qaabbilay Guriga uu deggan yahay wafdigii ka socday Jamhuuriyadda Yuguslaifi-

ya oo ka qayb galay shirweynaha uuna horkacayey Stane Dolac.

Jaalle Siyaad iyo wafdigaa sare ee Yuguslaafiya waxay si qoto dheer uga wada hadleen xiriirka wanaagsan ee ka dhixeyya Soomaaliya iyo Yuguslaafiya, wuxuuna Jaalle Siyaad ka codsaday isagoo ku hadlaya magaca GSK, Golaha Xoghayayaasha iyo kan dadweynaha Kacaanka ah ee Soomaaliya in uu salaan Jaallennimo ah ka gaarsiiyo Madaxweynaha Jaalle TITO, madaxda kale ee Xisbiga iyo dadweynaha Yuguslaafiya.

Macallinka Kacaanka wuxuu kaloo qaabbilay Nikolay Jesesko, Xoghayaha Guud ee Xisbiga Shuuuciga ee Roomaaniya iyo madax kale oo la socotay Jaalle Nikolay.

Ugu dambeystii Macallinka Kacaanka Jaalle Siyaad, wuxuu qaabbilay Jaalle Cabdalla Al-Axmar Ku-xigeenka Xoghayaha Guud ee Xisbiga Al-Bacas ee Suuriya.

Jaalle Siyaad iyo Jaalle Cabdalla waxay ka wada hadleen xiriirka walaaltinnimo ee ka dhixeyya Soomaaliya iyo Suuriya. Kolkuu kaddibna Macallinka Kacaanka Jaalle Siyaad, wuxuu ka codsaday Jaalle Cabdalla isagoo ku hadlaya magaca GSK, Golaha Xaghayayaasha iyo magaca dadweynaha Kacaanka ah ee Soomaaliya in uu salaan ka gaarsiiyo Jaalle Xaafid Al-Asad iyo madaxda kale ee dalka Suuriya.

JAALLE SIYAAD:

MABDA'A

HANTIWADAAGGA AYAA

LAGU DHISI KARAA

BULSHO KU DHISAN

SINNAAN IYO CADDAALAD

Madaxweynaha GSK, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre iyo wafdigii sharafta lahaa ee uu hoggaaminayey waxay booqasho ku tageen Jaamicadda ku taal Moosko ee loo yaqaan Jaamicadda saaxiibtinnimada Ummadaha ee Lamumba.

Jaalle Siyaad iyo madaxda kale waxaa halkaa si diirran oo kalgaca tooyo leh ugu soo dhoweeyey ninka Jaamicadda madaxa u ah, Jaalle Prof. Faladamiir F. Stanis, madax kale, macallimiinta iyo ardayda wax ka dhigata Jaamicadda oo ka kala socda dalalka Afrika, Aasiya, Laatiin Ameerika iyo dalalka kale oo dunida ka tirsan.

Madaxweynaha GSK, waxa uu khudbad qiima leh oo aad loo jec laystay ka jeediyey shir ballaara oo uu la yeeshay madaxda Jaamicadda, ardayda iyo dadweyne ka socda dalka Midowga Soofiyeti.

Jaalle Siyaad wuxuu si ballaaran uga warramay taariikhdi halleygii Lamumba oo loogu magac daray Jaamicadda loona yaqaanno Jaamicadda Lamumba.

Jaalle Siyaad wuxuu caddeeyey in Jaalle Lamumba uu ahaa nin u halgamayay una dhintay inuu dalkiisa ka xoreeyo xag dhaqaale, siyaasad iyo dhaqanba. Wuxuuna ka sheegay inuu Lamumba u halgamayn dalkiisa oo qura ee uu ahaa nin u halgamayey madaxbannaatida ummadaha Afrika oo idil.

Madaxweynuhu wuxuu caddeeyey in dhimashadii Lamumba ay san ahayn mid meel cidla ah ku baxday oo ay ka tagtay raadkaa oo ay ka faa'iideysteen dhaqdha qaaqyadii kale ee u halgamayey madaxbannaanida Afrika, wuxuuna tilmaan ahaan u soo qaataay in xabbaddii u horraysay ay ka ho-

lacday dalka Angoola isla sannad-kii la dilay halyeygaa Lamumba.

Jaalle Siyaad wuxuu ka warramay in isticmaarku uu isku dahey inay ku jebiyaan dhaqdhqaqaqyada Angoola isla tabihii ay ku dileen Lamumba «waxaad wa'a ogsoon tiihiin in arrintaa aysan ku guulaysan isticmaarku oo ay ku fashilmeen, waayo waxay illoobeen in Angoola aysan haatan 'a mid ahayn Kongadii 15ka sano ka hor, garashada siyaasiga ah iyo xeeladda dagaalka ee dhaqdhqaqaqyada aydana aysan la mid ahayn tii waqtiyadii hore», ayuu yiri Madaxweynuhu.

Madaxweynaha GSK, wuxuu caddeeyey in maalinba maalinta ka dambeysa ay dhaqdhqaqaqyada gobannimadoonka ay guul soo hoy-nayaan.

Wuxuuna tusaale ahaan u soo qaataay dalalka Gini Bisaw, Mocsamhiik, Angoola Gacanka Cagaran, Sao Toome iyo Birinjipe, ku-waasoo kaddib markii ay xoroo-been maanta dhisaya bulsho ka caaggan isku-dul-noolaashada, kuna dhisan sinnaan, caddaalad iyo wax wada qabsi.

«Iyagoo dhiirri gelin ka helay guulahaasi isdabajoogga ah ee ay soo hooyeen walaalahood ayaa dadyowga ku nool Simbaabwe, Namiibiya, Koonfurta Afrika, Jabuuti iyo Falastiin ay wadaan halgan dheer oy ku doonayaan gobannimadooda.

Madaxweynuhu wuxuu u sheegay macallimiinta iyo ardayda Jaamicadda Lamumba in dalalka xor-ta ah ee Afrika ay maanta ogaa-

deen in madaxbannaanida siya-saddu ay tahay wax loc baahan ya-hay, hase yeeshee, ayan ku filleen in la gaaro madaxbannaani buux-da ee dhinac kasta ah «Dalalkaasi waxay ogaadeen inay lagama maarmaan tahay inay dhaqan gedi-yaan dhaqammadii laga dhaxlay imberiyaaliyadda iyo gumeysiga. Fikradda hantiwadaagnimada sidii hirka korontada ayey ugu fidaysaa dadyowga ku nool dunida sadde-xaad», ayuu yiri Jaalle Siyaad.

Jaalle Siyaad wuxuu caddeeyey in halkaa dalalka hantigoosadka ah ay dhibaataba dhibaato uga gud-bayaan, dalalka hantiwadaaggana waxay sii tiigsanayaan guulo ku-wii hore ka waaweyn.

Madaxweynaha GSK, wuxuu kaloo u sheegay dadkii faraha bad-naa ee ka soo qayb galay shirkii lagu qabtay Jaamicadda Lamumba in xoogsatada horusocodka ah iyo dhaqdhqaqaqyada gobannimadoon-ku ay taageero hiil iyo hooba ka helaan Midowga Soofiyeti iyo dalalka kale ee hantiwadaagga ah.

Madaxweynuhu wuxuu kaloo dadkaa uga warramay guulaha iyo horumarka uu gaaray dalka JDS, intii Kacaanku uu maamulayey dalka.

«Sida ummadaha badan ee a-duunka ku nool ayaan garanay in sida suuragalka ah ee dhibaatooyinka looga bixi karo laguna dhisi karo bulsho ku dhisan sinnaan iyo caddaalad ay tahay iyadoo la qaato mabda'a hawl iyo hantiwadaagga», ayuu yiri Jaalle Siyaad.

Wuxuuna sheegay in muddadii yarayd ee lixda sano ahayd uu dal-

ku gaaray guulo taabbagal ah.

Madaxweynaha GSK, Jaalle Siyaad wuxuu sheegay in dadka Soomaaliyeed ay gaareen garaad siyaasadeed haatanna ay heegan u yihiin inay ka guulaystaan cadaw-yada ay ka mid yihiin gaajada, cudurka iyo jahliga.

Madaxweynuhu wuxuu tilmaamay in dadkii gaarayey 120.000 qof oo dhowaan la dejiyey ay tilmaan u yihiin sida ummadda Soomaaliyeed ay wadajir ahaan uga guulaysteen dhibaatooyinka soc foodsaaray nooc kasta ha ahaadee-nee.

Jaalle Siyaad, wuxuu kula dar-daarmay ardayda dhigata Jaamicadda Lamumba inaysan ku ekaan maaddooyinka ay Jaamicadda ka bartaan oo qura ee ay si dhab ah u bartaan mabaadi'da hantiwadaagga oo ah mid dalalkoodu baa-hi weyn u qabaan.

Madaxa Jaamacadda Lamumba Jaalle Prof. Fladamiir Stanis oc asna halkaa ka hadlay wuxuu kii tilmaamay Jaalle Siyaad inuu curiyey Kacaankii 21kii Oktoobar ee 1969kii, wuxuuna soo qaaday sida dhabta ah ee ummadda Soomaaliyeed ay ugu halgamayo inay dhisto bulsho hantiwadaag ah oo xor ka ah aqondarrida, gaajada iyo cadowyada kale ee bani-aadanka.

Yuusuf Cabdulqani oo u dhashay dalka JDS, kana mid ah ar-dayda Jaamicadda Lamumba dhigata, wuxuu caddeeyey in Kacaanka Soomaaliya, uusan u dhalan ummadda Soomaaliyeed oo qura ee uu u dhashay ummadaha horusocodka ah ee Afrika, Aasiya iyo Laatiin Ameerika.

JAALLE SIYAAD OO TUSAALOOYIN SIIYAY ARDADA SOOMAALIYEED EE JOOGTA MIDOWGA SOOFIYEETI

Madaxweynaha G S K, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre waxa uu la shiray ardada dalkeenna ee wax ka barata dalka Midowga Soofiyeti.

Ugu horreyntii macallinka kaanka waxa uu ka dhegeystay warbixin xogwarran ah oo uu soo jee-diyey guddiga ardada. Markaa ka dib Jaalle Siyaad waxa uu ardada ku boorriyey in ay sii kordhiyaan dadaalkooda iyo dhiifoonaantoodaa-si ay wax ku ool ugu noqdaan dalkooda kaddib marka ay ku soo noqdaan oo ay soo dhammeystaan waxbarashadooda.

Macallinku wuxuu kaloo arda-da kula dardaarmay in ay kaalin wanaagsan ka qaataan adkeynta saaxiibtinimada dadka JDS iyo dadka Midowga Soofiyeti. Jaalle Siyaad oo ka hadlayey xiriirkalabada dal waxa uu caddeeyey in uu ku dhisan yahay sida uu tilmaamayo mabda'a hawl iyo hantiwa-daagga oo labada ummadood ku bahoobeyn lana mid yihin laba qof oo isku aabbe iyo isku hooya ah.

Macallinka Kacaanku waxa uu farriin hambalyo ah u soo diray haweenka JDS oo uu ku tilmaamay halbawlaho Kacaanka barakaysan ee Oktoobar dalkeenna ka curtay.

Jaalle Siyaad waxa uu farriintiisa ku yiri isaga oo ku hadlaya magaca GSK, kan Xoghayayaasha iyo kan dadweynaha Soomaaliyeed, hooyooyinka kacaaniinta ee ummad deenna Jamhuuriyadda Dimuqraadiga ee Soomaaliya, «Waxaad iga oggolaataan inaan idinku bogaadiyo maalinta adduunka oo dhan ka dhexeya oo ah 8da MAARSO».

Macallinka oo ka hadlayey kaalinta dumarku ay ka soo qaateen dagaalkii gobannimada wuxuu soo qaatay in ay taasi ku qoran tahay baal dahab ah «geesinnimadiinna ee wax loo barbar-dhigi kara aanay jirin kuna soo hoyseen gobannimada dalka waqtigii xornimadoonka» ayuu yiri Jaalle Siyaad.

Macallinka kacaanku isaga oo ka hadlaya kaalinta haweenkeennu kaga jiraan dhismaha bulshada Soomaaliyeed ee hantiwadaagga ah wuxuu caddeeyey in ay yihin xooga u ifinaya dawga toosan habeen iyo maalin.

Wuxuu kaloo isla farriintiisa kaga hadlay dhiifoonaanta iyo ma daalenimada ay haweenkeennu sha-qada adag ee dhismaha dalkeenna ay ugu horkacayaan xoogagga kale ee horusocodka ah ee ay ka mid yihin ciidammada qalabka sida, shaqaalah, beeraleyda, dhallinya-

rada iyo ardada.

Madaxweynuhu wuxuu ku soo gabagabeeyey farriintiisa isagoo u rajeynaya horukac, barwaqo iyo baraare bulshadeenna dhammaanteeda gaar ahaan haweenka JDS.

Isla maanta macallinka kacaanku wuxuu farriin hambalyo ah u diray oo ku saabsan maalinta Haweenka ee adduunka ka dhexeya haweenka dalka Midowga Soofiyeti.

Jaalle Siyaad wuxuu farriintiisa ku yiri: «iyadoo ku saabsan maalinta haweenka ee ka dhexeya adduunka oo dhan waxaad iga oggolaataan inaan idin soo gaarsiiyo haweenka Midowga Soofiyeti hadaad tiihin bogaadin. Haweenka Soomaaliya iyo dadka Soomaaliya guud ahaan waxay aad ula dhac-san yihin aadna u xishmeynayaan una qaddarinayaan horukaca sare ee haweenka Midowga Soofiyeti ku gaareen hantiwadaagga hoostisa. Dalal badan ayey haweenka ku nool weli aynan helin sinnaan dhab ah ee ay la sinmaan ragga, taasoo ay sabab u tahay tacliin yari, shaqo la'aan ku badan iyo iyagoo la siiyo inta shaqeysa mushahara ka yar midda ragga».

Madaxweynaha GSK, Jaalle Siyaad oo farriintiisa sii wata wuxuu

yiri, «Midowga Soofiyetti arrintaas oo dhan wuu ka caaggan yahay, ha-weenka si buuxda oo sinnaani ay ku dhan tahay waxay kaga qayb galaan laamaha saameynaya dhammaan horukaca xagga dhaqaalaha, dawladda, tacliinta, siyaasadda iyo wax allaale wixii dhaqanka saameynaya, taas wax lala yaabo ma aha» ayuu yiri Madaxweynuhu, «waayo hantiwadaagga ayaa baabi-iyey qof qof kale ku dul noolaada iyo dabaqad, sidaas awgeed anigoo ku hadlaya magaca dadka Soomaaliyed waxan idinku bogaadinayaan inaad ku ciiddan farxad isla mar-kaana aad ku guuleysataan horukiciinna aad haatan u dagaallamay-saan inaad ku dhistaan bulsho shuuciied».

Wafdigii uu horkacayey macallinka Kacaanka oo horey u joogay dalka Midowga Soofiyetti waxaa ku soo biiray wafdi ka kooban 21 qof oo uu hoggaaminayo Jaalle G.le Sare Maxamuud Geelle oo ka tirsan GSK ahna Guddoomiyyaha Maxkamadda Badbaadada dalka uuna ka mid yahay Xoghayaha Wasaaradda Ganacsiga, Jaalle Axmed Maxamed Maxamuud.

Waxaa kaloo Madaxweynaha GSK, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre uu ka qayb galay shir ay isugu yimaadeen ar-dayda Soomaaliyed ee wax ku barata dalka Midowga Soofiyetti.

Shirkaasi oo ay goobjoog ka ahaayeen wafdigaa intisa kale, ugu horreyntii waxa hadal ka jeediyyey Jaalle Cali Xaaji Xaashi, Danjiraha dalkan JDS u fadhiya dalka Midowga Soofiyetti, kaddib kolki u soo dhoweeyey wafdigaa uu hoggaaminayo macallinka kacaanka.

Jaalle Cali Xaaji wuxuu soo qaaday khubbaddii uu macallinka

kacaanku ka jeediyyey shirkii Xisbiga Shuuciga ee Midowga Soofiyetti adduunka horusocodka ah si-da uu ugu bogay iyo faallooyinkii badnaa ee laga qoray.

Macallinka kacaanka oo hadal u jeediyyey ardadaa ugu horreyntii waxa uu uga mahadnaqay dadkaas Soomaaliyed ee ku nool dalka Midowga Soofiyetti sida xiisaha la-hayd ee ay u soo dhoweeyeen isaga iyo xildhibaannada kale ee ka tirsan wadfiga la socda. Kolkaa ka dib macallinku waxa uu warbixin ka siiyey heerka uu ka marayo wad-danka dhismaha hantiwadaagga.

Macallinku waxa kaloo uu si qota dheer uga hadlay abaartii dalka ka dhacday wuxuuna cad-deeyey dhibaatadeeda inkastoo ay weyneyd haddana dhiifonaanta iyo diracnimada dadkeenna kacaanka awgeed in si wanaagsan looga sa-mata baxay, wuxuuna soo qaaday sida lagu yaqaanno dalkeenna ee ah kolka ay dhibaato timaado in ay meel uga soo wada jeestaan, «waxaana taasi muujinaya» ayuu yiri Madaxweynuhu «Soomaalida inta ku nool dalka gudihiisa iyo di-bedda gargaarkii kaalintii weyneyd ee ay ka qaateen».

Macallinku wuxuu soo qaaday abaartu in ay ka mid ahayd jirabadii dadka Soomaaliyed dabeecaddu ay soo marsiisey waqtiyadan da mbeeto waxaana looga sara maray, buu yiri isku kalsoonaanta iyo mid-nimada ummadda Soomaaliyed oo aad u sii xoogowday.

Jaalle Siyaad waxa uu caddeeyey in abaartaa aanu ku kala baran-nay saaxiibadeenna iyo cadas-eeheenna, wuxuuna halkaa mahadnaq uga jeediyyey isagoo ku hadlaya magaca ummadda Soomaaliyed dadka Midowga Soofiyetti iyo Xisbi-

ga Liininistaha ah oo hiil iyo hoo-ba u fidiyey dadkeenna kolki ay abaartu noqotay mid aad u adag. Wuxuuna soo qaaday in ay jireen dalal kale oo ku hadaaqayey kol-kaa dadkeenna abaartaa dhibaata-da lihi ay haysatay, iyagoo markaas ku tilmaamay Soomaaliya in ay marayso marxaladdii ay ku kufi lahayd.

«Hase yeeshay» ayuu yiri Madaxweynuhu «dadweynaha Soomaaliyed ee kacaaniinta ahi gool weyn ayey ka dhaliyeen, taasina dunida oo dhan ayaa u marqaatiy».

Macallinka oo hadalkiisa si wata dabeeto waxa uu ka hadlay dadka Soomaaliyed maanta in ay diyaar u yihiin, in ay daafacaan ujeeddooyinka ay u dagaallamayaan isla markaasna iyagoo hiil iyo hoo-ba lagarab taagan cid alla ciddii u gadoota in ay u dagaallanto xor-nimada iyo nabadda, gaar ahaan dalalka Afrika ee weli siyaasadda dunida ee maanta aan u bislays,

Madaxweynaha oo ka hadlaya shirkasi Xisbiga Shuuciga ee Midowga Soofiyetti dhowaan uu yeeshay waxa uu soo qaaday shirkas in uu liibaanno ku dhammaaday, wuxuuna caddeeyey inuu wax weyn ku kordhin doono iskaashiga iyo wada shaqeynta dalalka hantiwadaagga.

Madaxweynuhu wuxuu kolkaa kaddib u jeediyyey dardaaran iyo waano Soomaalida ku nool dalka Midowga Soofiyetti gaar ahaan ar-dada waxa uu ka codsaday in ay kordhiyan dadaalkooda si ay dhaq-so kaalintooda uga qaataan dhi-maha bulshadeenna hantiwadaagga. Markaa kaddib Macallinku waxa uu ka codsaday in ay salaan ka gaarsiiyaan isagoo ku hadlaya magaca GSK, kan Xoghayayaasha iyo dadweynaha kacaaniinta ah ee Soomaalida magaacooda, ardada kale ee wax ku barata magaalooyinka ka-leeto ee xiriirka dalkan Midowga Soofiveeti.

Qalabka Warfaafinta Midowga Soofiyetti oo ka faallooday khubbaddii Jaalle Siyaad

Madaxweynaha GSK oo la shiray Madaxda Dalalka Hantiwadaagga ah ee ka soo qayb gashay Shirkii 25 aad ee Xisbiga Shuuciga ee Midowga Soofiyetti

Madaxweynaha G S K, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre iyo wafdigii uu hoggaaminay oo ay ka mid ahaayeen Jaalle Sarreeye Guuto Cabdalle Maxamed Faadil, Jaalle G.le S. Muuse Rabile Good, Jaalle G.le Sare Cali Mataan Xaashi, Jaalle G.le Dhexe Cabdi Warsame Isaaq iyo Jaalle Cumar Carte Qaalib waxay ka qayb galeen shirweynihii 25aad ee xisbiga shuuciga ee Midowga Soogiyetti ee maalintii siddeedaad ka socda daarta Krimlin ee magaalada Moosko.

Macallinka kacaanka, Jaalle Siyaad waxa uu ku qaabbilay guriga uu deggan yahay Jaalle Yuu Sedenbaal, Xoghayaha 1aad ee Xisbiga dadka Mongooliya ee kacaanka isla markaana ah Guddoomiyaha Barlamaanka Jamhuuriyadda Dadka ee Mangooliya.

Wada hadallo ay yeeshen Jaalls Siyaad iyo Jaalle Sedenbaal waxay ku soo qaadeen sidii loo kordhin lahaa loona sii adkeyn lahaa xiriirka ka dhexeeya labada dal ee hantiwadaagga ku bahoobay iyo sidii loo sii kordhin lahaa iskaashiga iyo wada shaqaynta ka dhexeeya JDS iyo JDM, waxayna kaloo isla markaa ka wada hadleen ammuuraha waaweyn ee ka taagan adduunyada.

Macallinka Kacaanka khubbad aad loogu bogey ayna si xiisa leh ugu riyaaqeen xoogagga

horusocodka dhammaantood ayuu ka jeediye shirweynaha Xisbiga Shuuciga ee Midowga Soofiyetti.

Khubbadda macallinka, xiisaha gaarka ah oo ay leedahay waxay si weyn ay ugu muuqatay dadkii madaxda ahaa ee sharafta weynaa ee ka qayb galay shirka oo mar walba sacabtun uga hakinayey.

Kaddib kolkii uu macallinku dhammeeey khubbaddiisii waxa shir jaraa'id ku qabtay hoteelka INTURIST Jaalle Afanasiyev, halkaas oo loogu tala galay warfidiyeennada adduunka in ay kala socdaan shirka.

Jaalle Afanasiyev oo madax ka ah wargeyska la yiraahdo KOMONIST waxa uu ka faallooday khubbaddii macallinka isaga oo dhammaanteed shirka jaraa'idka ka akhriiyey wuxuuna ku dheeraaday isbeddelka ka dhacay Soomaaliya ka dib intii uu Kacaanka barakaysan dalkeenna ka curtay.

Jaalle Afanasiyev waxa kale uu soo qaaday doorka ballaaran ay Soomaaliya ka ciyaareyso si qaaradda Afrika dhammaanteed looga xoreeyo inta yar ee gumeysiga ku hartay iyo sidii loo baabi'in lahaa talisyada midabtakoorka, wuxuuna si wanaagsan ugu lafa-guray ragga wararka fidiya Jamhuuriyadda Dimumraadiga ee Soomaaliya sida ay horseedka ugu tahay dalalka Afrika, halkaa waxa uu ku soo qaaday

kaalinta ballaaran ay Soomaaliya ka geysatay jirniinka Jamhuuriyadda Dadka ee Angoola, wuxuuna caddeeyey haddii ay Soomaaliya iyo dalalka kale ee horusocodka ah ee Afrika ayan ahayn in imberyaaliyadda caalamiga ay mar hore afka u dhigan lahaayeen Jamhuuriyadda Dadka ee Angoola.

Jaalle Afanasiyev wuxuu kaloo uga xogwarramay sida uu ku socqaaday macallinka kacaanka khubbaddiisii ee ahayd in imberyaaliyadda caalamigu ay isku dayeyso waqtigan dambe sidii ay u kufin lahaayeen kacaanka, in taasi ay run tahay wuxuu ku tusaaleeyey ragga wararka adduunka u fidiya halka Soomaaliya ay adduunka kaga taallo iyo cadaawaha ku hareersan isla markaana iyada oo xiriir wanaagsan la leh dalalka hantiwadaagga una halgamaysa sidii ay dhaqaalaheeda iyo siyaasaddeeda ay ugu madax-bannaanaan lahayd.

Warfidiyeennadii shirkaa ka soo qayb galay waxaa ka muuqatay in ay aad ula dhaceen khubbaddii macallinka Kacaanka iyo Soomaaliya heerka ay maanta ka mareyso dhis-maha hantiwadaagga.

Dh o w r jeer ayaa laga soo daayey raadiyaha la iska arko khubbaddii macallinka, waxa kaloo lagaa sii daayey idaacadaha dalka Midowga Soofiyetti ugu yaraanna waxaa lagu faafiyey 128 af.

Jaraa'idka ka soo baxa dalka Midowga Soofiyetti waxay soo saareen sawirka macallinka kacaanka iyo khudbaddii uu shirweynaha ka jeediyyey wargeysyadaa waxa ka mid ahaa Barafda iyo Isfet-sia, sidoo kale waxay ku soo baxday wargeysyada Jamhuuriyadaha kale ee dalkaa iyo kuwa dalalka kale ee hantiwadaagga ah.

Macallinka Kacaanka waxa uu qaab bilay Jaalle Honikar, Xoghayaha 1aad ee Xisbiga hantiwadaagga Jamhuuriyadda Dimuqraadiga ee Jarmalka oo uu la socdo Jaalle Ishtaf, Guddoomiyaha Golaha Wasaarada iyo Jaalle Agsan oo ka tirsan JDJ.

Macallinka kacaanka iyo madax-daa JDJ wada hadallo ay yeeshen waxay ku soo qaadeen xiriirkha gacaltooye ee ka dhexeeya labada dal ee hantiwadaagga ah, Soomaaliya iyo JDJ, waxay kaloo isla qaada-dhigeen sidii xiriirkha loo sii xoojin lahaa.

Kolkaa kaddib waxay isla qaada-dhigeen ammuuraha haatan ka taagan adduunweynaha.

Macallinka Kacaanka waxa uu qaabbilay Jaalle Yanosh Kadar, Xoghayaha 1aad ee Xisbiga Shaqaa laha ee Hantiwadaagga Ungeriya.

Macallinka iyo Jaalle Kadar

wada hadal ay yeeshen waxa ay ku soo qaadeen xiriirkha gacaltooye ee ka dhexeeya labada dal ee hantiwadaagga ah iyo sidii xiriirkhaa loo sii xoojin lahaa.

Waxay kaloo ka wada hadleen in ay lagama maarmaan tahay dalalka hantiwadaagga ah in ay meel uga soo wada jeestaan danahooda.

Dabadeeto waxay isla faaqideen ammuuraha adduunyada ka taagan iyo daandaansiga imberiyaa-liyadda caalamiga ay kala hortegayaan dalalka da'da yar ee dhowaan gobannimadooda u madax-bannaanaaday oo isla markaana u dagaallamaya si ay u gaaraan dhqaale madax-bannaan.

Horumar dhab ah waxaa lagu gaari karaa madaxda

hawladeennada ka ah dalka oo si daacad iyo iskaashi

ku jiro u wada shaqeeyaa.

Jaalle Siyaad

SI SHARAF IYO WANAAG LEH AYAA LOO XUSAY DHALASHADII NEBIGA

«NABADGELYO IYO NAXARIISI KORKIISA HA AHAATEE»

— Shir ballaaran oo lagu maamuu-sayey dhalashadii Nebi Maxamed (Naxariista Eebbe korkiisa ha ah-aatee), oo ay ka soo qaybagaleen Jaalle G.le Dhexe Cusmaan Maxamed Jeelle oo ka tirsan GSK, xubinna ka ah Guddiga GSK u qaabbilsan Dhaqaalaha, Xoghayaha Wasaaradda Garsoorka iyo Arri-maha Diinta Jaalle Dr. Cabdisalaam Sheekh Xuseen, Xoghayaha Wasaaradda Gaadiidka Jaalle Maxamed Buraale Ismaacil, Xoghayaha, Wasaaradda Sancada Jaalle Cabdulqaasim Salaad Xasan, Culimaa-uddiin fara badan iyo dadweyne ka kala socday degmooyinka Gobolkan Benaadir, aya galabta lagu qabtey Maxfalka Weyn ee Musliminta ee Magaaladan Muqdisho kuna yaalla Shibis.

Jaalle G.le Dhexe Cusmaan Ma-

xamed Jeelle oo fagaaraahaasi hadal qaayo leh ka jeediyyey wuxuu ka warramay taariikhdi Nebi Maxamed iyo halgankii dheeraa oo uu u soo galay faafinta Diinta Islaamka, wuxuuna sheegay in loo soo diray Calamka uuna ahaa Nebigii ugu dambeeyey anbiyaasha uu Ilahay u soo diray Ummadiisa.

Jaalle Cusmaan Maxamed Jeelle waxa kaloo uu sheegay in Diinta Islaamku ay ku bilaabatay heer aad u liitay maantana ay aammin-san yihiin dad ka badan 700 mal-yuun oo qof taasoo uu sheegay in ay tahay mid u horseedeysa ummadaha adduunka baraare iyo sinnaan dhan waliba leh.

«Annagoo raaceyna awaamirta Diinta Islaamka kuna habeyneyna Sharciyada dalka, waxaad ogsoon tiihin in dalka laga aloosay caddaa-

lad loc siman yahay, isla markaana ay si joogta ah uga soo qayb galaan madaxda labada Gole ka kala tirsan shirarka waaweyn ee diiniga ah, taas oo muujineysa xoojinta Diinta Islaamka», ayuu yiri Jaalle Jeelle.

Jaalle G.le Dhexe Cusmaan Maxamed Jeelle ugu dambeystii wuxuu ugu baaqay Culimada in ay ka fee-jignaadaan dacaayadaha ay fidinyaan dadka dibusocodka ah oo ay jecel yihiin in ay dadka u tusaan si khalad ah Hantiwadaagga iyo Diinteenaha.

Xafladdaa lagu xusayey dhala-shada Nabigeenna waxa kaloo khudbooyin ka jeediyyey culimo waxay-na ka warrameen ummuro la xiriira Diinta Islaamka.

— Iyadoo ay tahay maalintii wey-

neyd ee xuskii dhalashadii Nebiga ayaa waxaa maanta Xaflad ballaaran oo lagu xusaayo dhalashada Nebi Maxamed ay ku qabteen dhammaan shaqaalaha Wasaaradda Warfaafinta iyo Hanuuninta Dadweynaha xarunta warilaaliyaha ee Km. 8 ee Muqdisho.

Xafladdaa waxaa kasoo qaybgaleen Agaasimaha Guud ee Wasaaradda, Agaasimayaasha Waaxaha iyo Wakaaladaha ay Wasaaradu ka kooban tahay iyo dhammaan shaqaalaha oo idil.

Agaasimaha Guud ee Wasaaradda Warfaafinta iyo Hanuuninta Dadweynaha Jaalle Cusmaan Awyes Nuur oo xafladdaa ka hadlay wuxuu ka sheekeeyey qiimaha weyn ee ka leedahay maalintu adduunka Muslinka iyo sida looga xusay dhammaan Jamhuuriyadda Demoqraadiga ee Soomaaliya iyo adduun weynaha kaleba. Jaalle Aweys waxaa kaloo uu ka hadlay sida mabda'a hantiwadaagga ah ee qaadanay iyo diintu ay isu waafaqsan yihin iyadoo uu ku tilmaan ka bixiyey sida ay Diinta Islaamku ku sheegeyso isku duubaanta, waxwadaqabsiga iyo iskaashiga.

Waxaa kaloo uu halkaa ka sheegyey sida loogu baahan yahay inay dadweynaha Soomaaliyeed isukaa-shadaan si ay u xallilaan dhibaata kasta oo hortimaadda, iskana ilaa-liyan wararka aan salka lahayn ee gumeystaha iyo dib u socodku fidinayaan. Ugu danbayntii wuxuu ku ammaanay shaqaalaha Wasaaradda sida xilkasnimada ah ay u gutaan hawshooda iyo sida

ay isugu duuban yihin.

Waxaa kaloo iyana halkaa hadlay culimo ka tirsan shaqaala-ha Wasaaradda oo ka sheekeeyey taariikhdi Nebi Maxamed iyo doorkii wanaagsanaa uu kasoo qaatey hirgelinta Diinta Islaamka, iyo sida ay Diintu Islaamku ugu baaqeyso caddaaladda, sinaanta iyo wax wadaqabsiga.

Waxaa kaloo isna halkaa hadal soo dhoweyna ka jeedihey Agaasi-maha Idaacadaha Soomaaliyeed Jaalle Jaamac Khalaf.

Xaflad ballaaran oo lagu xusayey Dhalashadii Nebi Maxamed, nabadjelyo iyo naxariis korkiisa ha ahaatee ayaa lagu qabtay Xabsiga Dhexe ee magaaladan Muqdisho.

Waxaa kaloo isla xafladdaa lagu xusayey Sannadguuradii labaad ee ka soo wareegtay markii la dhisay Guddiga Hanuuninta, Barbaa-rinta iyo Horukaca Xabsiga Dhexe ee Xamar waxaana ka soo qayb galay Taliyaha Ciidanka Asluubta, Jaalle Sarreeye Guuto Ismaaciil Axmed Ismaaciil, Taliyaha Xabsiga Dhexe ee Xamar, Jaalle G.le Dhe-xe Axmed Xasan Xuseen iyo Sa-raakiil iyo Askar ka tirsan Ciidanka Asluubta.

Jaalle Sarreeye Guuto Ismaaciil Axmed Ismaaciil oo halkaa hadal gaaban ka jeedihey wuxuu dad-kii xafladdaasi ka soo qayb galay ugu hambalyeyey xuska dhalasha-da Nabigenna suubbanaha ah wuxuuna ereyo ammaan ah u jeedihey madaxda guddiga hanuuninta, barbaarinta iyo horukaca Xabsiga Dhe-xe ee Xamar iyo Guulwadayaasha

hawshii wacnayd ee ay ka soo qabteen xasbiga oo ku saabsanaa hanuuninta, tacliinta iyo xannaanada maxaabiista.

Jaalle Ismaaciil wuxuu ku guubaabiyey in ay sii xoojiyaan maamulka hawlaha guddiga si kor loogu qaado kasmada siyaasiga ah ee dadka xiran iyadoo la fulinayo go' aannadii lagu gaaray Shiweynihii Kowaad ee lagu qabtay Golaha Ummadda.

— Xaflad Ballaaran oo lagu xusaayey Dhalashadii Nebi Maxamed, Nabadjelyo iyo Naxariis Korkiisa ha ahaatee ayaa xalay lagu qabtey Maxafalka Xaafadda Hawlwadaag ee magaalada Marka.

Xafladdaa oo ay ka soo qayb ga-leen Madax ka tirsan Guddiga Ka-caanka ee Gobolka Sh. Hoose, kan Degmada Marka, Culumaa u Diinta iyo dadweyne fara badan waxa hadallo ka kala jeedihey Guddoomiyaha Degmada Marka Jaalle L. Xiddigle Axmed Yuusuf Cumar iyo Guddoomiyaha Max-kamadda Rafcaanka ee Gobolka Jaalle Cabdiraxmaan Huseen War-same, waxayna ka wada hadleen Taariikhdi Nabi Maxamed.

MADAXWEYNE KU-XIGEENKA GSK OO AQOON ISWEYDAARSI U XIRAY HAWEEN
KII KA SOCDAY GOBOLLADAIYO DEGMOOYINKA

GO' AANNO AY SOO SAAREEN HAWEENKA SOOMAALIYEED EE DEGMOOYINKA IYO GOBOLLADA

Sii h a y a h a jagada Madaxweynaha GSK, Jaalle Sarreeye Gaas Xuseen Kulmiye Afrax isla markaana ah Madaxweyne Ku-xigeenka G S K, wuxuu Kulliyadda Lafoole ugu xiray 92 haween ah, co aqoonisweydaarsi muddo 27 maalmood ah uga socday halkaasi.

Haweenka oo ka kala yimid Gebollada iyo Degmooyinka uu dal ku ka kooban yahay waxay ka qayb galeen xuskii 8da Maarse Maalintii Haweenka Adduunka ee lagu qabtay magaalamaadaxda dalka JDS, ee Muqdisho.

Aqoonisweydaarsigaa muddadii uu socday waxaa lagu falan-qeeyey ammuuro fara badan oo saameynaya danaha bulshada oo ay ka mid yihiin kaalinta hawee-

nka Soomaaliyeed ay kaga jiraan horumarka dalka iyo dhismaha bulshada cusub ee hantiwadaagga ah, waxaana casharro ka bixiyey Xildhi baanno ka tirsan GSK, Xoghaya-yaal iyo Saraakiil Sare oo hawl wadeenno ka ah laamaha kala duwan ee dawladda.

Madaxweyne Ku-xigeenka GSK, Jaalle Sarreeye Gaas Xuseen Kulmiye Afrax ahna Guddoomiyaha Guiddiga GSK u qaabbilsan Dhaqaalaha oo halkaa khudbad ka jeediye wuxuu ka warramay kaalinta ay haweenku kaga aaddan yihiin dhismaha dalka iyo horukaca bulshada iyo doorka weyn ee ay ka ciyaarayaan hirgelinta himilooyinka Kacaanka.

Jaalle Kulmiye wuxuu kaloo ka

warramay sida Kacaanka Hantiwa-daagga ahi uu u daryeelay danaha iyo xuquuqda haweenka, wuxuuna sheegay in loo qiray inay yihiin mujtamaca barkii oo aan laga maa-rmi karin.

Isago ka hadlayay sinnaanta ragga iyo dumarka, Madaxweyne Ku-xigeenku wuxuu yiri: «Mar haddii ay jiraan kala sarrayn iyo isxaqiraad lama dhisi karo bulsho caafimaad qabta oo ku dhaqan mabda'a xalaasha ah ee hawl iyo hantiwadaagga».

Madaxweyne Ku-xigeenka Golaha Sare ee Kacaanka Jaalle Kulmiye wuxuu ku guubaabiyyey ha-weenkaa uu u dhammaaday aqoon isweydaarsigu inay gaarsiyyaan Go-bollada iyo Degmooyinka fikradiihii

yo waayo-aragnimadii ay ka korcsadeen aqoonisweydaarsigaa, isla markaana ay ku boorriyaan bulshada xagga ka qayb galka dhismaha dalka iyo horukaca ummadda.

Wuxuu kaloo Madaxweyne Ku-xigeenku aad ugala sii dardaarmav haweenkaa inay ka feejignadaan rajciyiinta iyo dibusocodka oo ku hoos qarsan bulshada kuwaasoc aan raalli ka ahayn halganka ay ummaddu ugu jirto horukaceeda.

Jaalle Kulmiye oo la hadlayey Ardayda Jaamiciinta ah wuxuu ugu baaqay inay ku dadaalaan iyago la kaashanaya aqoontooda iyo waaya-aragnimadooda siyaabihii looga faa'iideysan lahaa dhirta iyo khayraadka kale oo Ilaahay ku mannaystay dalkeenna, taasoo ay ujeeddadeedu tahay sidii looga kaftocmi lahaa waxyaabaha dibadda laga keenayo.

Madaxweyne Ku-xigeenka Golaha Sare ee Kacaanka Jaalle Sarreeye Gaas Xuseen Kulmiye Afrax ugu dambeystii wuxuu ku boorriyey ardada dhigata Jaamicadda iyo haweenkaa inay iska kaashadaan horumarka dalka iyo dhismaha beesha cusub ee hantiwadaagga ah.

Madaxweyne Ku-xigeenka ka hor waxaa halkaa khudbad ka jee-diyey Xoghayaha Xafiiska Siyaasadda Madaxtooyada GSK, Jaalle G.le Dhexe Cabdulqaadir Xaaji Maxamed oo ka tirsan GSK wuxuuna ka warramay ujeeddooyinkii laga lahaa aqoon isweydaarsigaa, taasoo uu ku sheegay inay tahay sidii ay isu baran lahaayeen isla markaana ay isu weydaarsan lahaayeen fikradahooda haweenka ku kala nocl Gobollada iyo Degmooyinka iyo Ururrada Bulshada ee ku nool magaalamadaxda dalka ee Muqdisho.

Xoghayuhu wuxuu sheegay ir aqoon isweydaarsigaa dhexmaray xoogagga horusocodka ah ee lagu falanqaynayo danaha bulshada ay

yihin kuwo kaalin weyn kaga jira dhismaha dalka, sidaa darteedna loo baahan yahay in ay noqdaan kuwo joogto ah.

Jaalle Cabdulqaadir wuxuu kalo sheegay in qorshiiisa lagu tala jiro sannadka soo socda aqoon iweydaarsi kaa ka ballaaran inuu dhex maro haweenka Gobollada, kaasoo laga soo billaabayo heet xaafadeed iyo heer degmo, go'aan-nada ka soo baxana lagaga doodi doono seminaarka lagu qaban doono magaaladan Muqdisho.

Waxa kaloo iyaduna halkaa ka hadashay Maamulaha Laanta Haweenka ee Xafiiska Siyaasadda Madaxtooyada GSK, Jaalle Faaduma Cumar Xaashi oo ka warrantay habkii uu u socday aqoon isweydaarsigaa, guulihii laga gaaray iyo arrimihii lagu faaqiday.

Waxa kaloo iyaguna halkaa hadallo qiima leh ka jeediyyey ku si-maha Hormuudka Kulliyadda Lafoole Jaalle Muuse Cali iyo Xaali Ismaaciil oo ku hadlaysay magaca haweenka Gobollada iyo Jaalle Faaduma Shiikh oo iyana ku hadlaysay magaca ardada dhigata Jaamicadda Ummadda.

Xafladdaa waxaa kaloo laga akhriyey go'aanno ka kooban 14 qodob oo ay soo saareen haween-kii ka kala socday Gobollada iyc Degmooyinka ee aqoon isweydaarsigu uga socday Kulliyadda Lafoole.

Go'aannadaa qodobbada ugu muhiimsan waxaa ka mid ahaa in haweenka Soomaaliyeed dhistaan guri u gaar ah sida Guriga Shaqaalaha; in haweenku sameystaan saldhig dhaqaale; in magaca haweenka Soomaaliyeed lagu siiyo Billad Dahab ah Madaxweynaha GSK, Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre; in lagala da-gaallamo haweenka Soomaaliyeed caadooyinka xun oo ay ka mid yi-

hiin Booranaha, Mingiska iyo Gudniinka foosha xun iwm; in la hir-geliyo lana xoojiyo Xeerka Qoyska; in haweenka Soomaaliyeed ay yeeshaan Iskaashatooyin, beero, kuwo farsamada gacanta iwm si ay dhaqaale ku helaan; in Obole lagu qaado cunista qaadka, cabid-da khamriga iyo khamaarka waqtiyada shaqada; in lala dagaallamo haweenka jirkooda iibsada, loona habeeyo siday ku noolaan lahaa-yeen iyo dhambaal guubaabo ah inay u diraan Jabhadda xaqa ah ee u dagaallanta gobannimada Xeebta Soomaaliyeed ee Faransiisku gumeysto.

Haweenkaa ka kala socday Gobollada iyo Degmooyinka waxay war cad si wadajir ahaana ula soc saareen Jaamiciyiinta Soomaaliyeed waxayna sheegeen inay si weyn u ayidsan yihin siyaasadda gudaha iyo tan dibadda ee dalka Kacaanka Soomaaliyeed iyago ammaan ballaaran u jeedinaya hoggaanka tocsan ee Kacaanka hantiwadaagga ah.

Madaxweyne Ku-xigeenka GSK Jaalle Sarreeye Gaas Xuseen Kulmiye Afrax wuxuu heweenkaa uu u dhammaaday aqoon isweydaarsigu guddoontsiyey shahaadooyin muujinaya xiriirka ka dhexeeya Jaamiciyiinta Soomaaliyeed iyo haweenka.

Xafladdaa oo ay ka soo qayb galeen Xoghayaha Wasaaradda Tacliinta Sare iyo Hiddaha, Jaalle Saalax Maxamed Cali, Xoghayaha Wasaaradda W. iyo Barbaarinta, Jaalle Maxamed Warsame Cali, Guddoomiyaha Jaamicadda Ummadda, Jaalle Cabdiraxmaan Caydiid iyo Saraakiil kale waxaa madaxdii iyo dadkii halkaa goobjoogga ka ahaa heeso ka sheekaynaya 8da Maarso, iyo qiimaha isboortigu leeyahay ku maaweeliyey Uba-xa Kacaanka ee Gobolka Hiiraan.

HEERARKII UU SOO

MARAY HALGANKA

HAWEENKA

Laga soo billaabo markii bulshadu u kala dillaacdday mid wax leh iyo mid la leeyahay, haweenku waxay ahaayeen kuwa lo liido kaalinta ay horumarka taariikhda bulshada kaga jiraanna layka indhatiro.

Xaaladda haweenku waxay ahayd mid had iyo jeer ay la welwelaan dadka u dagaallama xuquqda dadweynaha dulman. Culimadii waddada u sii xaaqday sooshaac-baxa afkaarta hantiwadaaggaa ah, waxay ku dadaaleen inay muujiyaan kaalinta haweenku kaga jiraan bulshada aadamiga.

Jaarl Furee oo ka mid ahaa culimadaas wuxuu yiri: «Bulsho kasta heerka bisaylka siyaasiga ah waxa qiyas u ah heerka bisaylka hawneeka».

Markii ugu horreysay taariikhda si cilmi ku dhisan waxaa kaalinta haweenka muujiyey abwaanadii dhidibbada u aasay hantiwadaagga.

Engelis wuxuu caddeeyey in

xoraynta haweenku marka qudha oy suurogal noqon kartaa tahay marka ay si buuxda oo ah heer kasta ee nolosha bulshada ugu suurogasho inay ka qayb galaan wax soo saaridda, shaqada gurigana ay ka qaadato waqtii yar oo aan qii-mo weyn ku fadhiyin. Leninna wuxuu yiri shaqaaluhu ma gaari karayaan xorriyad iyaga oon haweenku helin xorriyad buuxda.

Jaalle Siyaad, wuxuu yiri, «Haweenku waa xoog uusan garan karin qofka maangaabka ahi». Haweenku iyagoo had iyo jeer qayb wacan ka qaadanaya halgankii dheeraa ee ay xoogsatada kala soo horjeedeen hantigoosatada waxa qarnigan horraantiisii markii iska horimaadka dabaqiga ahi heerkii ugu sarreeyey gaaray xoogsatada iyo xubnaha bulshada ee dulmanina garteen baahida loo qabo inay samaysato ururro abaabula isku dubbaridkooda una horseeda dagaal av la galayaan hantigoosatada iyadoo ay soo jedisay gabadhii halyeyga

ahayd ee la oran jiray KALAARA SIDKIN ayaa magaalada Koban-heegan lagu qabtay shirkii ugu horreeyey ee haweenka hantiwadaagga ah ee adduunweynaha 8-3-1910, waxaana laysku raacay in maalintaasi noqoto maalinta haweenka».

Go'aannadii ka soo baxay waxa ka mid ahaa in kor loo qaado garaadka dabaqiga ah ee haweenku, in la xoojiyo lana dhiirri geliyo ka qayb galka haweenka hawlaha bulshada iyo siyaasadda, inay si watar leh uga qayb qaataan dagaalka shaqaaluhu kula jiraan hantigossadka, una halgamaan xuquuqda sinnaanta aadamiga. Shirkoodii labaad waxaa lagu qabtay magaalada Beerna (1915), 1920kii, waxa magaalada Moosko laga abuuray Xoghaynta Haweenka Horusocodka ah ee dunida, waxaana ka madax noqday Kalaaraa Sidkin.

Muddadii u dhexeysay 1920-1927kii, waxa la qabtay afar shir oo ay ka soo qayb galeen haween

fara badan oo ka socda dalal kala duwan. Soddoneeydii qarnigan mar kii faashiistadu ay qabsatay xukunka dalalka qaarkood, dunida oc dhanna ay ka soo handadeen, dhaq dhaqyada haweenku iyagoo ka soo horjeeda hantigoosatada faashiis-mku ka dhalatay iyo dagaallada ay dabkooda shidayaan, waxay joojiyeen isbahaysiga ururrada hawee i ka iyo xoogsatada kale ee ka soo horjeedda faashiismada. Dagaalkii labaad ee dunida intii uu socday wawa la abaabulay sidii haweenka adduunku ay kaalin weyn uga qaadan lahaayeen ciribirkka faashiis-tiga, gumeysiga hantigoosadka ah iyo dagaalka caddaaladdarada ah.

26kii Noofembar 1945kii waa magaalada Baaris lagu qabtay Shirkii ugu horreeyey ee fadarayshinka haweenka dimuqraadiga ah ee dunnida. Kaasoo ay ka soo qayb galeen 850 wafdi oo ka kala socday 40 dal, go'aannadii ka soo baxayna wawa ugu weynaa in la xoojiyo nabadda adduunka in aadamigu helo dimuqraadiyad, sinnaan iyo caddaalad ijtimaci ah, in lala dagaallamo gumeysiga iyo kala sarraynta, in haweenku u halgamaan sidii ay ula sinnaan lahaayeen ragga dhan kastaba (shaqada, dhaqaalaha, siyaasadda sharciga iyo dhaqanka bulshada). Fadarayshinka haweenka Dimuqraadiga ah ee duu ida ilaa iyo markii la abuuray wuxuu si waxtar leh ugu halgamaayey sidii loo hirgelin lahaa go'aannadiisii dhaxalgalka ah. Fadarayshinka muddadii ka dambeysay 1960kii wawa saldhig u ahayd magaalada Baariin; JDJ. Halkaasoo sannadkan ina soo dhaafayna lagu qabtay shirkisii 7aad, Soomaaliyana ay ka mid noqotay xoghayntiisa guud ee joogtada ah. Dadkaa Soomaaliyed noloshiisu waxay ka soo bilaabatay ilaa imminkana ku xiran tahay miyiga, noloshaas oo ah mid u baahan dulqaad, xilkasnimo iyo

hawshoo loo diir giigsado. Dumarka la'aantii ma suura gasheen in lagu dhaqmo miyiga, waayo waa iyaga kuwa qaybta hawlahu ugu dhibaataada badan qabta. Guri samayntiisa iyo dhismihiisa, xoolaha xannaanadooda ubadka koritaankii-sa iyo hawla kale oo fara badan.

Haddii aan u soo noqonno halgankii gobannimadoonka iyo qaybtii ay dumarku ka qaateen waxa muuqata in dumarku ay istaageen xarriijintii ugu sarraysay ee laga wareecinayey gumeysiga. Halgankaasi wuxuu soo bannaan baxay xooggiisuna soo if baxay 1945kii markii la unkay ururkii siyaasiga ah ee gobannimadoonka Soomaaliyed ee loo yihiinney S.Y.L. Ururkaasi ma'guulaysteen mana muuqdeen huddaanay u soo tiir iyo tacab bee-lin naftoodana u hurin haweenka Soomaaliyed. Boqollaal dumar ah baa geeriyooday iyagoo daafacaaya cammuudooda, iyagoo diidayaa in ilmahoodu gunnimo ku waaraan aayatiinka dambe, qaar ka mid ah waxa loo dhacay si naxariis-darro ah loona ciqaabay, lama illoobi karayo kaalintii ay dumarku ka muujiyeen goobihii ay isku heleen gumeysiga iyo Soomaalidu gobannimadoonki ay dhasheen iyo sida loo liidayo jiritaanka dumarka inkastoo niyo-jab uu ku dhacay misna ay uga xun yihiin musuqmaasuqii dalka ka taagnaa.

Dumarku inkastoy dadweynaha la qabeen dhibtii taagnayd misna waxa gaar u ahay iyagoo aad loo liidi jirey kana ciillanaa xagga waxbarashada, shaqada iyo tixgelinta aadaminnimada. Tawradda ka hor 8 Maarso kama duwancyn maalmaha kale cidina ma xusi jirin taasina waxay dhab ahaan u caddeyneysaa inaanay jirin tixgelin xuquuqda dumarka, dhalashadii Kacaanka ka hor. Wixii Kacaanka ka dambeeyey siddeedda (8) Maarso waxay noqoteey maalin qiimo weyn leh

dalkana aad looga dabbaaldego. Markii Tawraddu ay dalka ka curratay dumarku waxay fuliyeen oo ay guddoomeen baaqii iyo tusaali-hii Macallinka Kacaanka Jaalle Siyaad oo ahaa: «In dhib iyo hawl loo galo si loo abuuro bulsho caafimaad qabta». Sannadguuradii 3aad ee Kacaanka dumarku waxay muteysteen Billad Lacag ah oo loo aqoonsaday lana ammaanay hawshii laxaadka lahayd ee dalka ay ka soo qabteen.

Dumarka kacaamay ee Soomaaliyed waxay ballan ku qaadeen inay daafacaan guusha iyo libinta dalka Kacaanka Soomaaliyed u soo hooyey. Dumarka Soomaaliyed maanta guntiga ayey dhexda ku xirteen, waxaanay isku diyaariyey halgan dheer oo ay la galaan saddexda cadow oo aan leennahay, kuwaas oo ah: gaajada, cudurka, iyo aqondarrida.

Go'aankii 11kii Jaannaayo 1975-kii uu ku dhawaqaqay Jaalle Siyaad, ee ka soo baxay labada gole wuxuu ahay mid ku qotoma arrin aadami ah oo u oggolaanaysa haweenku inay helaan xaqii muddada dheer ka maqnaa. Go'aankaa inkasta oo dad maangaab iyo dibusocod dan kale lihi ay isku deyeen inay is-hortaagaan wuxuu ahay mid ay u guuxeen inta jecel sinnaanta. Dumarka Soomaaliyed waxay doonayaan inay tusaale wacan u noqdaan Dumarka Afrika, Aasiya iyo Laatiin Ameerika. Haweenka Soomaaliyed waxay qayb libaax ka qaataan shirinka caalamiga ah ee looga doodayo horumarinta bani-aadamka. Dumarka dalkeennu waxay hiil iyo hooba la garab taagan yihiin dadyowga gumeysiga ku hoos jira lana dagaallamaya Imberiyaliyadda iyo Gumeysiga nooc uu yahayba.

Waxaa soo diyaariyey Laanta Tababarrada ee Xafiiska SMGSK.

Weriye Faransiis ah oo wax ka qoray xaaladda Jabuuti

Joornaal ka soo baxa Baariis oo la yiraahdo «Le Quotidien de Paris» asagoo ka faalleynaya xaaladda ka taagan Xeebta Soomaaliyeed ee Faransiisku gumeysto. 6.2.76, codka wargeliyaha la yiraahdo Richard Liscia: wuxuu qoray maqaal dheer oo ku magacaabay :

MIRAH A INDHA-ADEYGGA

Weriyuuhu wuxuu hadalkiisi ku bilaabay :

«Ayadoo waqtii dheer dawladda Faransiisku iska indha tirtay arrinta Xeebta Soomaaliyeed, waxaa maanta dawladdaas khasab ku noqotay inay si aan faa'iido u lahayn ku xalliso arrinta Xeebta Soomaaliyeed». Dawladda Soomaalidu waxay u weydiisatay si degdeg ah in loogu diro Lowyacaddo wafdi ka socda Ururka Ummadaha Midocbay.

Madaxweynihii Xisbiga Mucaarracka ee Jabuuti oo la xiray, wiilkii Faransiiska ahaa ee la waayey ee gacanta Jabhadda Xoreynta Xeebta Soomaaliyeed ku jira, ninkasu faalladiisii wuxuu ku biirihey xaaladda Jabuuti ee taagnayd muddo dheer waxay maanta u keentay Faransiiska khasaaro weyn. Carrurtaas la qabsaday, hadday ku khasabtay inuu xoog ku isticmaalo taasu isla markaas waxay wax u dhintay «Sharaf» Golaha Dunida.

Asagoo Faransiisku hadda ka hor uu siyaasaddiisa ku tilmaamijiray mid ah isticmaar ciribtiirid, ayuu wuxuu si cad u muuijey danaha uu rabo inuu Gobolkaas ku xagsado, ayagoo danahaasu maanta halis ku jiraan. Mowqifyada Fa-

rangiisku uu ka taagan yahay Jabuuti, Komoro iyo Jaad waa kuwo aan waqtiga la socon.

Haddii Faransiisku uu xoreyn waayey Jabuuti waxa u sabab ah in Geeska Bari ee Afrika uu yahay irridkii dariqa Madagaskar iyo Reunion.

Sidii Glaawi oo Marooka ama Bao Daay ee Fiyetnaam — labadaas nin oo midna ka soo horjee-day Maxamadkii 5aad kan kalena Ho Chi Minh — Faransiisku wuxuu doonay inuu la hadlo Cali Caarif ee aan haysan kalsoonida dadweynaha.

Waxaa arrintaa dhammeyn lahayd iyadoo doorasho xaq ah loogu yeero dadka xukunkana loo dhiibio dadkii ay iyagu doortaan.

Faransiisku wuxuu taas ka dooray inuu sameeyo waxay doorasho ku sheegeen ee ciidammadiisa Jabuuti ku hayneysa, siyaalahaas uu ku kacay Faransiisku waxaa la oran karaa haddii si loo fiiriyo inay ku khasbeen.

Haddii xaaladda Jabuuti ay xumaatay waxaa khasab ku ah Faransiiska inay si ayada u khasaara ah ay xaalka waddankaas faraha kala baxdaa, ayadoo horey ugu ceebowday Afrika (Jaad iyo arrinta ha-wenta claustre) cilaqaqaddey lalahayd Aljeeriya oo xumaaday inkastoo Madaxweynaha Faransiisku uu isku tilmaamay ku gacanta u taagi jirey dunida saddexaad.

JABUUTIYO KU HOOS NOOL HARKII DAGAALKA

Soomaaliya oo Faransiiska kad-

dib weydiisatay in laysugu yeero Guddiga Ammaanka ee Ummadaha Midoobay si ay ugu diraan wafdi khaas ah ee soo arka.

Siyaalaha foosha xun ee ciidam-mada Faransiisku ay u soo weera-reen dalka Jamhuuriyadda Dimuq-raadiga ee Soomaaliya. Madaxweynaha GSK ee dalkan Jamhuuriyadda Dimuqraadiga ee Soomaaliya, Jaalle Maxamed Siyaad Barre oo dhambaal u diray Marshaal Iidi Amiin Daada ee ah Madaxweynaha Ururka Midowga Afrika si uu u dhix galoo arrinta Jabuuti oo Afrika guud ahaan xil ka saaran yahay ee lagu dadaalo sidii dadka Jabuuti ay madaxbannaani run ah ku gaari lahaayeen.

Isla markaas wuxuu warku sheegay inay afar dayuuradood oo ciidammo sida ay ka duuleen Baariis oo Jabuuti u duuleen. Wuxuu kaloo sheegay warku in markii la xiray Axmed Diini oo ah Xoghaya-ha Guud LPAI Xisbiga Xornimadoonka iyo Idriis Faarax oo ka mid ah madaxda Xisbigaas ay dadweynaha Jabuuti keceen Xisbigaas LPAI oo la lahaa cilaqaqad raggi ka tirsanaa FLCS Jabhadda Xoreynta Xeebta Soomaaliyeed.

Danjiraha Soomaaliya ee Jabuuti wuxuu caddeeyey in dawladda Soomaaliya ay diyaar u ahayd inay la shaqayso dawladda Faransiiska, isla markaas uu sugay muddo 36 saacadood ah ee u oggolaaday in booska ardayda galo.

Xasan Guuleed oo hadda ka hor ahaa nin deggan waa celin la' yahay caradiisa. Hadda ka horna Xasan Guuleed waa oggolaa inuu la

yeesho cilaqaad wanaagsan Faransiiska mana diiddanayn xoogga ciidammada ah oo Faransiiska ah ee Jabuuti ku hara.

Waxase maanta laga yaabaa in uu tartiib tartiib, Faransiisku u sii fogeynayo Xasan Guuleed oo ku khasbi doono inuu qaato mabaadi' aan kuwiisii ahayn.

Wuxuu weriyuhu hadalkiisii ku dhammeeyey «shalay waa la wada hadli karey, Faransiisku wuxuu doortay dariiq kale, kolka wax kasta waa laga yaabaa».

Wargeyskaas «Le Quotidien De Paris» asagoo tixgelinaya war ka soo baxay JDS wuxuu dhigay :

«Ra'yiga Soomaaliya».

Danjiraha JDS u jooga Baariis, Maxamed Saciid Samantar wuxuu arbacadii 4-2-76 Wargeysyadaas u akhriyey taar uu ka helay Muqdisho oo leh: «Shalay galab 4-2-76, ayadoo ah cishe, aye ciidammada Faransiisku weerar ku soo qaadeen Xerada Booliska ee Lowyacaddo ayagoo wata dabbaabado iyo kanooni 105 iyo 75 mm., ciidamma Faransiisku way baabi'yeen Lowyacaddo, 10kii Booliska xuduuddana 6 bay ka dileen, mid si xun bey u dhaawaceen 3na way qabteen, dadkii rayidka ahaana waxaa ka dhintay oo dhaawacmay dad badan.

Dawladda Soomaaliya ayadooy u caddahay in Faransiisku uu dhulkeeda soo weeraray waxay dacwo geysay Guddiga Nabadda (AMNIGA) ee U.M.A. si uu ugu diiro Lowyacaddo wafdi soo arka siyaalah foosha xun ee ciidamma Faransiisku u weerareen Soomaaliya.

Danjiraha Soomaaliya u jooga Baariis Maxamed Saciid Samantar wuxuu hadalkiisii ku daray : «waa wax laga xumaado in uu Faransiisku uusan doonay inuu Xeebta Soomaaliyeed xorriyad gaarsiyo isla markaas Samantar wuxuu ku daray hadalkiisii, dagaalka FLSC kaliya ma waddee Faransiiskuna waa wadaa. Soomaaliya way garab taagan tahay FLSC siday u garab taagan tahay Gobol kasta oo xorriyadiisa u dagaallamaya, siidaas daraaddeed Soomaaliya way garab taagan tahay LPAI».

Wuxuu kaloo raacihey Danjiruhu hadalkiisii in haddii saldhigga FLSC uu yahay Muqdisho ay taas isla garteen UMA Ururka Midowga Afrika.

Wargeyska «Le Quotidien De Paris» wuxuu ka soo qoray Soomaaliya 6-2-76 maqaal uu u bixiyyey : «Hantiwadaag Faan leh» waxaa qoray «Pailippe Dufay» JDS oo u dhaxeysa Afrikada Madow iyo Bariga Dhexe waa waddan aan aad looga aqoon Faransa iyo dunida kale.

1960kii ayaa laba dhinac ee Soomaaliya oo ay kala heysteen Ingiriiska iyo Talyaanigu isu yimaadeen ee noqdeen Jamhuuriyadda Soomaaliya. Ayadoo saddex gobol oo kale oo Soomaaliya ay kala haystaan Itoobiya (Ogaadeyn) Faransiiska (Jabuuti) Keeniya (NFD).

1969kii ayay askartu ka qaadeen xukunka dawladdii hore ee Barlamaaniga ahaa, isla markaas askartu waxay dalka marsiyeen dariiq Hantiwadaag ah.

Askartaas oo uu hoggaaminayo Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre waxay ballan ku qaadeen in

maamulka dalka ay aad u bedde-laan. Si ay taa u fuliyaan dhallinyartaas iyo saraakiishaas dhallinta yar waxay ku tiirsan yihiin Guddyaal Ijtimaaciya oo ku xiran nolosha dadweynaha waddankaas oo xukunkii ka horreeyey 1969kii uu kaga tegey dhaqaale liita, oo ka mid ah 25 waddammo, dunida ugu dhaqaale yar, waxaa laga helaa xoolo iyo muus, shirkadaha Faransiiska oo la yiraahdo ELF-ERAP waxay ka baaraan Batrool, taasoo qaadan doonta muddo dheer, wuxuu u baahan yahay inuu sameeyo dadaal weyn si uu dhaqaaliiisu u xoogaysto.

Xukunka cusub si uu waddanka hore ugu mariyo dadweynihii ayuu shaqo u istaajiyey, mucaawanana wuxuu ka helay waddammada hantiwadaagga ah khaas ahaan USSR kun nin oo ka socda Shiinaha dafka waxay ka shaqeeyaan dhismaha iyo waddooyinka.

Saddexda Mabda' ee xukunka Soomaaliya ay ku dhisan tahay oo ah iskaalmays, iskufillaan iyo Mar-kisim iyo Islaamka oo la heshiisiyo waxaad mooddaa inay siyaasadda waddankaas aad u beddeshay khaasatan siyaasadda dibedda.

Soomaaliya oo xiriir la leh Ururka Dhaqaalaha Yurub ilaa 1960kii ee gashay Ummadaha Carabta 1974kii, ayeysa isla markaas waddammada qarbigu iska indha tiireen taasoo Soomaaliya ku qasabtay inay aad ugu dhawaato waddammada Hantiwadaagga ah.

Waddammada qarbigu aad bay uga naxsan yihiin, mucaawannada weyn ee USSR ay siiso Soomaaliya.

WADDADII DHEEREYD EE XISBIGA SHUUCIGA EE DALKA MIDOWGA SOOFIYEETI

Waxaa soo diyaariyey Saciid Cabdisalaam

Abriil 3dii, 1917kii markii uu ka soo laabtay Musaafuriskii, Lenin oo gaari gaashaa man guudkii saaran

Ka dib markii uu soo maryl waddo dheer ee taariikhi ah ayaa xisbiga shuuciga ee midowga Soofiyeti wuxuu haatan u fadhiya a shirweynihisi 25aad. Xataa wixii ka horreeyey Kacaankii hantiwadaagga ee ka curtay Midowga Soofiyeti, Xisbiga shuuciga wuxuu ku xeeldheeraaday dhinaca halganka, ma jirin xisbi kale ee xisbiga Ruu shka ahayn ee waaya-arag uu gaaray la tirsan karay, waaya-aragga Xisbiga Shuuciga wuxuu weliba sii ballaartay

ka dib markuu qabtay xukunka dalka Midowga Soofiyeti.

Guulaha dadka shaqeeya ee Midowga Soofiyeti ay ka gaareen xagga isbeddelka towriga ah ee ku dhex tal-laamay bulshada waxay dhamantood si toos ah ama si kaleba ugu xiranyihiin kaalinta weyne ee uu cayaaray xisbiga shuucigu, xisbigu wuxuu ambaqaad u ahayn Kacaankii hantiwadaagga Oktoobar ee adkaaday xukunka dalka gacanta u geliyey da-baqadda shaqaalaha oo ay

1971. Leonid Breshnev, Xoghayaha Guud ee xisbiga shuuciga ah ee Midowga Soofiyeti oo ka hadlaya shirweynihii 24naad ee Xisbiga.

taageerayaan malyuunaad iyo malyuunaad beeray ah.

Waxaana barnaamijkii baa xadda weynaa ee ahaa dhis-maha hantiwadaagga, oo gun-tiisu ahayd wada shaqeynta dalka iyo isu-warinta beera-ha fulintiisa lagu habeyey dhabbihi xisbiga shuuciga uu jeexay taana waxay keentay in Midowga Soofiyeti ka gacan sarreeyo dibudhac qarniyo badan jirey oo uu noqdo dal horey u maray oo gaaray warshadayn waafi ah iyo Beeraha oo looga shaqeeyo qalabka casriga ah, sidaana waxaa abidkood lagu tirtiray isku-dul noolaadkii saboolinimadii iyo shaqo li'dii tiillay miyiga, maalmihii adkaa ee lagu dhexjireyna dagaalkii xigta-da ahayn ee ka dillaacay Midowga Soofiyeti.

(1918-21) Xisbigu wuxuu u jilib dhigay xoogaggi Kacaandiidka gudaha iyo faragelintii milleteriga ahayd ee ka timid dibedda xisbiga oo markaa guul weyn u hor seeday waddanka Soofiyeti 1914-45kii xisbigu wuxuu ka badbaadiyey ummadda Soofiyeti dagaalkii halista weynaa ee ku dhammaaday ka gacan

Oktoobar 26dii (Noofambar 8dii), 1917kii V.I. Lenin oo ka hadlaaya shirweynihii loo dhammaa ee Soofiyeetiga ee lagu gooyey u wareejinta xukunka iyo talada dalka Gacanta Wakiillada Shaqaalah, Askarta iyo Beeraleyda Soofiyeetiga.

sarreyntii ciidammadii naasi ga. Dagaalkaa badnaa ee looga adkaaday cadowgii bahanimada ku dhaqmayey, ciidammada Midowga Soofiyeeti kuma badbaadin.

Ummadooda oo kaliya ee waxay weliba nabadgeliyeen bani-aadmiga oo dhan go'aankii guusha weynaa ee dagaalkaa ka dhashay ayaa taariikhda dunida ka dhigay mid u xaglisa dhismaha hantiwadaagga.

Tallaabooyinkii dadka Midowga Soofiyeeti uu ka qaaday xagga dhaqaalaha waqtigii dagaalka ka dambeeyey laguna tiigsanayey si xoojinta bulshada hantiwadaagga waxay toos ahaan ugu tiran yihin, dhaqdhqaaq xisbiga hantishuucigu muujiyey ilaa iyo dhammaadkii dhaqaalahu xiriirkha bulshada hantiwadaagga waadeegaa inu hayo gaaradka siyaasiga iyo aqonta dadweynuhu waxay gaareen heer sare.

Isagoor ku tisqaadey xisbiga shuuciga ee Midowga Soofiyeeti oo ay kulmiyaan xiriiran kale go'in ee ah xagga midnimada ayadolajiyada iyo siyaasadda bulshada ayaa dadka Midowga Soofiyeeti wuxuu dhisay bulsho hantiwadaag ah ee horumartay.

Xisbiga shuucigu wuxuu ururiyey malyuunaad ruux oo uu tusay waddada ay ku fulin karaan barnaamijka u jeeda dhismaha bulsho shuuci ah. Xisbiga shuuciga ah waa hoggaanka siyaasadeed ee dadka Soofiyeeti. Wuxuuna dejiyey siyaasadda gudaha iyo dibadda oo uu sal cilmi ah ku faadhiiyey, wuxuu isku xiraa oo hagaa dabaqadaha iyo kooxaha bulshada ee dalka oo idil jinsiyada yar yar iyo kuwa tirada badan si lootaabo goolka lagu taamayo, iyadoo tixgelin gaar ah la sii-nayo danta guud ee dadka shaqeeya Xisbigu wuxuu kul. Warshadayntu si xoog leh ayey uga ha naqaadday Gobollada miyaa horusocodka jinsiyada bariga ee Midowga Soofiyeeti.

ha iyo Ummadaha kale jaadah ee midowga Soofiyeeti ku dhaqan idiyoolojiyadiisa iyo siyaasadiisa iyo qaabka dhismihiisu waxay astaan u tahay midabkiisa caalamiga ah ee mideyneysa Ummadaha iyo dadka Soofiyeetka.

Shirweynayaasha xisbigu waxay door weyn ka ciyaareen horumarinta howlaha xisbiga Midkastaana waxuu yahay saldhig u sii dhabba xaaraya marxalka cusub ee horumarkiisa siyaasaddeynata iyo mabaa'dida urursan ee xisbiga, Istraateyjiyadiisa iyo tabibiisa waxa ka soo shaqeeya shirarka xisbiga oo uu ku jaangooyo siyaasadda guud ee mustaqbalka dhaw iyo waqtiyada dambe.

IMBERIYAALIISTUHU

GARSOOR IYO

DHEX DHEXAAD

KAMA NOQON

KARO DHIBAATADA

BARIGA DHEXE

W.Q. Muuse Xaaji Saciid

Israa'iil oo ka kooban dab
yo reerlaaweyaal, abaal-laa
wayaal iyo iimaanlaaweyaal
adduunyada laysaga soo uru-
riyay oo aad u yar, imberiyaal-
liistuhuna baalkiisa huwiyo
si aan magaceedu dunida
uga tirtirmin, ma ay laha karti
yo awood ay sinaba kaga
hortimaaddo ama ku damac-
do xuquuqda Ummadaha car-
beed haddaan imberiyaali-
yaddu dabada kaga soo jirin
shafkana u tumihayn bad-
baadadeeda.

Isagoo danahiisa gaar ahaa-
need iyo dulmi ugu soo hulla-
naya, imberiyaaliistuhu waa
kii dalandool gardarro ku han
tiyay dalka nasiibka daran
ee Falastiin, maxaa yeelay
cid yuhuudi madaxa kaga
taagan tahay waa cid nasiib
daran, dabadeedna ku beeray
una gacangeshey dabadhilif
yo sahyuniyad uu ugu soo
gabbado khayraadka Eebbe
hibada u siiyay Ummadda
Carbeed, taasoo maanta ka
amarkutaaglaysa dhulkii
barakaysnaa «BEYTUL QUD-
DUS». Dulmigaasina wuxuu
sahyuuniyadda ugu suuroobey
isku hallaynta imberiyaali-
yadda iyo «GIIRO GEES-
KEYGA KU DAAQ», iyadoo
isla markaas waddaniyiintii u
dhalatay Falastiinna kaga
maqan yihiin guryohoodii
meehannaw, habeenba meel
seexad, dil ugaarasho ah, gac-
ma hoorsi dani geyeysiisay
yo saxariir aadamiga intiisa
kale weli u diimmoon laga-
na jiriicoodo.

Sidaas darteed, waxaa aad
u qallafsan in la aqoonsado
inay jirto cid la yiraahdo is-
raa'iil oo la siman ama la gor-
gortami karta caalamka xa-

laal quutaha iyo horusocodka ah ee Carbeed, kuwaasoo khayraadkooda la'aantiis aan warshedihiiisa waaweyni waxba soo saareen.

Dhibaatada Bariga Dhexe waa halis taabanaysa caalamka, taasoo abaabulkeedii hore iyo adkeynteeda maanta ah uu iska leeyahay kuna cambaa-reysanyahay imberiyaalistuhu, sidaas aawadeed ayaanu imberiyaalistuhu dhexdhexaad iyo garsoore uga noqon karin, maxaa yeelay siyaasadda uu ku shaqaysto ayaa ah laba boglavn, daandaansi, been-sheeg iyo xoogsheegasho, wuxuuna weligiis col la yahay is-afgarashada, nabadda, gobanimada, horukaca iyo wad-daninimada.

Imberiyaalistuhu waa indhihi, aqoontii, siyaasaddii, hubkii, itaalkii abaabulkii, codkii, maskaxdii, muruqii iyo saabaankii sahyuuniyadda taasoo weliba maanta si fican majaraha ugu haysa maa-mulka siyaasadeed ama dhaqaaleed ee dalka imberiyaaliistaha, maxaa yeelay, inta imberiyaaliyadda siyaasadeeda ka talisa dhaqaalahana gacanta ku haya ayaa u hawl-lan kana dhashay sahyuuniyadda.

Wuxuu imberiyaaliistuhu u aqoonsan yahay israa'iil gobol dalkiisa ka mid ah, taasoo aanu marnaba cid kale la xaq simi karin.

Haddii aanay sidaasi dhab ahayn, muxuu imberiyaaliistuhu ugu daldalayaa sahuu-niyadda oo ah qabri aan weligiis dhergihayn adduunka faraha badan oo dalkii iyo dadkii iska lahaa raallida ka

ahayn kana baahan yihii? Muxuu kolkii dhibaatada uu abuuray ee Bariga dhexe lays-kaga horyimaado ula saftaa sahyuuniyadda duniduna ugu sigataa in dagaal saddexaad ka dhaco? Muxuu ula colloobay Ummadda Carbeed oo uusan sinaba uga maarmi karin saliiddooda iyo xiriirkooda, kuwaasoo uga waxtar-roon ugana waxyeello badan sahyuuniyadda?

Muxuu ka sameeyey Lubnaan iyo Angoola? Scw waxaas oo dhammi fad-duul ma aha? Haddaba hadalkii oo gaaban Soomaalidu waxay ku maahmaahdaa, «*GARDARREYSTAA MA GUULEYSTO*» sidaas ayeyna xaaladdu u beddelmeysaa, waxna kama duwana dharbaaxooyinkii kulkululaa ee uu kala tegey indo-shiina.

Dhowaa dheeraa, caalamka carbeed wey ku guulaysa-nayaan halganka adag ee xanya ah ee ay ugu jiraan xu-quuqdooda, kagamana waa-banayaan waxkastoo imberiyaalistuhu ku cabsi geliyoo ama ugu dhiibo sahyuuniyadda, gaar ahaan reer Falastiin qimo kasta ha ugu kacdeemar waa nabsi baxayaan waana ku noqonayaan dhulkoodii hooyo ee imberiyaaliistuhu ka qaxiyey, mana noqonayaan sida imberiyaaliyadda iyo sahyuuniyaddu ugu talagaleen oo ah inay baaba'an, adduunkana laga waayo, maxaa yeelay waxaa la safan adduunyada horusocodka ah iyo waqtiga oo isbeddelaya.

Waxaa meelmar u noqona-ya Soomajeestayaasha reer

Falastiin hadalkii qimaha la-haa ee uu carrabka ku ad-keeyey Macallinka Kacaanka Soomaaliyeed Jaalle Sarreeye Gaas Maxamed Siyaad Barre oo ahaa:
GOBANIMADU DHIIG BAY KU OON BEESHAA, HADDAAN DHIIG LA CAB SIINNA MA DHALATO taasoo uu ku guubaabinayey um-madkastoo xornimadeeda u halgameysa.

Imberiyaalistaha iyo sahyuuniyaddu waxay weli gar-waaqsan la'yihii dharbaa-xadii kululayd ee 6dii Oktoobar, 1973kii taasoo labadoo-daba dab ka shidday santaag-goodiina dhulka soo dhigtag midaas oo ay geysatay Um-madda carabtu. Dharbaaxada-as ayaa imberiyaaliistaha iyo dabadhilfkiisu doonayaan inay jawaabteedii celiyaan, kuna aargoostaan inay isku dayaan inay kala furfuraan xiriirka a d a g i y o midni-mada isu haysa dadka walaalaha ah ee Carbeed.

Waxaan anigu aqoonsanahay, in imberiyaaliistuhu dhaqso u xusuusan doono faa'iido darrada ugu jirta ad-duunka uu ku daldalaayo is-raa'iil, kolkii horumarkii dal-kiisu gaaray gobannimadoon-kana lagu xasuubi jiray is-dhimo, wershedihii israa'iil laga naixin jiryna is-taagaan markii carabtu Q u w a d docoda cadowgoodu iyaga dib ugu wareemi jirey ka goostaan, ceelashoodana ku kaydsadaan saliiddooda intii iyaga lagu jebin lahaa.

HA DHACEEN IMBERIYALIYADDA IYO DABADHILIFKEEDU.

HA WAARTO MIDNIMADA IYO HORUKACA WAA LAALAH CARBEED.

MEELAHA AY KA TIMAADDO LACAGTA

KU BAXDA MASHAARIICDA HORUMARINTA

W. Q. Cabdullahi Salaad Warsame

Marka la fulinayo mashruuc kasta ee horumarka saameeya waxaa loo baahanyahay in la haysto maa-liyadda iyo xeelad dadeed, Maqaal-kani wuxuu si kooban uga warra-mayaa gunta meelaha, mashaariic-denna horumarinta ah. Ilaha ugu doorron ee maaliyaddu ka timaad-do waxaa weeye: kaydka gudaha kaydka dibedda, kaydka la kallifa, amaa-hda iyo kaalmada shisheeyaha iyo kaakicinta xoogagga ciidan-galka ah, shantaa meeloed ee maaliyadu ka soo baxdo way wada xiiraan, balse aan kala qaad qaadno.

Kaydka guduuhu wuxuu ku xiran yahay hadba heerka uu joogo sed-ka qofka soo gala dalka, waddan markuu xagga dakhliga qcfka heer sare ka marayo, ayuu u xaglin karaa inuu wax kaydsado, guud a-haan markaan u hadalno waddam-mada soo koraya ee sedka qofka soo gala uu ku jaan-go'an yahay heerka qursiga awood u malaha in ay wax dhigtaan, haddey wax

kaydsan sida uu caddeyay dhaqaa-layahan la tixgeliyo ee waayadenna nool ee la yiraahdo, Nurkse, dalal-kaasi ma karayaan maal-gelin in ay ku dhaqaqaan korna u dhigaan awoodda tacabka marka kor-u-dhi-gidda awoodda tacabkuna isbixin waayo, dalalkaasi waxay ku fashi-lmayaan sare-u-dhigidda dakhliga qofka.

Kaydka dibeddu wuxuu ka dhisan yahay amaa-hda ka timaada mii-saaniyadda kharash garaynta hanna-aanka wax kala sediska dalalka soo koraya wuxuu haatan marayaa meel qallafsan marka la barbar di-go waddamada xcgga dhaqaalaha ka kobcay waayo waxyabaha dibedda ay u diraan kuwa hore waxaa ciriri ku ah canshuuraadka oo intaa ku biirinaya dhibaatooyin dheelinaaya miisaaniyaddooda. Taa micnaheedu waxay tahay in wad-dammada soo koraya ay awood u la hayn dibedda in ay kayd dig-

taen si ay u soo iibsadaan qalbka taagta u ah horumarinta dhaqaala-hooda.

Dhinac gaar ahaaneed ee dha-qaaluhu marku la'yahay kayd di-beedeed iyo mid gudaha ah ee ku filan, waxaa dowladda u furan tal-laabooyin lagu dhalin karo kaydka ayadoo laga soo gelay xagga si-yaasadda lacagta, koobida iyada ahi waxay la xiriirtaa seddex arri-mood: In la lacag la saaro guu-dahaan alaabta la isticmaalo si dakhliga badan loo helo, in lacag la saaro dakhliga dabaqadda xoog-satada ah, in lacag la saaro dakhli-ga dadka aad u ladan. labada talabo ee here ayaa ka dhaqan geli ka-ra Socmaaliya.

Corshaha seddexda sano 1971 — 73 wuxuu soo bandhigayaa xisaabaakan muujinaya kala duwanaata dakhliga dadweynaha iyo qorshaha miicaaniyadda intii lagu jirey so-codsiiinta qershaha:-

Sannadka	1969	1970	1971	1972	1973
dakhliga	301.530.000	327.928.000	336.000.000	404.700.000	470.600.000
Qarashka	301.530.000	311.027.000	306.000.000	343.722.000	396.146.000
Miisaaniyadaha		16.901.000	24.000.000	60.978.000	74.454.000

Waxaa xisaabaadkan ka muuq-da in sanadkii 1969 miisaaniyaddu jinjin noqotay ayadoo ay dhacday sannadadii xigey in dakhligu ka

dabto dharashka. Taasina waxay tilmmaan u tahay ayadoo la fuli-yey siyaasadda la xiriirta kaydka la kalifo kadib dhalashadii kacaan-

ka in dhinaca dadweynaha ee dha-qaaluhu uu biirsaday hanti lagu bixiyo mashaariicda horumarinta dalka.

Marka meelaha lacagt u ka timaaddo; kaydka guddaha, dibadda iyo kaydka la kalifo ee kor ku xusan lawaayo dalkii ku camaljira fulinta mashaariicda hor u marintisa wuxuu isku dayayaa inuu shisheeyaha ka qaato amaah iyo kaalmo, Amaahdu waxay ku timaadaa soo dajinta qalabka loogu adeego kor-u-dhigidda awoodda wax soo saarka d a l k a, alaabta ceeriin iyo wixii kale ee dalka laga isticmaalayo dalka daynkaa qaadanaya waa inuu, ka hor intuu gudoomin amaahdaa khaas ahaan tan la xiirita qalabka hawlahu lagu qabto, ka baaraan dagaa sida ay ugu haboon tahay faa'iidooyinka iyo maqaasiirta ugu jirta amaahda uu helayo. Shaki kuma jiro hase ahaatee, inuu dooranayo amaahda faa'iidooyin aad u sarreeyaan kharashka ka danbeeyana ee ah xagga dulsaarka iyo xagga khafiifinta uu hooseeyo, Amaahda marinkeedu yahay qoqobka la manaafacaadsado iyo alaabta ceeriin waxay intii muddo gaaban noqon kartaa mid waifi ah, gaar ahaan marka khayraadka dalka si buurin meelo ka cawil celiya soo dajnita alaabta ceeriiniyo wixii kale ee nolashu u baahan tahay amaahda taa la jaadka ahi waxay turun turro ku tahay horumarinta waddanka daynka qaatay.

Hase yeeshi meelaha kaalmadu ka timaadu ka timaado waa qaar waxtar koodu waasiyahay mana aha waddanka la caawinayo inuu ka tallamo habboonaanta kaalmada lasiinayo. Kaalmadu waxay ka kooban tahay haddiyo iyo amaah muddo dheer lagu gudayo ee aan dulsaar lahayn.

Ii kale ee maaliyaddu ka timaadodo waxaa weeyey xoogagga ciidangalka ah oo lagu duwo hawlahu tacabka ah dalalka soo korayo waxaa dhinaca la'caadeystay ee dhaqaalaha ka jira dad ciida ka badan

ee ciidamin kara, haddana ah baaga muudo qarsoon waxaa (baaga-muudo qarsoon) uga jeedana shaqaala-ha xad dhaafka ku ah dhinaca bee-raha, ee haddii lagu warejiyo laamaha kale ee dhaqaalaha aan bee-raha wax yeellaynayn, Baagamuundadaa qarsoon oo laga kaxeeyo beeraha laguna duwo laamaha kalee dhaqaalaha ee waxsoosaarkoodu korreeyo waxay ka mid tahay meelaha laga bixinayo maaliyadda lagu fuliyo mashaariicda horumarinta, waxaana taa tusaalle fiican u ah barnaamijka Cuntada Deg-dega ah iyo habka Iskaa-Wax-U-Qabso

Asagoo kaashanaya habka iskaa-wax-u-qabso ayaa shicibka Soomaaliyeed wuxuu ka qayb galay socodsinta xagga maaliyadda iyo xagga maadigaba mashaariicda horumarinta ee dalka laga hir galiyay. Kicinta xooggaga ciidamin kara ee dalkeena waxay abuuray niyad waddani ah ee ku dheehan iskaashiga dhismaha jidka, kulliyadaha Dugsiyada, Cusbitaalada, Golayaasha horumarinta, saraha dowladda iwm. iyo hir-galinta ololayaashii, badnaa oo uu ka mid yahay aqondarrada. Haddaan xoogsatada Soomaaliyeed dhamaan u wada jirin, taabba gal manoqadeen mashaariicda badan ee maanta wax tarka u ah horumarinta dalka, umana meelmarteen dawiadda kacaanka in ay gaarto himilooyinka loo jee-xay horumarinta waddanka mashaariicda horumarintana ma ahaadeen kuwo dhameystirkoodu.

Tallaabada lagu dhaqaaqay ee midaynaysa habka miisaaniyadda habka miisaaniyadda waatu khayraadka maaliyadda dalka waafajinaysa miisaaniyadda dawladda khayraadkaan u kale qeybinaya miisaaniyadda dawladda hoose iyo tan wa kaaladaha oo u kale baxaya khara-shka caadiga ah iyo kan ku baxaya horumarinta waddanka, iyadoo la socota siyaasadda Kacaanka.

Midaynta habka miisaaniyaddu waxay dawladda awood u siisay in ay guddo daynkii ururay wakhtigii talisyadii hore, waxayna qorshaha shanta sanno 1974-78 ku dartay maaliyada lagu bixiyo mashaariicda horumarinta ee dhan SH.SO 808.100.1000, Dadaalka aan loo kala harin, ololayaashii uagu ciribitiray jahliga, habka iskaa wax u qabso iyo kaakicinta guud ahaaneed ee xoogagga tawriga ah ayaa taaba galiya khayraadka maaddiga iyo maaliyadda ah ee lagu socod-siinayo mashaariicda horumarinta dalka.

Si sawircad looga qaato meelaha ay ka timid maaliyadda loo qaa-deyay mashaariicda ku jirta qorshayaalkii dambe waxaa marka hore saaray ee faraqa u dhaxeyey khayraadka maaliyadda gudaha iyo khayraadka maaliyadda dibedda.

Xisaabaadka soo socda ayaa muujinaaye meelaha ay ka soo baxdo lacagta loogu talagalay mashaariicda horumarinta ee lagu dejiyay qorshihii seddexda sanno 1971-73 iyo kan shanta sanno 1974-78.

QORSHAHADDA SANNO 1971-73 QORSHAHADDA SHANTA SANNO 1974-78

Khayraadka maaliyadda gudha 201.645.600 (20%) 1.260.393.000 (52%).

Khayraadka maaliyadda dibedda 798.297.400 (79,8%) 2.602.964. (67,4)
Wadarta sh.so 999.943.000 (100%) 3.863.357.000 (100%).

Khayraadka maaliyadda gudha ee qorshaha shanta sanno wuxuu kor u kacay 12,4% marka loo eego qorshihii seddexda sanno. Korokaasi waxaa sabab u ah habeynta fiican ee laga arkay canshuuraadka iyo habka lagu mideeyay miisaaniyadda dawladda dhewe dawlada hoose iyo wakaaladaha.

BAAYAC-MUSHTARKA

ADDUUNKA IYO QAYBTA

DAWLADHA SOO KORAYA

KA QAATAAN

W.Q. Axmed Faarax Yare

Intaanan u gelin qoqobbada sii ballaaranaya ee u dhexeeya dheef-ta ay waddammadda horumaray iyo kuwa soo koraya mushtarka adduunka ka qaataan, bal aan yarehe lafaguro ammuurihi saldhigga u ahaa busaaradda iyo dibudhaca dalalka soo koraya. Sida la wada ogsoonyahay s a n n a d a d ii 1960aadkii mawjado wax-san-saa-daalis ah ayey u fureen adduunyada saddexaad. Wuxuu jirey, ugu horeyntii, yididilooyin gumeysirog ah oo aanu dadweynuhu murug iyo maskax toona kala harin, taasoo dad badni u qaatay gabalna hoobaadkii imberyaaliyadda iyo dib u dhisidii dhaqaalihii isticmaarku horrey u baabi'iyey.

Wuxuu shaac baxay fikradihii ahaa, «kolka hore bal aan xukunka siyaasiga ah hantino, ka dib wax waliba way soo raacie». X a t a a Qarammada Midoobey (U.N.) waxay ku tilmaantay lixdan-naadkii wakhtigii kobcidda dhaqaalaha dalalka soo koraya. Hase ahaatee, maalinba maalinta ka dambaysa, waxaa cadda noqotay in dabaylihi isbeddelka siyaasad-da iyo ballanqaadkii Qarammada Midoobey aaney wehel u noqon barwaqa-sooran dhaqaaleed.

Waxaa kaaf iyo kala dhere ah saadaashii lagu odorosayey in uu dhaqaalaha adduunyadda saddexaad gaari doono iyo natijadii ka soo baxday kolkii ay falaanqayeen ururka «77» oo ku hadla afka waddammadda saddexaad, markii ay ku shireen Magaalada Aljeris, halkaas oo ay ku caddeyeen in doorka, dad ka badan billion, ay ka qaataan dhaqaalaha adduunka uu sii ragaasayo siina xummaanayo maalinba maalinta ka dambaysa. Wuxuu iyaduna, dhegafaar iyo dhabanahays ah in dhoofka Dibadda (Exports) ee waddammada soo koraya uu hoos u janjeersay 11.3% mudadii u dhaxeysay 1938 ilaa 1966. Isla mudadaas dhoofka Dalalka horumaray iyo kuwa dhaqaalaho du qorsheysan-yahayba (Planned Economy) si habsami ah ayuu kor ugu taraarayey. Wuxuu iyana, caaqiba daro ah in halka qiimaha Xoolaha wadammadda horumaray dhofiyaan uu kor u kacay 10%, in kuwa soo koraya X o o 1 a h a ay dhofiyaan 7% ay hoos u dhacayn. Waliba awooodda wax goynta dhoofka (Purchasing power) wadammada soo koraya aad bay hoos ugu liicday. Khasaarahaa awooda wax

goynta waxa lagu qiyasay 2.500 sannadkiiba, taasco taawinaysa kala bar Xoolaha Dibadda ka soo gala dalalka dib u dhacay. Tee-da kale, waddamada horey u maray. Iyagoo laba gaamoodinaya dheefta ay ka helaan Tekniloijiada cusub iyo mushtar ku sheega ay la leeyihiin Dalalka dib u dhacay, ayey siyaadiyeen mugga iyo muruqa dhaqaalahooda, isla markaasna, waxa taabbagashay ku tirsanaanta ay Dalalka soo koraya ku tirsanyihiin kuwa gaamuray, xagga dhaqaalaha siyaasadda iyo tekniloojiyadaba. Wuxuu kaloo urur ku taalo leh xaqiqada ah in Dowladaha dhaqaalahoodu horumaray ay isu noqdeen rukun xagga seyladaha, ayna hiil iyo hooba issa siiyeen, iyagoo raacaya maahmaahdii ahayd Shimbirba Shimbirkiisu la duulaa, halkaasoo baayacmushtarkii meerayaashu (Satellites) uu ahaaday sidii cowskii ku dhintay labada Maroodi oo dagalaya dhexdooda. Haddii aan eegno mushtarka Dalalka horumaray dhexdooda ah waa 75%, halka uu ka yahay 16% kuwa soo koraya dhexdooda.

Guud ahaan, dhibaatooyinkaas aan soo sheegnay waxay kala haayaamiyen, qoqobba adagna dhix dhigeen dhaqaalaha dalalka dib loo ridey iyo kuwii dib u ridey. Haddaba, hadal iyo dammaantiis su'aasha kolkiiba maskaxda ku soo dhacaysaa waxay tahay, inkastoo ay aad isugu dayeen taabbagelinta horumarkooda iyo heer sare gaarsiintiisa, gobannimada ka dib, maxay u suurtageelin waayeen ulajeed-docyinkooda dalalka soo koraya? Maxaase, haatan, laga qaban karaa, Ummad ahaan, dal ahaa iyo adduunya ahaan intaba?

Waxaan qabaa in astaamaha ugu waaweyn ee dib u dhacu sida heerka siyaadaya ee dawladaha soo koraya saabkooda dhaqaalahu ugu

tiirsan yahay kuwa horuumaraya (increasing degree of structural dependence), caaqibaxumida iyo dheeftaanta ka haysata adduunka saddexaad baayacmushtarka adduunweynaha, qoqobbada soo gelidda iyo lahaanshaha hantida oo sii ballaaranaya, dakhliga dawladaha soo koraya oo sida kuwii ku adeegan jirey doonayaan u hanuunsan, loona muquunsado - in ay yihiin kuwa loo xaglin karo loona raadraaci karo in ay ka yimaadeen xiiriika u dhexecuya dalalka ku kobcay, gaammurey kuna lixaadsaday quudashada dheef-ku-sheegga xaqdarrada ah, oo ay ka dhirindhiriyaan dalalka saddexaad iyo kuwa aan weli canqaran oo aan ka soo doegin busaarradihii gumeystuhu ku reebay.

Arrin kale oo iyana, lagama maarmaan ah waxay tahay habka qaybinta shaqaalaha adduunka (International Division of Labour) oo isnah mid aan dan iyo heello u lahayn dalalka dib u dhacay, ahna mid u danaynaya dhaqaale midiidin u ah maalqabeennada gaamurey.

Haddaba iukastoo dhaqaalyahannada caanka ah oo afka qalaad lagu yiraahdo «Classical Economists», ay ku tiraabeen in habka shaqaala-qaybinta adduunku uu dheef saamigal ah (Comparative advantage) u leeyahay dalalka ka qaybqataa baayacmushtarka oo dhan, haddana waxaa soo bannaan-baxay inaan habkaasi wax dheefi iyo dan toona u lahayn adduunyada saddexaad. Run ahaantii, dalalka soo kobcayaasaddex waxyaaloedba dheef uga heli mayaan la mushtarka kuwa horumaray.

1. Waa gaf in dheefta Eebbe loo qaato wax ku kooban meela go'an gundhigna looga dhigo tiyoriyada (theory) shaqaala-qaybinta adduunka. Maxaa yeelay, baahida dalal-

ka, dadka iyo teknolojiyaduba waa kuwa aan joota ahayn; sida, badroolka oo baahidiisa teknolojigiisa iyo meelaha laga helaaba intaa isbeddelyaan.

2. Dheefta saamigalka, dhab ahaantii, lagama xisaabin karo gunta qiimaha suuqa, maxaa yeelay, sida la og yahay, qiimaha maalqabeenka waxaa saameeya dhawr waxyaalood oo dhiigmiiradnima ah, ayna ka mid yihiin: dheef kelicunnimo (Monopolistic Profits) iyo dheef quuditaabacnimo.
3. Waxaa kaloo tiyoriyada saamigalka dheeftu (Comparative Advantage) meel dhigataa inay jirto baahi aan xadlahayn oo loo baahan yahay alaabada la soo saaro oo dhan; suuqna loo helayo qiima fiicanna lagu helayo.

Taasu waxay beenoobeysaa maraka aan aragno in alaaboo dawladii ku tiir iyo tacab beeshay suuq loo waayo oo aan ninnaba saa u eegin.

Waxaa baryahaan dambe, runowdey in aanay dawladaha horumaray u jeel qabin alaabada iyo quudka dawladaha saddexaad; wixii aan ahayn alaabta cayriin (raw materials)

Jebisyadaan soo socda ayaa arrintaas inoo qeexaya:

- 1) Dalalka soo kobcayaas si baan ayay ugu jeelqabaan waxyaalaha kasoo baxa wershada dalalka horumaray; hase ahaatee, dalalka horumaray waa ka kaafatoon yihiin waxa dalalka saddexaad soo saaraan, sida raashinka beeraha iyo qalabka yaryar oo wershada dalalka soo korayaas soo saaraan. Sidaas awgeed, dalalka xoogsadey waxay ka qaataan, oo keli ah, kuwa soo koraya alaabada cayriin oo lagu soo xooleeyo wershada

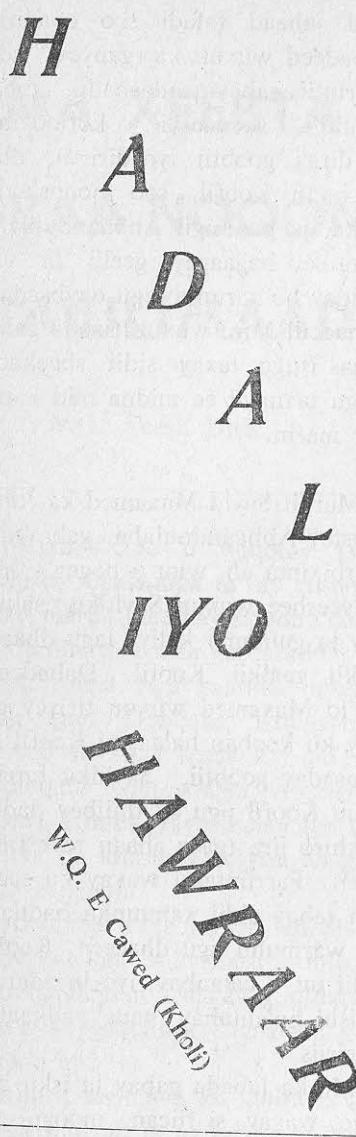
dahooda, ka dibna qaali looga gado dalalkii laga keenay Taasi waa ka faa'iideysi doqon-ma-garata ah oo loobaahan yahay inay dawiada-ha soo koraya ka gilgishaan.

- 2) Waxaa iyana tixgelin u baahan isbeddallada saabka wax soo saaridda iyo ku-isticmaalka artifishalka. Dalalka horumaray haddiiba ay teknologiyada wakhtiga la socota leeyihiin, waxaa u suurtageli karta inay qiima jaban ku hirgashan figradda ah isku fillaanshaha dawladaha hormaray (Autarchy) ay iskaga fillaadeen xagga dhaqaalahaa, aaneynaa u baahnayn baayacmushtarka dalalka soo koraya iyagoon dheef buraa ah ka heleyn.
- 3) Sannadahan dambe, waxaa dalalka horumaray ku cunaqabateeyeen kuwa soo koraya siyaasada ganacsii (commercial Policies) oo aad u wax yeelleeyey.

Waxay cashuuro aad u culus dusha uga tuureen alaabadii uga imaan jirtey, laguna xoolayn jirey dalalka saddexaad. Waxaa kaloo ay cunaqabtayn soodejineed saareen waxyaalaha ay ka midka yihiin badarka, galleyda, dharka, qalabka isboortiga, hargaha iyo saamaha iwm.

Anigoo hadalka soo koobaya waxaan oran karaa, tiyoriyada ku tilmaamaysa ganacsiga adduunweynaha mashiinkii koboca dhaqaalaha iyo horumarka, in ay tahay mid aan lagu tixgelin dhibaatoyinka dalalka soo koraya. Waxaa caddaan ah in aanay dalalka dib u dhacay ku tiirsanaan karin, lana tartami karin dhaqaalaha taraaraya oo reer galbeedka gaammurey oo aan uga turayn baabbacada iyo haraatida midnaba.

W.Q. Axmed Faarax Yare Maxamuud

Bulsho kasta oo adduunka guudkiisa ku nooli waxay leedahay hadal iyo hawraar. Hawraartu (ha ahaato gabay, geeraar, hees, qasido, baroor, iwm) waxay u saamaysaa qofka iyo xayawaankaba si aad uga weyn sida hadalka caadiga ahi u saameeyo. Sidaa darteed, waxaa la tirihey malaayiin tixood: qaarkood waxaa loo tirihey kaxaynta waraabinta ama duujinta xoola ha; qaarkood waxaa loogu tala galay ugaadhsiga ama beera-falidda, qaarkoodna waxaa loo tirihey wargelinta, tacliinta ama maaweelinta dadka. Waxaa halkaas ka muuqata in tixdu ka faa'iido roonaatay

hadalka qayaxan. Tixda samaynteedu way hawl badan tahay, hadbaynna, cidina iskuma lurteen samaynteeda ayan faaiido dheeraad ah la maynteeda.

Runtii waxaaba jirta in tijaabo lagu ogaadey in lo'du badiso haddii jiib raaxo leh loogu qaado marka la lisayo. Hase yeeshi, si sababta ugu wacan lagu gartaa dhib bay leedahay. Wuxaase jirta in ay bayaan tahay in garaadka (psychology) iyo jidka san-ku-neeflu-hu xiriir weyn leeyihiin. Jitaabadaasi waxay ina tusaysaa in xiddada caanaha iyo dareenka garaadka ee neefka xiriirka ka dhxeeyo si uu caddeeyey cilmiyahankii paflof (Ruush) oo baaris dheer u ee-shay rabbaynta iyo sasabasnada xayawaanka. Neefku haddii la salaaxo oo hadalka loo debciyo wuu godoladaa, laakiin haddii la gujeeyo ama la canaanto wuu gaagaxaa.

Haddii qof gabay kugu baryo iyo haddii uu hadal caadi ah kugu baryo, badi waxaad tixgelisaa gabayga. Sababtu waa maxay? Jawaabtu ma fududa. Koleybase, shaki baa ku jira in tira badnida hadalku nafleedahay. Waayo Waxaa dhacda in dhawr tixood ka qiima roonaadaan hadal tira badan, xitaa aftahammaba ha ahaadee.

Badi, tixdu waa hadal maldahan, isu miisaaman, jiib leh oo aan murti ka madhnayn. Hadalkuse waa weedho si caadi ah oo toos ah u cabbiraya fikradda qofka. Sidaa darteed, samaynta tixdu aad bay uga hawl badan tahay weedha-ha caadiga ah. Taas ayaana ugu wacan inaad qiime dheeraad ah siisid hawshaas siyaadada ah oo qofka ka gaadhey samayntii tixda adiga oo qaderinaya erayada murtida leh ee farriinta qotada dheer sida iyo jiib tixda oo dhugtu ku raaxaysato.

Haddaba waxa nubaal ah in tayadu ka firroon tahay tirada, oo tixda murtida lihi ka dhalin karto qofka «hiil iyo hoo» aan lagaga heleen hadal caadi ah. Tixdu wax weyn bay ka qaban kartaa sasabashada iyo beerlaxawsiga ama guubaabada iyo ka-cadhaysiinta qofka.

Hase ahaatee, maadaama xirfadaha oo dhammi ka soo abuurmeen legdanka ka dhxeeyya qofka iyo nolosha adduunka ee dhibta badan, murtida waxaa ugu soo horreeyey heesaha shaqada (sida kuwa ugaadhsiga, beera-falidda, waraabinta), dabadeedna waxaa ku xigey heesaha Rabbi-bariga iyo jinniyo la hadalka. Inkasta oo gabaygu aad caan ugu yahay duni-

da maanta, misna waxaa muuqata inuu dhowaan-soc-gal ku yahay taariikhda adduunka oo malaayiin qarni ku abtirsata. Hase yeeshi kaalin weyn buu kaga jiraa dhaqanka bulshada. Wax badan oo la qoray ama la yidhi ayaa la hal maamay, laakiin murtidii abwaankii Giriig Homer «Iliad iyo Odessey» oo ku sinnayd 150 sano dhalashadii Nebi Ciise ka hor, iyo murtidii abwaankii Talyaani Dante Alighier «Maaweeelada Jannada Divine Comedy» oo laga joogo 700 oo sano, weli aad baa loogu bogayaa Jaamacadaha adduunkana waa lagu bartaa.

Dalalka ilbaxnimadoodii iyo taariikhloodii badbaadiyey, gabaygu kaalma ahaan keliya ayuu ugu lammaan yahay baalalka taariikhloodda. Laakiin dalalka taariikhloodii hore badi luntay, sida Soomaaliya, gabayadii da'iba da' ka dhaashay waxay galeen kaalintii taariikhda oo madhan. Haddii aynu tusaale ka dhiganno dalkeena, gabayada iyo maahmaahaha keliya

ayaa gundhig u ah oo laga heli karayaa taariikhda Soomaaliya ee qarnigan aynu ku jirno.

Xusuusta murtida, siiba ta gabayadu, muddo kaddib way idlaataa, ama, sida qofba in uga tegayo in kelena ugu kordhinayo, ayay dhaawacantaa.

Tusaale aynu u soo qaadanno Kacaankii Axmed Gurey oo hadda laga joogo 400 oo sano. Wax yar ayaa laga og yahay dagaaladii goobihii, guulihii iyo guuldarrooyinkii Kacaankaas. Waxaa keliya oo la isla qirsan yahay inuu geesigaasi dagaallo gobanimadoon la galay Amxaaro iyo cawaankeedii uu Bortaqiisku ka mid ahaa.

Dagaalladaas gabayo caan ah lagama hayo, sheekooyinkiina way si le'anayaan. Sheekooyinkaas waxa ka mid ah in dagaalladaasi aad u ba'naayeen oo ku kallifeen in ciidamadii Amxaaradu hilibka cee-dhiin ku cunaan iyagoo ka baqaya in colka Axmed Gurey qiiqa iyo ololka dabka ku soo raaco. Wax intaas dhaafsiisan sheekadaasi inooma sheegi karto.

Bal aynu Kacaankii Axmed Gurey iyo kii Sayid Maxamed Cabdilla Xasan isbarbar dhigno. Durbaadiiba waxaa inoo muuqanaysa in muddadii Daraawiishtu dhoweyd oo daraawiish badani weli nool yihiin. Hase noolaadeene way ga-

boobneen wayna illaaween sidii umuuruhu u dhaceen. Gabayda tirada badan oo Sayid Maxamed ayase inoo iftiiminaya ujeeddooyinkii Kacaankii Daraawiishta oo 20 sano (1900-1920 socdey, guulihii dagaalladii dhex maray Daraawiishta iyo saddexdii cadow (Ingiriis, Talyaani iyo Amxaaro, oo hor ta a g n a a gobanimada iyo midnimada Soomaaliyeed. Gabayadaasi si bayaan ah ayay inoogu tilmaamayaan sidii loo kala safnaa markastaba: Daraawiish lid ku ah gumeysiga iyo cawaankiis. Waxaa nasiib ah in Kacaankii Oktober 1969 daryeelayo ururinta iyo kaydinta gabayadaas taariikhiga ah, boqolaal ka mid ahna hadda la badbaadiyey.

Dagaalkii Dulmadoobe (9 Auguts 1913) ee lagu diley Koofil, laba gabay ayay ka kala tiriyeen Sayid Maxamed iyo Ismaaciil Mire (oo ka mid ahaa abbaanduulayaa-shi Darwiishnimada aad u jeclaa mintidkana ahaa). Dagaalkaas oo lagaga adkaaday Ingiriiska, wuxuu Gumeysiga geyeysiiyey inaan Daraawiishta mar dambe ciidan dhul lagu hollin ee cirka iyo badda laga weeraro. Taladaas Ingiriisku wuu asiibay oo Daraawiish dayuurado iyo maraakiib aaya lagu jebiyey.

Waxaanse halkan uga gol leeyahay inaan muujiyo sida tifatiran ee labadaas gabay inoogu tilmaamayaan dagaalkii Dulmadoobe Ismaaciil Mire gabaygiisa wuxuu

ku bilaabay: «Annagoo Taleex naal jahaad taladi soo qaadnay dabadeed wuxuu ka gabeyey isdiyaarintii, sahay-qaadashadii, ambabixiddii, socdaalkii, korjoogihii uu diray, goobtii iyo dirirtii, dhimashadii Koofil, soo noqoshadii colka iyo saamigii Abbaanduulaha kaga soo hagaagey geelii la soo qaaday oo xarunta lagu qaybsaday. Ismaaciil Mire wuxuu tixaha gabaygaas isugu taxay sidii sheekadu isugu taxnayd ee midna mid kama hor marin.

Markii Sayid Maxamed ka dhegeystey Abbaanduulaha gabaygaas warbixinta ah, wuu u bogey. Ha-se yeeshoo wuxuu Sayidku saluugey in guudmar keliya lagu dhaafodilkii gaalkii Koofil. Dabadeed, Sayid Maxamed wuxuu tiryey gabay ku kooban halaaggii Koofil ka qabsaday goobtii. Sayidku farrii ayuu Koofil ugu sii dhiibey dadka aakhiro jira (gaar ahaan reer Ingiriis). Farriintaasi waxay ku saabsan tahay sidii xanunka badnayd oo warmuhu ugu dhaceen Koofil, sidii uu u cataabay, iyo in daraawiishi ba'antahay kana adkaatay Ingiriis.

Marka labada gabay la isku bii-riyo, waxay si fiican inoogu tilmaamayaan baalal ka mid ah taariikhdi dagaalkii gobanimadoonka Soomaaliyeed. Dhaqanka Soomaalidana gabaygu kaalin adag ayuu kaga jiraa, Taariikh ahaan iyo murti ahaanba.

MA XEEBTA SOOMAA LIYEED

BAA NOQON KU - XIGEENKA

DUULIMAADKA ISTICMAARKA

W.Q. Xasan Dirir

Waxa caado u noqotay Istimarka Caalamiga in ay cosobsadaan marba meeshay noqon doonto duulimaadkooda gardaradda ah markii meel laga saaraba ayagoo weji xun. Goobaha istimarku ku soo hoobtay waxa ka mid ah dagaaladii Komboodiya, Algeeriya, Korea, Kuuba, Fiyetnaam iyo Imminkaa oo khasaare weyne ka gaadhay Angoola.

Haddaba waxa layaab leh oo isweydiin leh istimarku muxuu ugu faaideysan waayey guuldaroo-yinka ka gaadhaya dagaalada garadarada ah?

Runtii arrimaha ku kalifaya waxa ka mid ah in ay jeediyan dadka faraha badan oo aanay waxba u hayn ayadoo ay maalinba maalinta ka dambaysa ay si xumaanayso nolosha waddamada hantigoosadka taasoo ay ugu wacantahay hantidii oo si fool xun u gashay jeebabka dadka intiisa yar.

Waxa kaloo ugu wacan in gumeystaha ay marba meel gardaraysaan, ayagoo suuq u doonaya hubabka aan maanta adduunka looga baahanayn iyo waxyaabo kale oo nacasnimo ah. Haddaba mar walba waxa gumeystuhu isugu geeyaa maskaxdiisa oo dhan sidii uu uggu faafin lahaa uuna been iyo bro

bugaandhi dhamaan qalabka warfi-diyenkuooda ayagoo sheeganaya in ay daafacayaan wax ay ku tilmaamaan Dimoqraadiyad taasoo ah dhallanteed aanwaxba ka jiran.

Markaynu ku noqonno taariikhda dhaqdhaqaqyadda gobannimodoonka ee dalalka Afrika waxaynu arkaynaa in imberiyaaliyaddu ay tahay cadowga qudha ee dadkaas. u halgameya Madaxbanaanidooda iyagoo abuuraya qas iyo qalaan-qal badanna ka dhix tuuraya dadka degan meeshaas si ay uga faaidystaan kala firdhadka dadkaas isla markaasna ay u abuuraan dabdhilifyo ayaga u adeega oo ay danahooda ka qabsadaan.

Haddaba weerarkii bahalnimada ahay ee Fransiisku ka sameeyey Tuuladda Lowyacado ee dalka Jamhuuriyadda Dimoqraaddiga ee Soomaaliyed ujeedaddiisu waxay ahayd in la aamusyo lana eedeyo waddanka Soomaaliyed kaasoo intii Kacaanku ka curtay kaalin aan marna la soo koobi karayn ka ciyaaray xoraynta waddamadda aan wele helin xoriyada. Waxay ahayd in ay gardarystaan Jamhuuriyadda Dimoqraadiga ee Soomaaliyed oo maanta door wacan ka qadanaysa amuuraha adduunweynaha iyo Siyaasadda horusocodka

ah oo dalkani ku socdo taasoo ah qodex ku taagan imberiyaaliyadda caalamiga ah iyo kuwa u adeega. Waxay kaloo ahayd in sidii caaddu ahayd in markii Istimarka caalamiga ahi ku hoobtay Angoola, cadaanna noqotay in dawladda xaqa ah MPLA resay ay u soo jee-steen Xeebta Soomaaliyed oo awel ay sii calaamadsadeen inay noqoto ku xigeenka weerarka nacasnimada ah ee istimarka caalamiga ah.

Su'aasha markan u baahan jawaab waxa weeye maxaa ka dhici Xeebta Soomaaliyed? Jawaabtu waa mid sahlan, waa mid taariikhdu sheegtay, waa mid dabeeci ah, waa mid aan waxba ka duwanayn waddamadii soo eryey. Istimarkuna halkan wuxuu kula kulmi doonaa dhirbaaxooyin la mid ah dhirbaaxooyinkii kasoo gaadhay Kamboodiya, Algeeriya, Kuuba iyo Fietnaam ama mid ka kulul.

Faataa dhugta imberiyaaliyadda caalamiga ahi ma aha mid marna guuleysaneysa, ma aha mid marna la seexanaysa nabadgelyo waayo sidaas ayey ku nooshahay sida derxigu qurunka ugu nool yahay, haddaba waxa waajib ku ah dadka deggan Xeebta Soomaaliyed in ay guntinga dhiisha iskaga dhigaan oo waddankooda u daafacaan sidii geesinimada ahayd oo waddanadii kale isaga soo daafaceen dibindaabyadda istimarka waxaana shakii ku jirin in ay ka guuleysan doonan.

Jamhuuriyadda Dimoqraadiga ah ee Soomaaliyed oo imminkaa faransiisku kusoo daldalaayo ciidan iyo hubab fara badan sida caalamku sheegayo.

Madaxweynaha Golaha Sare ee kacaanka Jaalle Siyaad wuxuu sheegay in weerarka waxashnimada ahay ee ka dhacay Lowyacado ahay mid ay soo qaban qaabiyeen istimarka caalamiga ah oo isku duuban, Soomaaliduna wey is daafacysaa hadii la soo gardaraysto.

TUSMO

Faallo	1-2
Khudbaddii Xoghayaha W.W. iyo Hannuuninta Ummadda	3-5
8da Maarso Maalintii Haweenka	6-8
ANGOOLA	9-11
Arrimo Dhallinyaro	12
Khudbaddii Jaalle Siyaad ee Xisbiga Shuuciga ee M. Soofiyeti	13-16
Warbixintii Breshneef	17-19
Jaalle Siyaad oo booqday meelo ka mid ah M. Soofiyeti	20-22
Jaalle Siyaad oo ka hadlay Kacaankii Oktoobar	23
Madaxweynaha GSK oo qabtay Shir Jara'a'id	24
Wada kulan Jaalle Siyaad iyo Madaxda Xisbiyada Shuuciga ah	25-26
Jaalle Siyaad: Hantiwadaag ayaa lagu dhisi karaa Bulsho Hagaagsan	27-28
Tusaalooyin Jaalle Siyaad Bixiyay	29-30
Madaxweynaha GSK oo la shiray madaxda dalalka Hantiwadaagga ah	31-32
Xuskii Mawliidka	33-34
Go'aanno	35-36
Heerarkii Halganka Haweenka	37-38
Weriye Faransiis ah oo ka hadlay Xaaladda Jabuuti	39-40
Waddadii Dheereyd ee xisbiga Shuuciga ee M. Soofiyeti	41-42
Imbeeriyaaliyadda iyo bariga Dhexe	43-44
Halkay ka timaadda Lacagta Mashaariicda Herumarinta	45-46
Baayac Mushtarka Adduunka	47-48
Hadal iyo Hawraar	49-50
Ma Xeebta Soomaaliyeed baa noqon ku-xigeenka duulimaadka Istimkaarka	51
Tusmo	52

WAAGA CUSUB (New Era) qiiimaha Sh. So. 1 middiiba

Waa Wargeys bil walba soo baxa waxaana soo s aara W.W. iyo Hanuuninta Ummadda ee J.D.S

Maamulka iyo Xafiisyada — Tel 3057 S.B. 1178 — MUQDISHO

Dibedda waxaan ugu tala galnay afafka Ingiriisga, iyo Carabiga.

**GUULI
WAA U
HUBAAL
X.
SÖOMAAL.-
IYEED**

**GABAGABADII
TARTANKII**

**CAYARAHAA EE
GOBOLLADA**

